

"Halkın Desteğiyle Kazanılacak, Haklar!"

"İnsan emek verdiği yeri seviyor; direnişle birlikte Ankara'yı daha çok sevdim. Daha önce de yaşamıştım Ankara'da ama bu kadar emeğe dayalı bir ilişki kurmamıştım. Buranın insanlarını çok seviyorum çünkü burası bize bir sürü güzel insan getirdi"

Selçuk Üniversitesi'nde araştırma görevlisiyken uzaklaştırılan Nuriye Gülmen ve Mardin Mazıdağı Cumhuriyet İlkokulu'nda öğretmenken ihraç

edilen Semih Özakça hepimizin sıklıkla geçtiği kent merkezinde, İnsan Hakları Anıtı önünde, ne insanların ne de iktidarın gözünü kapatabileceği bir eylem gerçekleştiriliyor. Açlık grevi direnişinin 33. gününde Semih Özakça, Nuriye Gülmen ve İstanbul'dan Ankara'ya desteğe gelen Nazife Onay'la konuştu.

Söyleşi: Buse Kaynarkaya, Çizi: Linda Nihan
>> s.12-13

Umut, Aşk ve Öteki İhtimaller

Özgür Ceren Can >> s.2

Referandum ve Sonrasına Dair İzlenimler

Gözdem Üner Tubay >> s.3-4

Ankara İlgili Birkaç Yeni Kitap ve İçinden Ankara Geçen Birkaç Eski Kitap

Akın Atauz >> s.6

Ne Atom Bombası, Ne Londra Konferansı: "Satıyorum, satıyorum, saat-tııım!"

Emine Onaran İncirlioğlu >> s.7

Ostim Ringi 234

Berkay Karakaplumbağa >> s.9

Bozkır Kadını Derler Adıma

Gül Arıkan >> s.10

Bir Kent - Bir Üniversite, Bir Hayal - Bir Kabus

Tezcan Durna >> s.14

Siyasal'ın En Uzun Günü

Sezai Koyunbakan >> s. 16

Hasan Çağlayan'dan "Geçmişin İzleri"

Önder Şenyapılı >> s.22

Ankara'da Bisiklet Sürmek ve Sosyal Olmayan Belediyecilik

Yıllardır Ankara'da bisiklet süren, işine, arkadaşlarıyla buluşmaya bisikletle gidip gelen biri olarak, Ankara'da bisiklet sürmek üzerine birkaç şey yazmak istedim. Öncelikle başkent Ankara'nın dünyada bisiklet yolu olmayan tek başkent olduğunu söyleyerek yazıma başlarsam, sanıyorum ki Ankara'da bisiklet sürmenin ne kadar zor olduğunu tek cümleyle anlatmış olurum.

Ahmet Yeşil >> s. 5

Cebeci'den Gitmek...

...25 yılının Cebeci kampüsünde geçtiğini söyleyebilirim... Cebeci'ye bahar geldiğinde yalnızca kampüs çiçeklenmez ... Derslikler boşalır, öğrencilere de bahar gelir... Dersler bahçeye taşınır... Birkaç yıldır oturduğum Oran'dan Cebeci'ye giderken geçtiğim Ankara'nın en uzun sokağı Başçavuş Sokağı önce erguanlara, sonra güllere ve yaz başlarında da mor salkımlara bürünür... Ülkü Doğanay >> s.15

Çocukların Ankara'sından Kedi Hikayeleri ve Momo Yazı Enstitüsü

Momo Yazı Enstitüsü, çeşitli sanat ve yazı disiplinleriyle çalışan insanları yan yana getiren bir çatı. Momo, Michael Ende'nin birçok dile çevrilmiş, dünyanın bütün ülkelerinde okunan, bütün yetişkinlerin ve bütün çocukların kitabı. Enstitü ismini bu kitaptan esinlenerek almış.

Ankara'da ne çok kedi hikâyesi varmış meğer...

"Bembeyaz tüyleri ve masmavi gözleri olan bir kedi vardı Ponçık. Ankara'da, Tunalı Hilmi Caddesi'ne yakın bir sokakta, çok büyük, bahçeli bir evde yaşıyordu. Üstelik çok yakın iki arkadaşıyla birlikte. Tilki ve Boncuk. Onlarla zaman geçirmeyi çok seviyordu."

Ece Naz, Güneş, Nehir, Selin, Şiraz, Zelaya, Zeynep, Dilşah Özdiç >> s.17-18-19

Umut, Aşk ve Öteki İhtimaller

Özgür Ceren Can

Toplu açılışlar cami minaresinden anons edilmeye başlandığında, referandum yarışının iki taraf için adil olmayacağını ve sonucun manipüle edileceğini hiç mi getirmemiştik aklımıza? Getirmiştik. Kimse mühürsüz zarflara falan şaşırmadı. Peki, "Hayır" için neden çalıştık? Çünkü bizler diğerlerinin kirli kurallarına göre oyun oynamayı, içimize sindirebilecek insanlar değiliz. Biz kaybettik ama kazandığımız şeyler de oldu. Her şey usulsüzken usulüne uygun davranmayı ve hatta farklılıklarımızla genişlettiğimiz bir üslup birliğini sağlamayı becerebilmiş olmamız, en önemli kazanımımız oldu. Sandık başı beklerken ısrar ettiğimiz şey de referandumu lehimize sonuçlandıracak oylardan ziyade yalın varlığımızdı. Biziz, buradayız, gitmiyoruz.

Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde KHK ile ihraç edilen hocalarımızdan Doç. Dr. Sevilay Çelenk "Umut en politik duygudur." dediğinde orgazm olan arkadaşlarımız, referandum sonrasında zora gelince mızızlanmaya başladılar. Hiç uzatmasınlar bence. Sürdürmeye, devam etmeye kararlıyız ve umuda ihtiyacımız var. Hayatımıza, yaşam biçimimize ve hayallerimize sahip çıkarak inşa edeceğimiz geleceği. Kalkıp sokağa çıkalım, çay demleyelim, kitap okuyalım, tiyatroya gidelim, müzik dinleyelim, şarkılar söyleyelim, piknik yapalım, sergi gezelim, fotoğraf çekelim... Kedilere ve köpeklerle mama, güvercinlere yem, serçelere simit susamı verelim. Balkona sakız sardunya ekelim... Aşık olalım. Sonra sivil toplum kuruluşlarına, siyasi partilere üye olalım, beğenmiyorsak yenisine bakalım ya da bir altın gününe giriverelim. Sokakta ders veren akademisyenleri, imkânsızlıklar içinde sanat yapan sanatçıları, bağımsız gazetecileri destekleyelim. Haksızlığa uğrayanlara uçurtmalar uçuralım. Apartman yönetim toplantısı deyip geçmeyelim, gidelim, her türlü eşitsizliğe karşı duralım. Mahallenin gıcığı, delisi ya da özgürlük perisi olmayı göze alalım. Siyaseti gündelik yaşamdan üretelim. Vır vır konuşalım, sende ne var bende bu var paylaşalım, dayanışma ile üstesinden gelelim güçlüklerin. Hayatımıza sığmayalım da su gibi lıkr lıkr dolalım...

Hayatı hiçbir şey olmamış gibi devam ettirmek değil bu. Bundan başka türlüünü yaşamayı bilmeyip, becerememek de değil. Hayata ihtimaller eklemek ve onu toprak gibi katman katman çoğaltmayı seçmek. Yapabildiklerimizi ve yapabileceklerimizi çoğaltmak paylaşmaya ve dayanışmaya hayatımızda ne kadar yer açtığımıza bağlı. Karizmatik geri çekilişlerin, içe kapanmaların, bunalıma girmelerin hiç sırası değil şimdi.

Bizler en iyi kim olmadığımızı ve neyi yapmayacağımızı biliyoruz. Peki, kim olduğumuzu biliyor muyuz? Birbirimizi tanıyor muyuz? Birlikte neyi ne kadar yapabileceğimizin bilgisine ve deneyimine sahip miyiz? Geçmişte bir gün yere düşen masum bir çocuğu kaldırmak için hep birlikte can havliyle koşmuş ve kanayan dizine yara bandı yapıştırırken ağlamanın diye hep bir ağızdan şebeklik yapmış mıydık? Annelerimiz kek getirmiş miydi çocuğa evden? Sokak sanatçıları gitar çalmış mıydı?

Biz şimdi 1 Mayıs'ta Gazete Solfasol'un son sayısı ile sokaktayız yine. Çocuk gazete okusun, külah yapsın oynasın, üşüyünce taşın üzerine serip otursun diye...

Birlikte inatla ve umutla çalışıyoruz. Gelecekte bir mucize olur mu?

Bir ihtimal.

Oldurur muyuz, olmayacak işleri?

Bir ihtimal. İhtimallerin peşindeyiz. Aşkla...

Çünkü aşk en devrimci duygudur.

Can Mengilibörü

Referandum Sonrası Mücadeleye Devam

Çağrı Fidan

Sebepler ve sonuçlarını bildiğimiz kutuplaştırma politikaları, vatandaşlığın getirdiği duygudaşlığın önüne geçti özellikle son 15 yıldır. Kendisinden olmayana kin beslemek kültürümüzün ve günlük duygu durumumuzun parçası haline geldi. Sokaklar, parklar, lokantalar, adım attığımız her tür sosyal mekân ve kamusal alan bölündü. Buna bağlı sınıfsal ve sosyal ayrışma ile yaşamın getireceğini sandığımız güvenlik ve aidiyet duygusunun bir türlü gelemediği noktada ise kurtarıcı gibi 16 Nisan 2017 referandumu çıktı karşımıza. Neden "kurtarıcı"? Çünkü birbirine düşman edilmeye çalışılan ve belki de kendimizden çok farklı olduğunu varsaydığımız insanların o kadar da farklı olmadığını hatırlattı. Sonucu ne olursa olsun, bu seçimin gerçek kazananı biz insanlar, kaybedeni de ayrıştırıcı siyasettir.

Bu oylamanın bize dayatılmasının sebeplerinden biri olan farklılıklarımızı, "basamaklıp" ya da tabiri caizse "eski Türkiye" gözüyle hatırlayalım önce. 1980'li 90'lı yıllarda doğanlarımız çok sorunun kaynağını coğrafyamızda, tarihsel yüklerde, dinimizde, toplumsal rollerin algılanışında, ya da basitçe insanımızın doğasında gördü. Bu neslin bir kısmı, "topluma yabancı", yani gündelik siyasetin ya da çoğunluğun tanımladığı vatandaş kistasına uymadan yetiştirildi. Onların bazıları da genç olarak evrensel değerlere ve birikmiş insanlık mirasına merak saldı: okudu, dinledi, araştırdı ve sorguladı... Sadece parası olan değil, parası olmayıp düzgün bir eğitim alabilmek için çok uzaklara yol almayı göze alanlar da oldu, şanslıları da dünyayı bile gezdi. Hatta küçük bir kısmı da "egosunu" törpülemek için sadece sırt çantasıyla yola çıktı, boğaz tokluğuna uzak diyarlarda

çalışarak "alın terinin, el emeğinin" nasıl bir şey olduğunu keşfetmek için kazma salladı, evsizlerle beraber uyudu. Yer sofralarında eklemek bölüşerek, alçakgönüllülüğü ve maddiyatın önemli olmadığı bir hayatı deneyimlemeye çalıştı. Sonunda da birçok kültürden ve hayattan etkilenerek "bizde neden böyle değil?" ya da "bizde bu şekilde olmalı, bu yanlış" diyerek farklı fikirler, özelemler ve ideallerle kişiliğini biçimlendirdi. Dolayısıyla devletten, toplumdan ve siyasetten beklentilerini böylece şekillendirdi. Ancak bunu yaparken en büyük hatası sorunun kaynağını gördüğü yerde çözümün kaynağını görememesi oldu. Toplumsal faydacılığın peşinde olduğunu düşünürken, kendi ülkesindeki yer sofrasına tenezzül etmedi, kendi evsizlerinin yanından geçerken korkuya kapıldı. Gün geldi işin kolayına kaçıp buraları terk etmek istedi, gün geldi kendi mirasını ve kültürünü evrensel değerlerin bir parçası olarak keşfetmeye uygun bulmadı.

Kimimiz ise içine doğduğu mahallesindeki yerel kültürle yetinmek zorunda kaldı. Sorunun kaynağını bırakın bir yerde aramayı, sorun olarak bile görme olanağından mahrum bir şekilde dünyaya gözlerini açtı. Maddi yetersizliklerin ve kalıplaşmış önyargıların gölgesinde; kendisi gibi hareket etmeyi, düşünmeyi ve gözükmemeyi kendinden bilmeyerek yetiştirdi, yetiştirildi. Bu kişilerden bazıları ise emel insan haklarına erişmeyi kültürene yabancı bir proje ve sahiplendiği ahlaki değerlere ağır bir tehdit olarak gördü. Bazıları ise yer sofrası günlük hayatlarının sıradan bir pratiği olduğu için, o sofraya "egosunu" törpülemek için değil, şükredip maddi sıkıntıları savuşturarak oturdu. Bazıları

içinse törpülenmesi gereken şeyler dünyevi içgüdülerin ve sosyo-kültürel kısıtlamaların getirdiği duygu ve düşünceler oldu. Hatta bir kısmı da kitabı sadece meslek edindiren bir araç, evrensel değerleri para getiren bir mekanizma ve siyaseti de aidiyet sağlayan bir kurumsal yapı olarak gördü. Dolayısıyla "bizde bu şekilde olmalı, bu yanlış" gibi sorular sormak onlar için geri planda kaldı. Bu insanlara kendilerinden daha iyi şartlara sahip olan insanlarla sınıfsal değil kültürel – dini – ahlaki farklılıklarının olduğu yalanları söylendi hep.

Önümüzdeki bahar misali, eğer üzerimizdeki topraktan sıyrılmamızı sağlayan, vatandaşlığın getirdiği duygudaşlık yok edilebilmiş olsaydı onca güce, paraya ve imkâna sahip bir iktidar referandum sonucunu ancak hileyle "Evet" çıkartabilir miydi? Ya da asıl sormamız gereken şu: bunca sosyal adaletsizliğin ve farklı hayatların, farklı vicdanda insanlar çıkarabileceğine gerçekten inanıyor muyduk ki? Aynı düşünceden ve görüşten olmadığımız insanlarla hayattan beklentilerimizin aynı olduğunu fark ettiğimiz asıl noktanın geldiği gün, okunan okunamayan kitap, paylaşılan paylaşılmayan sofralarının hepsi bizim olacak. Enseyi karartmayalım. Biz biziz ama biz sadece kendimizden ibaret değiliz, bunu da unutmamak gerek. Egodan sıyrılmaya çalışan bu toprakların dervişleri, şükretmeyi ve paylaşmayı salık veren İslam dini, evrensel değerlere katkılar sağlayan Anadolu hümanizmi, yereli evrensel harmanlayan ozanlar ve daha niceleri...

"Ey cesaret HEP dolu tut bardağımı.

Sevgi ve umut BİRDİR, yalnızlık ve cesaret BİR."

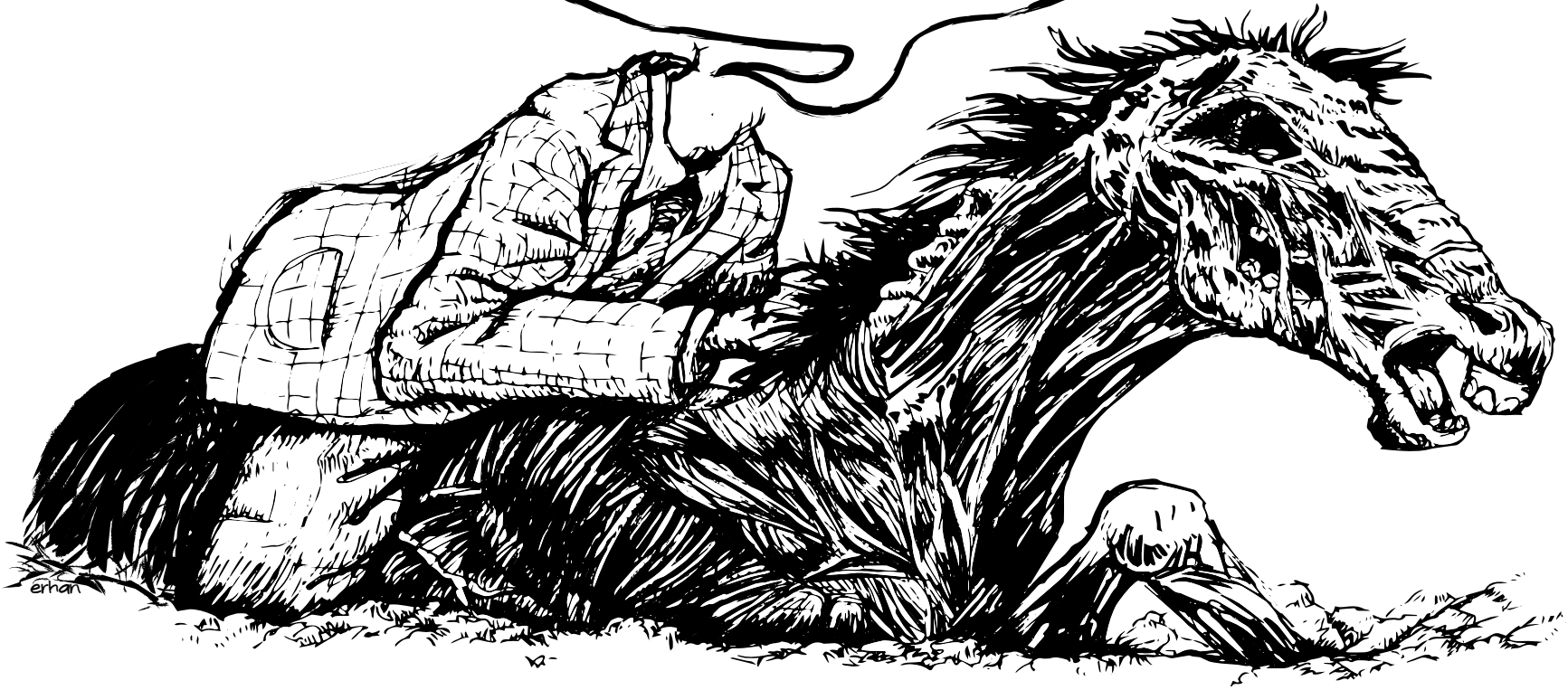
16 Nisan 2017, Pazar

"Anayasa Değişikliği Referandumu" ve Sonrasına Dair İzlenimler

Gözdem Üner Tubay / Fotoğraflar: Gözdem Üner Tubay, Erhan Muratoğlu

üüüs-kü-daaar-AAAh_{hh...}gii-deeer-iiiIIİğğğh_{hh...}

Erhan Muratoğlu

Referandum, normalleşen bir Türkiye'de olsaydı, tekrarlanmalıydı; ama maalesef ki değil. Şu ana kadarki göstergeler, referandumun tekrarlanmayacağı yönünde.

"Hiçbir şey görüldüğü gibi total iyi, güzel, doğru, kötü, yanlış değil, her şeyin içinde biraz biraz var aslında... Neresinden tuttuğuna, baktığına, çoğaltacağına bak sen!"

İçimden geçen bu duygularla referandumun bir ucundan da ben tutmalıydım. 7 Haziran 2015'te kendimi aşarak ilk defa "bir partiden" (HDP'den) sandık görevlisi olmuştum, tedirginlikle başlayan görev, çok şey öğrenerek, mutlu olarak, umudu çoğaltarak bitmişti; üstelik TV başında sinir olarak seçim sonucu izlemekten çok daha iyi hissetmişim.

Bu referandumda da sosyal medyayla farkına vardığım, CHP Genel Merkezi'ndeki referandum günü çalışmalarını birebir izleme işi kafama takılmıştı. Oy sayımına ilişkin kafamdaki soruları birebir sayılan yerlerden birinde izlemek önemliydi, Bilgi ve İletişim Teknolojileri'nden sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Erdal Aksünger'in vizyonuyla kurulduğunu öğrendiğim, 2015 Haziran seçimlerinden beri faaliyette olan bu ekipte koordineli çalışan çoğu tam zamanlı gönüllülerden oluşan gruplar var; sandık kurulu üyeleri, çözüm masası, hukuk ekibi, 125 kişilik hepsi gönüllü veri karşılaştırma ve doğrulama ekibi... Burada 3 tip veri toplanıyor ve karşılaştırılıyor: okul önu mobil veriler, ilçe başkanlığı ıslak imzalı tutanaklar ve eşzamanlı olarak YSK verileri.

Uyumsuzluklar için anında ilçe başkanlıkları ile incelemeler gerçekleştiriliyor. Ayrıca; tutarsızlıkları, şaibeli olabilecek tüm verileri değerlendirip sunan analiz ekibi var.

Ekibin asıl hedef ve isteklerinin "Türkiye Vizyonu" üzerine çalışmak olduğunu ancak Türkiye'de aktüelde önlerine

çıkanlardan fırsat olmadığını duyunca, zihnimde **zaman bir anlığına duruyor.**

Haziran 2015'ten beri yaşananlar film şeridi gibi geçiyor, sonra yine gerçek dünyaya dönme vakti:

Sonuç itibarıyla referandum yapıldı, sonuçlar açıklandı, ekip seçim sabahı saat 6'dan itibaren çalıştı ve bu yazı sonlanırken -yani 6 gün sonra- hala çalışmaya devam ediyordu. Bu süreçte aktarmak istediğim 7 nokta var:

1-YSK Bilgilendirme Şekilleri:**"Form fonksiyonu izler"****Mies Van der Rohe**

Pazar günü YSK'nın, oylama referandum esnasında sandık kurulu başkanlarına attığı SMS'ten (görsel 01) sonra işler karışıyor; çünkü durumun belirsizliği yüzünden; SMS'i ciddiye alıp buna göre işlem yapanlar, ciddiye almayıp buna göre işlem yapanlar ve ciddiye alıp eksik damgaları tamamlayanlar şeklinde sahada 3 ayrı uygulamaya dönüşüyor.

Bu durum da sonradan oylar tekrar sayılın şeklindeki çözüm önerilerini geçersiz kılıyor ve aslında ne kadar oyun farklı sayılmış olabileceği sayısının tespitini imkansızlaştırıyor.

Bu karar pazar günü YSK'nın internet sitesinde paylaşılıyor fakat sonradan kaldırılıyor. (görsel 02)

Salı günü akşamüstüne kadar kayıtlarındaki son karar olarak görünen 559 sayılı kararda ise başka konular

karara bağlanırken bu konu ile ilgili karar bulunmuyor. (görsel 03)

Bu sırada resmi itirazlar, kazandığını ve kaybetmediğini düşünenlerin basın açıklamaları vs. bir sürü şey olup bitiyor. Seçimden 2 gün sonra, 18 Nisan'da, YSK'nın 560 sayılı 16 Nisan tarihli olarak açıklanan kararında ise "YSK tarafından gönderildiğinde şüphe bulunmayan hallerde" denilerek sandık görevlilerine 'değişik' ve uygulanması imkansız bir görev biçiliyor. (görsel 04)

2- Televizyonlardaki, sayılan oylar ile çelişen "Hayır kaybediyor" haberleri:

Referandum günü saat 18.30'da Erdal Aksünger açıklama yaptı: "Sandıkların henüz yüzde 12'si açıldı, İzmir'de % 70, İstanbul'da % 56 hayır önde, Ankara'da durum başabaş , TV'lerdeki bilgiler yanlış." O sırada tüm TV kanallarında bambaşka oranlar vardı. Ve en nihayet ilan edilen seçim sonuçlarına göre bile bu ekibin verileri doğru çıktı.

3- Anamuhalefet Lideri Kemal Kılıçdaroğlu "Hukuk" derken...

Kemal Kılıçdaroğlu referandum akşamı saat 22.00 civarlarında yaptığı basın toplantısında 2 konudan bahsetti:

"Bu referandum bir gerçeği ortaya çıkardı; toplumun en az %51'i buna hayır diyor, dolayısıyla toplumsal uzlaşma belgesi olma niteliğini yitirmiş durumda... çağrı: anayasayı toplumsal uzlaşma belgesi yapmalıyız."

"YSK, üzülerek ifade ediyorum, bu referandumu

tartışmalı hale getirmiştir... Sahteciliğin önüne geçmek için yapılan bir kanun iptal ediliyor, seçim sırasında, oyun oynanırken kural değişmez!... Hukuksal ve kamu vicdanı açısından referandumun meşruiyetini tartışmalı hale getirdiler. Gücümüzü hukukun üstünlüğünden almamız. Bunu sonuna kadar takip edeceğiz."

Bunu dinleyenlerin kafasındakiler ise muhtemelen binbir çeşitti:

...Kılıçdaroğlu'nun Nisan 2016'da sarfettiği ve sonrasındaki süreçte HDP milletvekillerinin hala özgürlüklerinden mahrum olduğu sürecin başlangıcındaki sözleri: AKP'nin dokunulmazlık teklifi Anayasa'ya aykırı, ahlaktan yoksun... buna rağmen bir bedel ödenecekse evet biz ödeyeceğiz... biz 'Evet' diyeceğiz...

...Ne kadar olgun ve kaliteli bir lider, ama biz toplum olarak bu kalitede değiliz...

...Oyun'u kazanıp kaybetmek ayrı konu ama biz 'Hukuk'u çoktan kaybettik...

4- "Evet" de çıksa "Hayır" da çıksa tartışmalı bir referandum mu olacaktı?

Erdal Aksünger bir televizyon programında "Hayır çıksaydı da itiraz edecek miydiniz" sorusuna, "Eğer Hayır çıksaydı, o zaman onlar itiraz edecekti" diye cevap verdiğinde kafamda yeni sorular daha oluştu...

5- "Gecenin köründe yola baktım ve Can ne yapıyoruz ki biz ya..." dedim

Yine aynı TV programında Erdal Aksünger bir önceki gece sabaha karşı çalıştıkları pencereden yola bakıp ekipten Can Karatoprak'a "Can, ne yapıyoruz ki biz ya..." dediğini paylaştı, bu zamanda bu şekilde oy çalınmaması için bunca emek verilmesinden duyduğu rahatsızlığı anlattı. Bu, çoğumuzda son yıllarda, bir şekilde içine dalıp kendimizi hak arayışlarının içinde koştururken

Karar verilmesi gerekmiştir.

S O N U Ç:

Açıklanan nedenlerle;

1- Oylamada kullanılan "EVET" mührü seçmenin iradesini yansıtan işaret niteliğinde olup, kanunda yer alan mührülerden biri yerine diğerinin kullanılmış olması seçmenin iradesini etkileyecek nitelikte görülmediğinden, "EVET" mührüyle mühürlenmiş oy pusulalarının da geçerli sayılmasına,

2- Oy pusulalarının sandık kurulu mührü ile mühürlenmesinin amacı, oylamada sahte oy pusulası kullanımını engellemek için olup, bu amacı gerçekleştirmeye yönelik mührün sandık kurulu tarafından sehven oy pusulasının ön yüzüne basılmış olması veya arka yüzüne basılmış olmakla birlikte mürekkep fazlalığı nedeniyle ön yüzüne yansımış olması, oy pusulasının geçersiz sayılmasını gerektirecek nitelikte görülmediğinden bu nitelikte olan oy pusulalarının geçerli sayılmasına,

3- Karar örneğinin Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğünce www.ysk.gov.tr adresinde yayınlanmasına ve il - ilçe seçim kurulu başkanlıklarına Kurum içi elektronik posta ile iletilmesine ve Yüksek Seçim Kurulu kurumsal portalında yayımlanmasına,

Görsel 03

bulduğumuz ve bir şekilde duvara tosladığımızda hissettiğimiz duyuydu aslında. O an çok anlamsız, işe yaramaz gelse de, bir yerlerde bir şekilde birilerine dokunduğumuzu hep birlikte hatırlatalım birbirimize. Yapmaya çalıştıklarımız çok değerli.

6- "İnşallah anneme yakalanmam"

Referandum öncesi sürecin eşitsiz bir süreç olduğuna ve referandum sırasında yaşananlara dair itirazlar AGİT, Hayır ve Ötesi gibi çok farklı kaynakların açıklamalarında ve raporlarında da görülüyor. HDP, CHP zaten referandumun iptali için YSK'ya başvurdu ve başvuru reddedildi. Ama bu kitlesel hareketlerin dışında, tüm bu referandum sürecinde çok fazla kişi daha önce hiç yapmadığını yaptı, elinden geldiğince ama tedirginlikle görev almaya çalıştı. İtirazlar için gelenleri izledikten sonra YSK önünden ayrılırken; "inşallah anneme yakalanmam, aramasa da haberi olmasa, bitince akşam söylesem..." diye düşünürken annemin arayıp YSK'ya dilekçe vermeye geldiğini söylemesi, kuşaklar boyu hareketli olduğumuza iyi bir örnek oldu; "eşime yakalanmadan eve girmem gerek" diyen arkadaşımın ise başarılı olup olmadığını bilmiyorum.

7- Burhan Özbilici: "Ruhunu temiz tutarsan yaparsın"

Birkaç günlük -kendimce- haber peşinde koşma maratonundan sonra bunları kağıda dökmek gerektiğini ve "ne de zormuş bu iş ya" diye düşünürken, 2017 Dünya Basın Fotoğrafı Ödülü sahibi de olan Rusya'nın Ankara Büyükelçisi Andrey Karlov'a yapılan suikasti fotoğraflayan Associated Press Foto Muhabiri Burhan Özbilici'yi gördüğümde kafamdakileri ona söylediğimin farkında bile değildim.

Yine zaman durdu, çalıştı, durdu, çalıştı.

Sonra bir sözle kendime geldim:

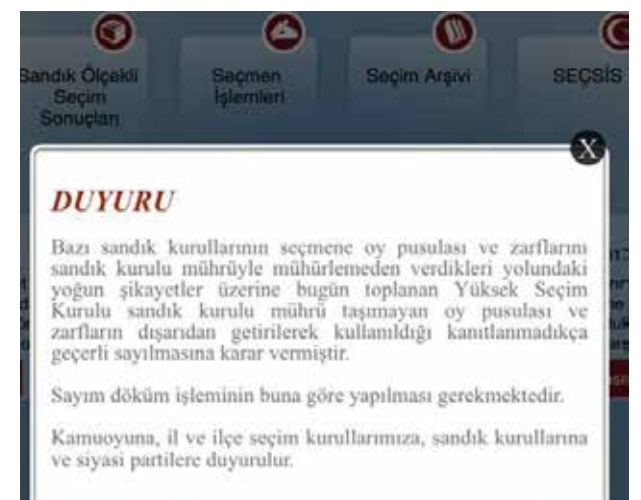
Ruhunu temiz tutarsan, yaparsın.

imza karşılığı verilir. B001

Yüksek Seçim Kurulunca bugün yapılan toplantıda sandık kurulu mührü taşımayan oy pusulası ve zarflarının, dışarıdan getirilerek kullanıldığı kanıtlanmadıkça geçerli sayılmasına karar verilmiştir. Sayım döküm işlemlerinin buna göre yapılması gerekmektedir. B001

Görsel 01

Görsel 02

T.C. YÜKSEK SEÇİM KURULU Karar No: 560

S O N U Ç: Açıklanan nedenlerle;

1- Yüksek Seçim Kurulu tarafından gönderildiğinde şüphe bulunmayan hallerde, sandık kurullarının hata veya ihmali sonucu mühürlenmeyen oy zarfı ve oy pusulası ile kullanılan oyların geçerli kabul edilmesi gerektiğine,

2- Hata veya ihmali tespit edilen sandık kurulu başkan ve üyeleri hakkında ilgili seçim kurullarınca yasal gereğinin takdiri ve ifası için suç duyurusunda bulunulması gerektiğine,

3- Karar örneğinin Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğünce www.ysk.gov.tr adresinde yayınlanmasına ve il - ilçe seçim kurulu başkanlıklarına Kurum içi elektronik posta ile iletilmesine ve Yüksek Seçim Kurulu kurumsal portalında yayımlanmasına,

16/04/2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Görsel 04

Ankara'da Bisiklet Sürmek ve Sosyal Olmayan Belediyecilik

Ahmet Yeşil

Fotoğraf: Engin Endini Aygün
Critical Mass Mart 2017 Turu'ndan...

Yıllardır Ankara'da bisiklet süren, işine, arkadaşlarıyla buluşmaya bisikletle gidip gelen biri olarak, Ankara'da bisiklet sürmek üzerine birkaç şey yazmak istedim. Öncelikle başkentimiz Ankara'nın dünyada bisiklet yolu olmayan tek başkent olduğunu söyleyerek yazıma başlarsam, sanıyorum ki Ankara'da bisiklet sürmenin ne kadar zor olduğunu tek cümleyle anlatmış olurum.

Evet, şaka değil. Dört milyonun üzerinde nüfusu olan bir başkentte bir metre uzunluğunda bile bisiklet yolu yok. Bisiklet için yol yapmayan belediye, tüm mali seferberliğini şehri otomobillerin pisti hâline getiren projelere ayırmıştır. Ankara'da uzun yıllar yaşayanlar, bu şehrin nasıl sosyal bir kent olmaktan uzaklaşıp, insanların sadece evden işe, işten AVM'lere gittiği dev bir otoban ağına dönüştüğünü görecektir.

Ankara'da yaşayan yurttaşlara belediyeler toplu ulaşım hizmeti verir gibi görünür ama gerçekte vermez. Hiç de az olmayan bir bilet ücreti karşılığında size sunulan, kalitesiz, havasız, pis ve kalabalık taşıtlarla şehrin az sayıda noktasına ulaşmaktır. Çoğu zaman, istediğiniz semte gitmek için birkaç vasıta değiştirmeniz gerekir. Ankara'da toplu ulaşımı seçerseniz karşılaşacağınız durum budur.

Ama otomobiliniz varsa, sekiz şeritli yollarda, son

sürat hızla, istediğiniz yere varırsınız. Belediye sizi otomobil almaya teşvik etmektedir âdeta. Ya fahiş vergiler ödeyerek otomobil alırsınız, dünyanın en pahalı akaryakıtını kullanırsınız ve sigortasını yaptırırken bile devleti beslersiniz, ya da ucuz ulaşım adı altında sağlıksız ve kalitesiz toplu taşıma araçlarına mahkûm olursunuz. Aynı belediyecilik anlayışı yıllar içerisinde kaldırımları, parkları, sosyal alanları da yok ederek, insanları AVM'lerde vakit geçirmeye muhtaç bırakmıştır. Otoyollar ve alışveriş merkezleriyle kaplanan şehir âdeta insansız kalmıştır.

Peki, neydi sosyal belediyecilik?

Elbette emekti, sevgiydi! Toplumun tüm kesimlerinin sorun, ihtiyaç ve taleplerine cevap veren, eğitim, kültür, sağlık ve ulaşımı herkes için nitelikli ve yaygın hâle getirmek için çabalayan, bunu yaparken de insana

odaklanan bir yapıyı düşünmeliyiz, sosyal belediyecik derken. Ankara'da bu anlamda bir sosyal belediyecilikten söz edilebilir mi? Elbette, hayır!

2003 yılında Kızılay Meydanı'nı araçların trafiğe takılmaması için yayalara kapatan bir zihniyetin, insan odaklı bir belediyecilik anlayışına sahip olduğu düşünülebilir mi? Ya bir türlü ilerlemeyen, tamamlanmayan metro inşaatlarına ne demeli? Kaldırımları engellerin kullanımına uygun hâle getirmeyen, araç trafiğini aksamasın diye insanları üst geçitlere tırmanmaya mecbur bırakan, parası olmayanı kalabalık, sağlıksız ve yavaş toplu taşıma araçlarına mahkûm eden uygulamalar, sosyal belediyecilik anlayışını temsil ediyor olabilir mi?

Medeniyetten bu kadar uzak bir yerel yönetim yapısının bisikletçileri düşünmesi, onlar için çözümler üretmesi elbette beklenemez. Hatta bu şehirde bisikletten söz etmek, bisikletli ulaşım altyapısını konuşmak bile lüks sayılır. Biz yine de konuşalım, konuşmalıyız.

Otoyol çöplüğüne dönüşen bu şehirde bol şeritli otoyolların kenarları bariyerle örülmüştür. Bisiklet sürücüleri, emniyet şeridinin olmadığı bu yollarda, son hız giden araçlarla bariyer arasında her an sıkışma tehlikesi yaşar. Yollar geniş ama asfaltı kalitesizdir; kenardan içe doğru çukurlaşır. Yol kenarında bisikletinizin lastiğini dikine kesen çukurlarda kendinizi bir anda yerde bulabilirsiniz. Asfalt üzerine yerleştirilen ızgaralar yanlamasına değil dikine konmuştur, bisikletçiler için büyük tehlike kaynağıdır bu durum.

Sokaklar? Otoparkı olmadan yapılaşmaya izin verilen sokaklarda otomobiller kaldırımları işgal eder. Yürümenin bile zor olduğu bu kaldırımlarda kimseye rahatsızlık vermeden yavaşça bisiklet sürmek de mümkün değildir. Aşırı kalabalık toplu taşıma araçlarına bisikletle binmek imkânsızdır. Her gün biraz daha genişleyen bu şehirde bir yerden bir yere bisikletle gitmek zorlu bir mücadele becerisini, yüksek form düzeyini ve çelik gibi bir sinir sistemini gerektirir.

Peki, ne yapmalı?

Bugün dünyanın gelişmiş ülkelerinde insanın mutluluğuna yapılan yatırımlara şahit oluyor, sosyal devlet ilkesinin doğru uygulandığını görüyoruz. Tüm yaşamı kapitalist üretim biçimine dayalı düzenleyen anlayışın ise, tam tersine, insanları refaha ulaştıramadığı görülüyor. Otomobil alımını özendirip maddi getiri sağlamayı amaç edinen bizimki gibi ülkeler, uzun vadede cari açık ve bunun sonucunda fakirleşmeyle baş başa kalıyor. Hareketsiz yaşam hastalıklarının artmasına sebep oluyor. İnsanın mutluluğunu değil maddiyatı önemseyen devlet yapısı, maddi hedeflerine kısa vadede ulaşmış gibi gözükse de, uzun vadede borçlu, sağlıksız ve mutsuz bir nüfusun sorunlarıyla baş etmek zorunda kalıyor.

Yaşanan süreç, 1950'lerdeki Hollanda ile aynı görünüyor. Önce otomobilin teşvik edilmesi, ardından yol yapmak

işin şehirlerin bozulması, otoparklar için şehir parklarının işgal edilmesi, enerjide dışa bağımlılığın artması ve artan trafik kazalarında yaygın ölümler. Peki, sonrasında ne oluyor? Stop de kindermood (Çocuk Ölümlerini Durdurun) hareketi başlıyor. Özellikle bisikletçilerin öncülük ettiği bu hareket yol işgalleri yapıyor, çevreci kurumlar destekleniyor, belediyeleri bisikletli yaşam için adım atmaya zorluyor. Sonuçta bisiklet yolları yapılıyor, şehir merkezlerine otomobil girişleri kısıtlanıyor, hatta haftanın belli günlerinde şehir merkezlerine otomobil girişi tamamen yasaklanıyor. Bugün Hollanda, insanların işe bisikletle gidip geldiği, sağlığını koruduğu, huzur bulduğu, çevreci ve gürültüsüz bir ülke.

Bunu biz de başarabiliriz. Öncelikle, insanların hakları olduğunu, belediyelerin bu hakları insanlara vermekle

yükümlü olduğunu anlatarak işe başlayabiliriz. Bisikletlerin sadece parklarda gezinmek için var olmadığını, ulaşım için en sağlıklı, en ekonomik, en mutluluk verici araç olduğunu anlatarak insanları bisiklet edinmeye özendirebiliriz. Belediyeleri bisikletli ulaşımı teşvik etmek için altyapı hazırlıklarına zorlamalı, bunun için sosyal medyada örgütlenmeliyiz. Kafe, lokanta, okul, kültür-sanat merkezi vb. yerlerde bisiklet parkı yapmasını talep etmeli, bisiklet dostu mekânları öne çıkarmalıyız.

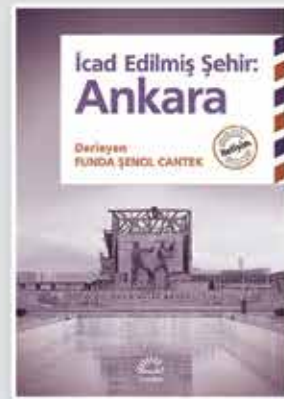
Ankaralılar bisikleti seviyor. Bir gün Ankara'nın da bir bisiklet şehri olması mümkün. Yeter ki örgütlü bir şekilde örnek olalım.

Ankara İlgili Birkaç Yeni Kitap ve İçinden Birkaç Eski Kitap

Akın Atauz

Önce yeni kitaplarla başlayalım

Eren Burcu Hatipoğlu (2017), İmkansız Medeniyet, Ankara: Ayizi Kitap

Burcu Hatipoğlu Eren'in İmkansız Medeniyet'i, son zamanlarda giderek artmakta olan kentsel dönüşüm sorunlarıyla ve bu ortamdaki 'kadınların varoluş biçimiyle ilgili. Ancak bu açıklama çok yetersiz. Öncelikle, kitabın alt başlığı, bunun bir feminist etnografi çalışması olduğunu bildiriyor. Aktaş Mahallesi'ndeki gecekonduların TOKİ evlerine dönüşmesinin öyküsü, daha çok burada yaşamakta olan kadınların ağzından anlatılıyor. Kadınların sınıf, din ve toplumsal cinsiyet gibi temel eksenlerin etrafında belirlenen gündelik yaşamları ve dönüşümün onlar için ne anlam taşıdığı üzerinde duruluyor.

Alan araştırması, 2011-2014 yılları arasında yapılmış. Kitaptaki ana bölümler şöyle: "Mülksüzlük Koşullarında" adını taşıyan ilk bölümde, yoksulların mülksüzlüğü, paternalizm ve ataerkil mülkiyet ilişkileri içinde kadının konumunun ve dönüşümünün/ ayrışmanın, kadınlar bakımından nasıl değerlendirildiği anlatılmış.

İkinci bölüm olan "Mülksüzlük Pratikleri" başlığı altında ise; TOKİ evlerinin çeşitli bakımlardan nasıl değerlendirildiği, evsizlik korkusu, evsizlik -güvensizlik halleri, istihdam, kadına yönelik şiddet ve korku, annelik halleri ve okul çevresi, muhafazakarlık, annelik dışında kalan kadınlar gibi alt başlıklar ve daha fazlası ele alınıyor.

Kitabın arka kapağından küçük bir alıntı:

"Yani buradan baksana üst üste üst üste. Görsen kimi görürsün, bu kattakini, onu da nasıl göreceksin, kapıyı açmazsın bile. Ama gecekonduda kapın zaten açık, kim gelmiş, kim gitmiş görürsün. İstemesen bile konuşursun. Burada evlere kapandı, tepeden tepeden baykuş gibi bakıyorsun işte..."

Not: Bazı bakımlardan benzer nitelikleri olan birkaç kitabı daha hatırlamak, yararlı olabilir:

• Erman Tahire (2016), Mış Gibi Site Ankara'da Bir TOKİ-Gecekondulu Dönüşüm Sitesi, Ankara: İletişim Yayınları [İkinci bölüm: Bir Gecekondulu Dönüşüm Sitesi Etnografisi (Karaçören -TOKİ)]

• Şentürk Burcu (2015), Bu Çamuru Beraber Çiğnedik Bir Gecekondulu Mahallesi Hikayesi, İstanbul: İletişim Yayınları

• Yürekli Yelda (2016), Küçük Moskova Tuzluçayır, İstanbul: İletişim Yayınları

Sönmez Savaş (2016), Bu Ankara O Ankara Değil, Ankara: Telgrafhane Yayınları

Sönmez'in kitabının kapağında deneme olduğu belirtilmiş. Ancak içindeki yazılardan bazıları anı niteliğinde. Kitabın ilk sayfalarında, Işık Kansu'nun, "Düş Yolcusunun Paylaşımı" başlıklı bir tanıtım yazısı var. Kitapta, daha önce

Ankara Eğitim Kültür ve Sanat Dergisi, Cumhuriyet Ankara Eki ve Çağdaş Türk Dili Dergisi'nde yayımlanmış yazılar yer alıyor.

Cantek Funda Şenol (2017), İcad Edilmiş Şehir Ankara, İstanbul: İletişim Memleket Kitapları

Funda Cantek'in her zaman ilginç olan bu derlemesi, daha önce, 2012 yılında Ankara Üniversitesi Yayınevi tarafından, "Cumhuriyet'in Ütopyası: Ankara" adıyla yayımlanmış olan kitabın yeni bir baskısı. Ancak bu iki baskı arasında küçük birkaç fark var. Bazı makaleler çıkmış (Witteck P., Aytepe O., Özarslan M., Kahramankaptan Ş., Özaloğlu S., Güvenç A.'nın yazıları yeni baskıda yer almıyor) buna Karşılık F. Cantek - L. Cantek'e ait bir makale eklenmiş bu yeni baskıya.

Kitap, son derece geniş bir bakış açısıyla Ankara'yı, en eski tarihinden bugüne kadar yorumlayan, ama daha çok cumhuriyet sonrası dönemler üzerinde duran birçok yazının, gözlemcinin ya da sanatçının Ankara hakkında düşüncülerini bir araya getiren, son derece ilginç bir kaynak. Bu makaleler arasında: Tarihle ya da tarihsel ideoloji ile ilgili olanlar; gündelik yaşamın çeşitli hallerini inceleyenler; çeşitli sanatlarla ilgilenen Ankaralılar veya Ankara'nın mimariyle/ edebiyatla ve diğer sanatlarla ilgilenmesini konu edinenler; kurum ya da mahalle tarihi diyebileceğimiz nitelikte olanlar; iletişim tarihinde radyo, televizyon ve gazetelerin yeri ile ya da spor kulüpleriyle ilgilenenler var. Gerçekten, çok geniş merak alanlarını içeren bir koleksiyon.

Daha eski tarihlerde yayımlanmış, ya da Ankara'yı da ilgilendiren bölümleri olan kitaplardan bazıları:

Kurtoğlu Ayça (2004), Hemşerilik ve Şehirde Siyaset Keçiören Örneği, İstanbul: İletişim Yayınları

Kurtoğlu'nun kitabının yayımlanmasından sonra epey zaman geçmiş olmasına karşın, hem konusunda (kentsel yerel politikanın özgün nitelikleri) ilginç bir katkı sağladığı, hem de Ankara'nın bir semti ile ilgili olduğu için, kitabı yeniden hatırlamakta yarar olabilir. Bu kitap da, İletişim Yayınlarının bu alanda yayımlanmış olan diğer kitapları gibi, özgün bir alan araştırmasına dayanıyor.

Önce Keçiören ilçesi tanıtılıyor ve kuramsal çerçeve belirleniyor. İkinci kısımda meclis üyelerinin özgeçmişleri ve cemaat ilişkileri inceleniyor. Üçüncü kısımda ise, meclis üyelerinin siyasette nasıl yer aldıkları ve siyasi temsili nasıl sağladıkları inceleniyor.

Kitabın arka kapağından bir alıntı: "Yerel siyasi sosyalleşme ağları içinde hemşeriliğin, aile bağlarının, ataerkilliğin, kimlik aidiyetlerinin nasıl kurulduğu ve nasıl iş gördüğüne ilişkin, zengin gözlemlerle beraber, zengin bir kavramsal

tartışma sunuyor yazar."

Yıldırım Gülay Webb (2011), XVIII. Yüzyılda Osmanlı-İngiliz Tiftik Ticareti, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları

Kitap genel olarak tiftik ticaretini odak noktasına almış olduğu için, ister-istemez Ankara kentle de ilgileniyor. Kitabın ilk iki bölümünde, genel olarak Osmanlı-İngiliz ticareti ve İngiltere'de tiftik ipliği ticareti ele alınıyor. Üçüncü bölüm ise, doğrudan Ankara ve tiftik ipliği ihracatı ile ilgili. Ayrıca, tiftik ihracatı yapılan Türk limanları da (bu nedenle İzmir limanı da) inceleniyor. Kitap, doğrudan Ankara ile ilgili olmasa da, Ankara'nın temel ihracat maddesi olan tiftiğin önemi ve İngiltere'nin bu ticareti nasıl örgütlediği ve kayda aldığı bakımından, ilginç bilgiler içeriyor.

Günaydın Yusuf Turan (2015), Ahilik Araştırmaları 1913-1932, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları

Ahilik araştırmalarının, cumhuriyet dönemi öncesinden ilk on yılına kadar olan bölümü üzerine yapılmış olan bu araştırma, özellikle Ahmet Tevhid (Ulusoy) tarafından yazılmış olan ve birçok etkisinden hala bahsedilmekte olan "Ankara Ahiler Hükümeti" ile ilgili makaleyi ve bu makale ile ilgili yorumlar ve tartışmaları içermesi bakımından ilgi çekici. Kitap, Ankara tarihi, ya da esnaf tarihi, ya da yerel ve özerk yönetimler konularında çalışanların ilgilenebilecekler bölümler içeriyor.

Ahilik Araştırmaları, üç bölümden oluşuyor ve ilk bölümde İttihat ve Terakki'nin ahilik raporlarından başlayarak, Ulusoy'un Ankara ahi hükümeti ile ilgili yazdıkları hakkındaki düşüncelere yer veriliyor. İkinci bölümde ahilik araştırmalarına ait metinler sunuluyor ve üçüncü bölümde de, metinler arası karşılaştırmalar ve sonuç yer alıyor.

Kitap aslen ahilik konusunu kapsamlı olarak incelemek amacını taşısa da, Ankara tarihinin bir bölümü ve toplumsal yapısı ve üretim örgütlenmesinin bazı ayrıntıları bakımından da, ilginç bilgiler içeriyor.

Sevin Veli (2016), Anadolu Coğrafyası I, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları

Türkiye'de telif coğrafya kitaplarına rastlamak oldukça güç olduğu gibi tarihsel coğrafya kitapları, daha da seyrek görülen kitaplardan. Veli Sevin, çok çalışkan ve çok verimli bir arkeolog. İlk baskısı 2001 yılında yapılmış olan kitabın 4. Baskısı, haritalar eşliğinde Anadolu'nun batısındaki bölgeleri tanıtıyor. Bu bölgelerden biri de, Ankara'nın içinde bulunduğu bölgenin ilk çağlardaki adıyla, Galatia.

Kitapta, bütün coğrafi bölgeler için olduğu gibi Galatia için de, "halkın kökeni", "kısa tarihçesi", "sınırları", "fiziki coğrafyası (kentler, endüstriyel kaynaklar ve ekonomik durum)" alt başlıklarıyla, bölge tanıtılıyor. Ayrıca ekler bölümünde (bu döneme ait) kısa bir kaynakça veriliyor.

Ne atom bombası, ne Londra konferansı: “Satıyorum, satıyorum, saat-tııım!”

Emine Onaran İnciroğlu

2 Nisan 2017 Pazar günü Ankara Antikacılık'ın Birlik Mahallesi'ndeki galerisinde düzenlediği, aşağı yukarı 100 kişinin katıldığı müzayedede “özel koleksiyonlardan seçilen 323 eser” satışa sunuldu. Filmlerde, özellikle polisilerde gördüklerim sayılmazsa, izlediğim ilk müzayedede oldu bu. Gerilim, heyecan dorukta, mükemmel bir adrenalini kaynağı.

Sonradan okuduğuma göre Fiktet Mualla'nın 'Gezinti' adlı tablosu “yılın en heyecanlı satışı” olarak tanıtılmış. Gerçekten de, başlangıç fiyatı 38.000 TL olarak belirlenen tablo, bir yandan salondaki meraklılarının bir yandan telefonla müzayedeye katılanların teklifleri ile yükseltilip 120,000 lirada son bulunca, katılımcıların harareti alkışları salonu çınlattı. Bunun üzerine Ahmet Gümüştekin'in bir tablosu 65,000 liraya, Agapit Stevens'in “Odalık” adlı tuval üzerine yağlıboyası 35,000 liraya gidince, artık fiyatlar kanıksanmış, alkışa gerek kalmamıştı.

Kimlerin tabloları, eskizleri yoktu ki? Nuri Abaç, Abidin Dino, Ömer Uluç, Ali Demir, İbrahim Balaban, Nevzat Akoral, Sübütay Özer, Tuncay Betil, Mehmet Uzel, Bedri Rahmi ve Eren Eyüboğlu, Yalçın Gökçebağ, Jale Nejdet Erzen, Fikret Otyam, İbrahim Çallı, Ali Rıza Toroslu, İhsan Cemal Karaburçak, Salim Özudoğru, Nuri İyem, Mustafa Ayaz, Adnan Turani, Ergin İnan, Ekrem Kahraman ... Tanıtımdan öğrendiğimize göre, “farklı dönem, tarz ve stilleri bir araya getiren ve böylelikle farklı zevk, düşünce ve beklentilere hitap edebilmeyi amaçlayan müzayedede satışa sunulan eserlerin neredeyse tamamı ilk kez gün yüzüne çıkıyor.”

Zaman zaman tablolara ara verilerek, çeşitli antikalar ve ender bulunan “objeler” açık arttırmaya sunuldu. Bilim-teknoloji tarihiyle ilgilenenler için -logaritmik hesap makinesi, radyo, duvar telefonu, telgraf makinesi, oyuncak tren- gibi eski alet-edevat, kristal sürahiler, vazolar, gümüş çatal-kaşık takımları, Herent porselenleri, bronz

figürinler, porselen biblolar, heykeller, şamdanlar, pompalı kolonya şişeleri, sedef kakmalı nalınlar, içki setleri, enfiye kutuları, tütün kutuları, değerli mücevherler, hat levhalar, saatler, Çin-Japon vazoları, küpleri, Kütahya çinileri, maşrapalar, ibrikler, daha neler neler. Ayrıntılı bir döküm vermeye gerek yok; isteyen kataloğa, satışa sunulan yapıt ve antikaların başlangıç fiyatlarına internetten erişilebilir. Ankara Antikacılık hakkında ayrıntılı bilgiye de.

Kimi yapıtlar ve nesnelere, salona getirilir getirilmez, tanıtılır tanıtılmaz, açılış fiyatından satıliverildi. Kimi bir-iki paslaşmadan sonra gitti. Abidin Dino'nun bir eskizi, Fikret Otyam'ın bir, Sübütay Özer'in üç resmi, bir seyahat daktilosu gibi kimisi de, meraklısını bulamadı, galeriye kaldı. Bu kültüre o kadar uzağım ki, kimi zaman satılanlara, kimi zaman satılmayanlara şaşıttım.

Ankara Antikacılık 1995 yılında kurulmuş. Artık yılda üç kez “Antika ve Sanat Eserleri Müzayedesi” düzenleyecekmiş. Bu on sekizincisi imiş. Meraklıları, müdavimleri var, besbelli. Birbirlerini tanıyorlar, ortama alışkınlar, rahat davranıyorlar, şakalaşıyorlar. Bugüne kadar nasıl duymamışım, hayret. Ankara'da yirmi küsur yıldır varlığını bilmediğim bir zenginlik, ilginç bir sunu, bambaşka bir kültür.

Kim bilir ne öyküler var gördüğü her bir nesnenin arkasında diye düşünüyor insan. İbrahim Çallı'nın bir tablosunu torununun neden satışa çıkardığını merak ediyor. Nâzım Hikmet'in üç şiirinin müsveddelerinin satışa sunulmasına şaşıyor. Nutuk'un, eski Türkçe, ciltli, varaklı bordürlü ilk baskısını görünce hayrete düşüyor. “Sapı samanı birbirine karıştırma, referandum kampanyalarını, Suriyeli mültecileri, cezaevindeki gazetecileri, milletvekillerini, ihraç edilen akademisyenleri düşünmenin sırası değil,” diyor kendi kendine. Yine de olmadık nesnelere leblebi-çekirdek gibi satılmasını ağzı açık izliyor, Orhan Veli'nin Cımbızlı Şiir'ini anımsamadan edemiyor:

**Ne atom bombası,
Ne Londra Konferansı;
Bir elinde cımbız,
Bir elinde ayna;
Umurunda mı dünya!**

Engelsiz Filmler Festivali Başlıyor!

2013 yılından bugüne 112 filmi görme ve işitme engelli sinemaseverlerin erişimine uygun bir şekilde hazırlayıp, biz Ankaralıları sunan Ankara Engelsiz Filmler Festivali, 5. yılında Engelsiz Filmler Festivali olarak yoluna devam ederek Ankaralıların yanısıra Eskişehir ve İstanbullu sinemaseverlerle de buluşuyor.

Festival'de toplam 34 film, "Engelsiz Yarışma", "Türkiye Sineması", "Dünya-dan", "Engel Tanımayan Filmler", "Uzun Lafın Kısası", "Çocuklar İçin", "Sine-ma Tarihinden" ve "Otizm Dostu Gösterim" başlıkları altında sinemaseverlere ulaşacak. Filmler, söyleşiler, atölye çalışmaları vetörenlerengeli olan, olma-yan tüm sinemaseverlerin Festival'i bir arada takibine uygun olacak.

Festival'e bu yıl eklenen “Körlük Üzerine Notlar” ve “Tekerlekli Sandalye Simülatörü” başlıklı projelerde, biz seyirciler sanal gerçeklik deneyimi ile tanışacaklar.

Festival, Otizm Dostu Gösterim ile otizm spektrum bozukluğu yaşayan çocuk ve gençler için de erişilebilir olmaya devam ediyor. Bu kapsamda Denizin Şarkıdadlı canlandırma film, 22 Mayıs Pazartesi 12:00'de Çağdaş Sanatlar Merkezi'nde gösterilecek.

Tüm gösterimler ve etkinlikler her zaman olduğu gibi ücretsiz olarak gerçekleştirecek.

www.engelsizfestival.com

Koca Dünya

Dergiler arasında dolaşırken: Mukavemet ve Yön...

Aydın Bodur

Adı, "Mukavemet". Dosya konuları, "Korkuya Hayır". Yazarlarından Can Atalay'ın yazısının başlığı: "Hayır ve Ötesi". Atalay, Referandumda Hayır'ın ne kadar yaşamsal olduğunun altını çiziyor.

Aynı sayfada, Orwell'in 1984'üne bir gönderme var: "Aslında hiçbir şey yasadışı değildi, çünkü artıkyasa diye bir şey yoktu..."

Kimler yok ki, dergide? Geniş bir yazar kadrosu var. Muhakkak siz de rastlayacaksınız tanıdıklarınıza. Zülfiye Yılmaz, yeni anayasal değişiklikleri yorumlamış: "itaat et, rahat et düzeni". Yeşim Dinçer, Yeni Dünya Düzeni içinde Kapitalizm'e esir düşmüş Türkiye'yi sorguluyor, kapitalistler için de işlerin eskisi gibi iyi gitmeyeceğini söylüyor, ekonomi penceresinden. Haziran'dan Burak Yücel, Halkevlerinden Nuri Günay, HDP'den Filiz Kerestecioğlu, CHP'den Özgür Özel, DİSK'ten Arzu Çerkezoğlu, DİB'ten Rıza Türmen, Önce Demokrasi Hareketinden İbrahim Kaboğlu, referandumda neden HAYIR denmesi gerektiğini anlatıyorlar. Kamil Kartal, Soma'dan bir kez daha işçi sınıfına ve sınıf mücadelesinin önemine, vurgu yapıyor. Melda Onur, Star Wars'dan Yoda'nın deyişini hatırlatıyor: "Korku Öfkeye, Öfke Nefrete, Nefret Acıya yol açar", özdeyişine kendinden de deyişler katıyor: "Mukavemet direniş, direniş dayanışmaya, dayanışma özgürlüğe yol açar". Derginin bir yerinde Süreyya Karacabey, "herkes kendi uyanıklığının uykusunda kolektif düş görülmez" diye bağıyor.

Bir başka yerinden Aziz Nesin beliriyor: "çoğunluğun yoksul olduğu ülkede yoksulluğun değil, varlıklılığın daha utanılası olduğunu" hatırlatıyor. Sonra Mahir Çayan çıkıyor bir köşeden, başka bir köşeden Oğuz Atay konuşuyor. Virginia Woolf "bir kadın olarak tüm dünya benim ülkemdir" diyor. Sınıf mücadelelerinden süzüle süzüle gelmiş Behice Boran, "Kadının toplumsal statüsü, hak ve özgürlükleri sorununu, toplumsal yapının değişmesiyle, genel olarak sömürü düzeninin kaldırılmasıyla çözüme kavuşturulabilecek bir sorun" olduğuna dair hatırlatmasını, kimlik politikaları içine sıkıştığımız şu dönemde, altını birkaç defa daha çizme ihtiyacını duyuyoruz!

Mukavemet, gerçekten bu küreyi, bu ülkeyi, bu toprakları topyekün savunmaktan, ablukayı dağıtmaktan başka çarelerinin olmadığını bilenlerin dergisi... Hepimiz biliyoruz: mukavemet etmekten başka şansımız kalmadı!

Yön Dergisini hatırlar mısınız: 1961'de birçok aydın, bir araya gelir ve bir bildiri yayınlayarak Yön Dergisini çıkartmaya başlarlar. Tirajı kısa zamanda 30binlere ulaşır. Yön Dergisi'yle, sol, ilk kez entelektüel yaşamda baskın bir dil oluşturur.

Aslında dönem de sol için canlıdır: Baldırı çıplak işçiler, sendikacılar bir araya gelir ve Türkiye İşçi Partisi'ni kurarlar ve soldan ve Kürt aydınlardan önemlice bir kesim partiye katılır, görev alır. Yön, Partiye katılan/katılmayan birçok solcu için ortak bir tartışma ortamı yaratır. Partiye katılan komünist çizgideki aydınlara, Mehmet Ali Aybar, Behice Boran, Sadun Aren'in yanı sıra daha millici, Kemalist çizgide, Doğan Avcıoğlu'nun başı çektiği bir kadro hareketini de içinde taşır. Bir süre sonra bu kadro, Yön'e tamamen hakim olur. Artık Yön ve Avcıoğlu, TİP'in işçi sınıfı ve köylüleri örgütlemesini popülist ve fazla naif bulmaktadır. Sosyalistler, Yön'den ayrılır ve Ant, Sosyal Adalet, Türk Solu ve Emek gibi dergilere yönelirler. Avcıoğlu ve ekibi ise 1967'de Yön'ü kapatır ve Devrim Gazetesini çıkartmaya başlarlar. Sol içinde de yaşanan ayrışmalar, Milli Demokratik Devrimci gençleri, sonrasında bir kez daha Avcıoğlu ve ekibi ile aynı millici/ulusalcı çizgide buluşturur.

Aralarında Ahmet Cemal, Barış Atay, Haluk Yurtsever, İzzettin Önder, Korkut Boratav, Metin Çulhaoğlu, Mustafa Sönmez gibi isimlerin de olduğu 40 kişi, geçtiğimiz ay, yeniden YÖN Dergisini çıkartacaklarını belirten bir bildiri yayınladılar.

Derginin Yayın Yönetmeni Can Soyer, neden YÖN Dergisi sorusuna İleri Haber'de şöyle yanıt veriyor: "Türkiye'nin sorunlarına dair yaratıcı ve cesur katkılar barındıran zenginliğin daha derinlemesine ve uzun soluklu biçimde ele alınabileceği başka bir platforma ihtiyacımız olduğunu düşündük. Bunun yolu da basılı bir yayın, bir dergi çıkarmak olarak görüldü. Herhangi bir dergi değil, açtığı tartışmalarla kalıcılışacak, arşivlerde tutulacak, tekrar tekrar okunacak, referans kaynağı haline gelecek bir dergi yayınlamaktı amacımız" diyor.

Can Soyer, 60'ların YÖN Dergisi'nin hatırlatılmasına verdiği cevapta şunları da söylüyor:

"Yön Dergisi'ni bir fikir olarak konuşmaya başladığımız andan itibaren, adımızın 1961'de yayına başlayan Yön ile birlikte

anılacağını biliyorduk. Oysa derginin adını Yön olarak seçmemizdeki asıl neden Türkiye'nin ve solun bir yöne ihtiyaç duyduğu saptamasıydı.

Bu anlamda 1961 Yön'ünün devamı olmadığını söyleyebilirim, ama bu ilişkilendirmeden hiç rahatsız olmadığımızı da eklemem gerekir. Doğan Avcıoğlu yönetiminde yayınlanan ve Türkiye'nin ilerici mücadele tarihinde müstesna bir yeri olan Yön, kuşkusuz, son derece saygın ve öğretici bir mirastır bizim için. Üstelik

1961 Yön'ü günümüz açısından çok ihtiyaç duyduğumuz bir çabanın örneğini sergiliyor. O da solun farklı kulvarlarının birlikte üretip tartışabileceği bir platform olması. Tarihe baktığımızda **1960'ların sonları ve 1970'lerde sol hareket içinde gelişmiş neredeyse tüm kulvarların Yön Dergisi'ndeki tartışmalara ve taraflaşmalara uzanan referansları olduğunu görebiliriz"** diye ekliyor.

dosya: kentin emeği

Öpüşmek yasaktı, bilir misiniz,
Düşünmek yasak,
İşgücünü savunmak yasak!

Ürünü ayırmışlar ağacından,
Tutturabildiğine,
Satıyorlar pazarda;
Emeğin dalları kırılmış, yerde.

Oktay Rifat (Elleri Var Özgürlüğün - 1966)

Elleri var özgürlüğün,
Gözleri, ayakları;
Silmek için kanlı teri,
Bakmak için yarınlara,
Eşitliğe doğru giden.

Erhan Muratoğlu

Ostim Ringi 234

Berkay Karakaplumbağa

Yaklaşık 6 aydır OSTİM'de dış ticaretle uğraşan bir şirkette çalışıyorum. Geçen yıl sanat tarihinden mezun olunca boşta kalıp depresyona girmemek için önüme gelen ilk fırsatı değerlendirdim ve kendimi OSTİM'de buldum. Bu noktada LGBTİ hareketin içinden bir gey olduğumu da belirtmem gerekir sanırım. Kimliğimle orada var olmak çoğu zaman bir meydan okumaya dönüşüyor. Neleri değiştiremeyeceğimin ya da neleri başarabileceğimin sınırları her gün yeniden belirleniyor. Ama OSTİM'de herkesin deneyimlemesini istediğim bir ruh var. Bu yazıda bahsedeceklerim de "OSTİM'i yaşamayan anlayamaz" mottosuyla çok temel insan manzaraları olacak.

OSTİM'e ulaşmak için çoğu işçi gibi ben de metroyu kullanıyorum. Her sabah dopdolu olan metro, OSTİM durağına gelince neredeyse tamamen boşalıyor. Yüzlerce işçi metro çıkışına yöneliyoruz. Oluşturduğumuz görüntü epik, işçilerin resmi geçidi gibi. Sonra da efsanevi OSTİM ringi 234 için sıra oluyoruz. 234, saat yedi buçuk ile dokuz arası 10-15 dakika arayla orada oluyor, sık geliyor çok bekletmiyor ama kalabalığı nefes aldırıyor. Ancak balık istifi şeklinde sığabiliyoruz. Adım atılacak yer kalmayınca otobüs hareket ediyor. Hikayeler de burada başlıyor. Kadın işçiler, genç işçiler, yaşlı işçiler, mülteci işçiler, mülteci çocuk işçiler... Hepsinin yüzünde benzer ifadeler, tarif etmesi zor ama bakınca çok tanıdık, toplayıp bölsek aynılık hissinden doğan umutsuzluğa ulaşırsız aşağı yukarı. Sabahları herkes bitkin, yıllardır aynı yolu kullanmanın verdiği bıkmışlık kokusu otobüse hakim. Kimin hangi durakta ineceği ezberlenmiş, bazen bir günaydın, bazen günaydın yerine geçen bir bakış. Her yönden yetersiz patronlarının insiyatifinde geçen ömürlerin isyanı, otobüsün sıkışıklığında oflamalarla dışa vuruyor.

Orta yaşlı işçiler kıdemli, sessizliği bozuyorlar, sohbet konuları genellikle patronlarının yaptığı yatırımlar, kazandıkları çokça paralar oluyor. "Ah bizde de bir sermaye olacaktı" serzenişleriyle sohbet kapanıyor.

Arabası bozulmuş takım elbiseliler, Melih Gökçek Bulvarı'nda bir plazada yeni işe girmiş beyaz yakalılar, başka şirketleri dolaşan müşteri temsilcileri ortama yabancı. En kısa yoldan bir taşıta ihtiyaç duyuyorlar, ellerindeki telefonlarla taşıt kredilerini inceliyorlar.

Genç işçiler yeni iş fırsatlarını birbirleriyle paylaşıyorlar, "Yok ben en fazla bir yıl daha çalışırım burada" ortak cümleleri. Yaşça büyük olanlar gençlere kulak kabartmışlar, yüzlerinde yıllar önce aynı cümleyi kurmanın verdiği buruk bir tebessüm.

Emektar kadınlar herkesten daha yorgun görünüyorlar, muhtemelen dün akşam mesai evde devam etmiş. Ama dayanışmaları güçlü, kendi duraklarından 8 durak ötede inen kadınlarla arkadaşlıklar kurmuşlar, birbirlerine yer tutuyorlar, oradan buradan sohbet ediyorlar, bazen bir kahkaha patlatıyorlar, ülkede kahkahalarından rahatsız olanlara inat.

Bir tarafta Suriyeli mülteci işçilerin Arapça konuşmaları yükseliyor. En az parayı kazananlar, en pis işlerde çalıştırılanlar. Yüzlerindeki acılar okunmak için bile çok ağır. Bir Suriyelinin Ankara kartı binişte "yetersiz bakiye" diyor, kimseden kartını paylaşmasını istemeden kapiya yöneliyor. "Ben yerine basarım" diyorum, şaşırıyor. Cebinden bozuk paraları çıkartıyor, almıyorum. Kötü bir Türkçe ile "Al bunları ben yabancıyım" diyor.

Anlıyorum neden kimseden yardım istemeden inmeye kalktığını, yerin dibine geçiyorum, almıyorum parayı ısrarla, birlikte yerin dibine geçiyoruz...

Duraklar geçiyor, herkes birer ikişer iniyor. Benim durağım son duraklardan biri, ben de varıyorum. Poğaçalar almak için durağın arkasındaki dükkana giriyorum. Televizyonda yandaş kanalların en yandaşı açık, üstü kapalı bir bahçe var, poğaçasını-çayını alan oturmuş mesai saatini bekliyor. Kimileri gözlerini devirerek bakıyor televizyona, kimileri gözlerini parıldatarak. Ama hiçbir yorum yapmayı tercih etmiyor. Erken gelmişler çünkü ulaşımı sağlayan bir de taşıt sahibi işçiler var. Yaşadıkları semtten dolmuş tarifesiyle insanları getiriyorlar, benzin paralarını paylaşıyorlar. Çok değerliler, hem kendi ulaşım çilelerini çözüyorlar, hem de bizim otobüste daha fazla sıkışmamızı önlüyorlar.

OSTİM'de gün başlıyor. Mutlaka bir kamyon bir yere sığdırılmaya çalışılıyor "gel gel gel gel dur", büyük testere demirleri kesiyor. Trafik ışksız sokakların birinde kesin bir araba kazası olmuş. Koca koca makinelerin sesleri insan seslerine karışıyor. Şehrin emeği bütün gürlüğüyle bugün de harcıyor.

Yoğun, yorucu bir günün ardından yine 234'te buluşuyoruz. Akşamları ayakta dikilmek daha zor. Daha uzun geliyor metroya dönüş yolu. Metronun orada bir stant 1 Mayıs'a çağırıyor. Standı açanlar belki bir partinin temsilcileri, belki sendikali işçiler kim bilir. Uzattıkları broşürlerden uzaklaşan bir kalabalık var karşılarında. Herkesin derdi bir an önce eve gidebilmek. Ama her yıl aksatmadan alanlara indiğim 1 Mayıs günü benim için daha anlamlı artık. Alıyorum broşürlerden birini, kıdemli işçilerle patronlarımı çekeştiremediğim, kadın işçilerle bir kahkaha patlatamadığım, genç işçilerle gelecek planlarımı paylaşamadığım 234 OSTİM ringinin acısını çıkarmaya geliyorum. 1 Mayıs'ta OSTİM ruhunu, gökkuşağı renklerle harmanlayıp alanlara getiriyorum!

Bozkır Kadını Derler Adıma

Gül Arıkan

Ankara'da yaşamak zordur ya kadın olmak çifte zorluktur, terdir, gözyaşıdır bazen.

Havanın sonbahara dönmekte olduğu güneşli bir Ankara öğleden sonrasında, araya uzun bir tatil ayrılığının girdiği can yoldaşım, Kızılay'da hem yürüyor hem gülerken yaz anılarını gözden geçiriyoruz; üstümüzde henüz vedalaşmadığımız tiril tiril elbiselerimiz. Bir baba geçiyor yanımızdan, oğlunun elini tutarak. Oğlan 7 yaşlarında. Belli ki baba oğluna etrafı anlatıyor, sonra da bizi gösteriyor: "Bak oğlum turist".

Hayatımızın özeti bu belki de: Ankaralı olmanın, Ankara'da kadın olmanın. Turist değil belki ama mülteci, "Almancı" hatta. Çabalamak, uğraşmak, emek harcamak ama hep dışında kalmak, oralara, o sokaklara ait olamamak.

Çocukluğunda da şehrin tozunu pek yutturmazlar ya kız çocuklarına, ablalık yaptırılır illa, anneye yardım edilir oyun oynamadan ve karanlık olunca asla kalınmaz sokakta, yaş biraz büyüyüp gençlik heyecanı galebe çalınca başlar esas şehirle mesai. Elinin ekme tutmasının, gelecek kaygısı duymamanın en büyük ideal olduğu memur şehrimde, genç kız olmak okuldershane-ev arasında mekik dokumak demektir, içindeki heyecanı ustaca bastırırsın, dersane çıkışı otobüs duraklarına koşarken Kızılay'ın ışıklarının gönlünü çelmesine izin vermeden. Güvenpark'ta, Sakarya'da çiçekçilerin önünden geçerken bir an bir sevdiceğim olsa diye geçer ya gönlünden, bir simitçiye çöküversek şurada, bir çay içsek demli, koyvermezsin kendini, çalışmak zamanıdır çünkü. Gözünü önüne eğer ve koşarak geçersin.

Tutup da bir gün gönlünce bir gün yaşamak istersin, okulun kapısından koşarak kaçarsın gönlü sana benzeyen bir yarenle. Kaçarsın da nereye? Öyle zordur sabahın o saatinde okulu kırdığı belli genç kız olmak! Güneşi görelim dersin azıcık dala çiçeğe değsin elim, Botanik parkında, Kurtuluş parkında paltolu abilerden kaçarken buluverirsin kendini. Saatlerce Kuşulu Parkta güvercinlere mama atarsın sonunda, yalnız adamlarla banklarda köşe kapmaca oynayarak.

Okulu kırmayarak, dershaneyi kaçırmayarak, boş zamanlarında pencereden bile bakmayarak kazanırsın üniversiteyi, özgürlük hayalleri sarmaşık gibi büyür içinde. Şehrin her köşesine girmek, yaşayamadığın her şeyi yaşamak istersin. Ne var ki, kısa sürede Ankara haritası yerleştirir beynine hayat; kadınlar için Ankara'da yaşayabilme haritası... Asla gitmemen gereken kırmızı bölgeler (Bentderesi, Çiğir Mahallesi), gece saatinde kurt kapacak turuncu alanlar (Ulus, Dışkapı), yine de yalnız gitmesen iyi olur sarı alanlar (Sıhhiye, Maltepe) ... Okulda herkes çalışırken koşu koşu eve dönersin, çünkü belli bir saatten sonra otobüsler dolmuşlar balkabağı olur Ankara'da, kız başına kalırsın ortada. Sokak ıssızlaştıysa azıcık, iyi değilse sokak lambası da, bastırırsın kitapları göğsüne, koca koca kitaplar bir işe yarar sonunda.

Mezuniyet, ilk iş, ilk maaş heyecanı gelir geçer, bir anda kendini rüzgârla salınan çalışanlar ordusunun parçası olarak buluverirsin. Hayat rutine girer, bir kolunda ev işi, bir kolunda iş işi taşıyan cambazlar gibi oluverirsin. Sabah erken kalkar, bir yandan zeki ve çalışkan, bir yandan da Ankara'nın "erkeksele" iklimine uygun kapalılıkta bir görünüme kavuşmaya çabalayıp, koşu koşu işe gidersin. İş yerinde hem profesyonel olup hem gece ispanak yapmayı planlar, işten çıkınca alacakaranlıkta ispanakları alıp koşu koşu eve dönersin, bir yandan da düşünürsün aman iyi ki Ankara'dayım zaten dışarda ne var diye avutmaya çalışırsın kendini.

Esas emek süreci, esas Ankara imtihanı ise anne olmaya kalkarsın başlar. Ankara'nın kaldırımları yeni anneler için Survivor'dır çünkü, bebek arabasıyla bir yol üzerinde üç kere düşme tehlikesi geçirip beş kere yabancıların yardımına ihtiyaç duyarsın. Ansızın biten kaldırımlardan koşu koşu yolu geçer,

uzun uzuuunngiderek trafik ışıklarına varır ve umut edersin kırmızıda dursun diye sayın sürücüler. Kan ter içinde vardığın yerde bebeğini emzirebileceğin bir tuvaleti zor bulacağın için koşu koşu dönersin geri. Yine de 3 aylık güneşli mevsimde illa parka gitmek istersin, kalan 9 ayda Ankara'da eğlenmenin yeni adresi AVM'lere tıklıp kalmamak için. Biraz büyür yavrun okula başlatırsın heyecanla, sabah heyecanına bir de okul eklenir, koşu koşu bu sefer çift kişilik hazırlanır, Ankara'nın sabah trafiği canavarı ile güreşir, çocuğu yalapşap öper okula fırlatır ve bir kez daha gri araba denizine dalarsın.

Ankara'da yaşamak zordur ya kadın olmak çifte zorluktur, terdir, gözyaşıdır bazen. Gözümün nuru şehir

dersin, kaldırım parkelerini ezberle bilirsin de yine de var olabilmek için her gün yeniden çabalaman gerekir; biraz daha mücadele etmen...

Ama ben biliyorum ki ne kadar zorlarsa da bizi bu şehir, bu yollar, bu hayat bizim.

Bu şehir biziz. Varız, buradayız.

Çünkü Ankara'nın sokaklarıdır aslında, yollarıdır bize memleket.

şehrin emeği:

HAZAN

Emine Onaran İncirlioğlu

Hazan doğma büyüme Ankaralı. Kırk üç yaşında. "Doğduğum semt iyi bir semt değildi, Çiçin Bağları. ... Ama biz aile olarak iyidik, hiçbir şeye karışmadık o mahallede. Önceden hepimiz o civardaydık, bütün kardeşler, evli olanlar da, ama sonradan ... herkes temiz bir yerlere çıktı." Altındağ ilçesinde, çeşitli semtlerde oturmuş Hazan: Güneşevler, Gülveren, Solfasol. Şimdi Keçiören'de.

"Babam dar gelirliydi. Sigortalı bir işte bile çalışmadı, serbest iş yapıyordu Sitelerde. Eskiden tomruk gelirdi kamyonlarla, indirirlerdi. Günlük işler yapardı, günlük kazanırdı. Anneme kalan bir emekliliği bile yok." Annesi, ev-eksenli çalışmış, ücret karşılığı kese kağıdı yapmış. "Yedi kardeşiz. Hiç birimizin okuma imkânı olmadı. ... Çiçin Bağlarında Çalışkanlar İlkokulu'nda okuduk. ... Kimi kendini kurtardı, kimi hâlâ çile çekiyor benim gibi. ... Kardeşler içinde çalışan, bayan olarak bir benim.

Kendini "işçi" olarak hissediyor Hazan – "Ağır işçi" Emek değer kuramını okumasına gerek yok, yaşadıklarından biliyor: "Emeğin karşılığı gerçekten olmaz, çünkü canla başla çalışıyorsun.

"Evliliğim hatalı bir evlilikti. Bana uygun olmayan biriydi. Gençlikte seçemiyorsun. Cahillik işte, 17-18 falandım... Bana dediler ağabeylerim, 'bundan koca olmaz, kendini yakma', ama dinlemedim, kaçarak evlendim. Dedikleri doğruymuş, bir kocalık yapamadı. Kavgaydı, dövüştü... İçkisi, kıskançlığı, aşırı sinirliliği... Herkese bulaşırdı. O yüzden de sürekli içeriye girerdi. Yanımda çok olmadı zaten, olduğu zaman da iyi bir hayat sürdürmedi. Ben çalıştım, çocuklarımı büyüttüm, evi geçindirdim.

"Yeni evliydik, Yiğit, oğlum, 9 aylık falandı, eşim içeri girdi, bir 6-7 sene gün aldı. Ailesi bakmadı bana, annemlerin yanına geldim. E, babamın da durumu yoktu. O zaman çalışmaya başladım. Bir-iki, tanıdıklardan, ev temizlemeye gittim. O tanıdık öbürüne, o öbürüne söyledi, derken başladım ben ev işlerine. O gün bugündür de – arada toplam 5 yıl bir boşluk olsa da – temizlik yapıyorum. Aralarda hasta baktım, aylıklı çalıştım, ama genel olarak temizlik işlerine gittim.

"Şu an Yiğit 23 yaşında. Kızım Sıla da 16 yaşında. Eşimden çok çektim ama o hiçmiş, çocukların sorunu

daha ayrı. Anne olduğun zaman, kendini onlara adıyorsun. Bir de babaları yok diye üstlerine düştüm. ... Kendimi hiç düşünmedim. Hep ev kiraydı, elektrik-su, çocukların geçimi. O zaman da asgari ücret belliydi, yetmiyordu. Sigortalı bir işe giremedim, yetmez diye, hep ev işlerinde çalıştım. Geliri iyiydi çünkü. Ha, kendini mahvediyorsun, yoruyorsun ama ...

"Oğlumdan, kızımından çok umudum vardı. İkinin de ayrı ayrı sorunları, dertleri çıktı. Yiğit doğduğunda 6-7 sene baba yoktu ya, ondan mıdır nedir? Benim eşim ters bir insandı. Yani, anlaşılabilir bir insan değil. İçki içerdi, bağırırdı, çağıırırdı, yeri gelir döverdi çocuğu, evde istemediğini hissettirirdi. Baktım olacak gibi değil, çocuk 16 yaşlarına geldiğinde – artık babaya diklenmeye başlıyordu, zaten hırs var içinde, bunlar iyice birbirlerine girecekler – ben boşanmaya karar verdim. Kızım 7 yaşındaydı.

"Yiğit, babadan mı gördü ne etti, madde kullanmaya başladı. Sigaraydı, esrardı ... Aşırı sinirlilik onda da vardı. Çok iyi niyetli bir çocuktuk, çok yardımsever. Bir sürü hayalleri vardı. ... Çiçin'den kaçtık ama bu taraf da çok iyi değilmiş. Siteler, Hasköy tarafı. ... Arkadaşlar ayağına yandı çocuk. Bir de baktım ki oğlum bağımlı olmuş. Nelere bulaştı! Hastalandı, askerliğini yaktı. Şimdi onu kurtarma derdindeyim. O arada bir kızla tanışmış, aldı geldi, o da bir başkasıyla evliymiş, nikâhtan düşmemiş. Bir çocuğu oldu, Bora, benim yanımda, ben bakıyorum. Şimdi nüfusunu çıkartmaya çalışıyorum.

"Sıla çok başarılı bir çocuk aslında; okumayı isteyen, zeki, yaşına göre olgun. Ama bu yaşadıklarımızdan dolayı kızım da psikolojik sorunlar başladı. Abisini babası yerine koymuştu. Abisine hâlâ düşkün. Bora'nın bizde kalması, Sıla'nın ona bakması ... Sirtına ağır yükler yüklendiğini hissetti galiba. Korkuları başladı. Geceleri korkuyordu, gündüz bir şeyler gördüğünü söylüyordu, rahatsız ettiklerini, hatta canını yaktıklarını. Çok etkileniyordu. Okula bir müddet gidemedi. Hocaya da, hastaneye de götürdüm. Şu an ilaç kullanıyor. Sonrası ne olur bilmiyorum. Düzeltmeye çalışıyoruz işte.

"Çalışmak çok güzel! Kendi paranı kazanmak, ekonomik özgürlüğünü eline almak – ki zaten mecburum da. Kafan dinç oluyor, özgüvenin oluyor, kimseye muhtaçlığın olmuyor. Her kadın çalışmalı. ... Birinin eline bakmamak çok güzel! Bir de dışarıya çıkıyorsun,

hep evde oturmaktansa. Değişiklik. Yorgunluğu var tabii. Hem iyi çalışmak, hem yorucu. Ama sigortasız çalıştığım için hiçbir karşılığı yok. Bir de hastalandım, belimden rahatsızlandım, bir müddet çalışmadım, çok mağdur olduk. Keşke sigortalı çalışabilseydim. Şimdi 20 sene olmuş, emekli olabilirdim. Dışardan yatırma imkânım da olmadı, ona üzülüyorum. Yoksa, çalışmak çok güzel, hakkını aldıktan sonra."

Çoğu zaman "ayrı ayrı evlere" gündeliklik olarak gittiği için sigorta söz konusu olmamış. Ne işverenler sigortalı çalıştırmayı önermiş, ne kendisi talep etmiş. "Ben diyemedim açıkcası 'sigorta yapın beni' diye. ... Benim hayatım o kadar sorunlu ki, bazı gün oluyordu, gidemiyordum, 'şu gün gelmeyeyim, benim şu işlerim var, başka bir gün geleyim.' Kendime de o ara güvensizleştim; hani acaba sigortaya başlatırlar da ben mi çalışmam, gidemem diye. ... Bir ara Bağ-Kur'a başladım kendim yatırıyım diye, o da olmadı. ... Sigortam 3-4 ay sürdü, Bağ-Kur'u da bir sefer yatırıbıldım, ondan sona yatıramadım. Olmadı, çünkü her şey bana bakıyor. ... Bu saatten sonra ne işe yarar onu da bilmiyorum. Daha ne kadar çalışabilirim?"

Beli incindikten sonra daha hafif bir işte çalışmayı düşünmüş Hazan, "hani bir ofiste, sadece çay ve yemek ... ama küçük çocuk var evde." Annesi diğer kardeşlerinin yanına gittiğinde "çocuk ortada kalır" diye güvenememiş. "Şimdilik ev işlerinde devam! Saati kuruyorum akşamdan, saat çalınca biraz erteliyorum. Ya uyumamış oluyorum düşüncelerden, ya yorgun oluyorum. ... Yediyi çeyrek geçe falan kalkıp yedi buçukta yola düşüyorum. Otobüs durağımız uzak, biraz yürüyorum. Otobüs bekliyoruz, biniyoruz. Telaş, trafik. Dokuzda olmaya çalışıyorum işyerinde. Bazen biraz gecikebiliyorum. Ama şu var, geciksem de bitirmeden çıkmam."

Hazan bu yazıdaki adları mahlas olarak kendisi yarattı.

Hazan, Hüzün'e benziyor diye, diğerleri öylesine...

Halkın Desteğiyle Kazanılacak Haklar

Söyleşi: Buse Kaynarkaya – Fotoğraf: Ayşe Gülkızı - Çizi: Linda Nihan

Selçuk Üniversitesi'nde araştırma görevlisi olan Nuriye Gülmen'in görevden uzaklaştırıldığı için Yüksel Caddesi İnsan Hakları Anıtı'nın önünde tek başına başlattığı oturma eylemi, 9 Kasım 2016'da başladı. Eyleme 23 Kasım'da Mardin Mazıdağı Cumhuriyet İlkokulu'nda öğretmenken ihraç edilen Semih Özakça da katıldı. Aynı tarihlerde ihraç edildiği Altındağ Halil Şaşmaz Ortaokulu önünde oturma eylemi yapmaya başlayan Acun Karadağ, sosyolog Veli Saçılık, öğretmen Esra Özakça ve öğretmen Mehmet Dersulu'nun katılımıyla direniş büyüdü. 153 gündür devam eden direnişte Nuriye Gülmen 26, Semih Özakça 15 kez gözaltına alındı. Polis alana defalarca saldırdı. 11 Mart'ta açlık grevine başlayacaklarını duyuran Nuriye Gülmen ve Semih Özakça, gözaltına alındıkları 9 Mart'ta eylemi bu boyuta taşıdılar. 13:30 – 18:00 arasında gerçekleştirilen eylem, artık 24 saat devam ediyor. Hepimizin sıklıkla geçtiği bir kent merkezinde ne insanların ne de iktidarın gözünü kapatabileceği bir eylem gerçekleştiriliyor. Açlık grevi direnişinin 33. gününde Semih Özakça, Nuriye Gülmen ve İstanbul'dan Ankara'ya desteğe gelen Nazife Onay'la konuştuk.

Bir direniş alanı olarak Ankara'yı seçtiniz. Neden İnsan Hakları Anıtı, burayı seçmenizin özel bir nedeni var mı?

Semih Özakça: Her yer direniş alanı olabilir. Bu tabii toplumsal muhalefetin veya devrimci-demokrat örgütlerin etkinliğine/hareketine bağlı. Muhatap olduğumuz kurumlar burada. İnsan Hakları Anıtı'nı seçme nedenimiz de merkezi ve uğrak olması... Yüksel Caddesi'nde çeşitli siyasi anlayışlar stant açıp eylemler yapıyor, taleplerini dile getiriyorlardı. Son geldiğim de buradaki tüm etkinliklerin kaybolduğunu gördüm. Bir yerin direniş alanı olabilmesi için her türlü bedelin göze alınıp oranın ısrarla kullanılması gerekiyor. Burada defalarca saldırıya uğradık ama direniş alanını bırakmadık, kazandık ve bir mevzi oluşturduk.

Umut olma iddiasıyla yola çıktık. Direnişimiz kendi işimize dönme talebi gibi görünse de aslında iktidarla mücadele halindeyiz; haksızlığa, mağduriyete uğrayan halkın taleplerini dile getiriyoruz. Polis saldırırken insanların bizi sahiplenmesi, bu tepkinin iktidarın baskı ve anlayışına karşı olduğunu gösteriyor. Burayı her siyasi görüş ve anlayıştan insanın izlediğini biliyoruz. Bu direniş alanının haksızlığa uğrayan herkese nasıl bir yol izlenmesi gerektiğini gösterdiğini düşünüyorum.

Başka illere ve Ankara'nın çeşitli yerlerine eylemlerin yayılması, eylemin karşılığını bulduğunu ve yeni eylemlerin başlayacağını gösteriyor.

Nuriye Gülmen: Ankara benim için bir direniş alanı değil, direnişimizin somutlaştığı bir şehir. Burada olmanın hem olumlu hem de olumsuz tarafları var. Bir saldırı olduğunda korunacağımızı biliyoruz, kendimizi daha güvende hissediyoruz. Diğer taraftan da bir alışmışlık var. Yüksel Caddesi hemen her gün eylemlerin olduğu ve insanların artık duyarsızlaştığı bir alana dönüşmüş. Ankara'yı direnişimizin mevzisi olması anlamında herhangi bir şehirden ayıran ne biliyorum ama benim için muhatapların burada olması yönüyle önemli. İnsan emek verdiği yeri seviyor; direnişle birlikte Ankara'yı daha çok sevdim. Daha önce de yaşamıştım Ankara'da ama bu kadar emeğe dayalı bir ilişki kurmamıştım. Buranın insanlarını çok seviyorum çünkü burası bize bir sürü güzel insan getirdi.

24 saat eylem alışılmışın dışına çıkıyor. Akşamları/geceleri ne oluyor burada?

Nuriye Gülmen:Gündüzle gece arasında çok büyük bir fark yok. Bildiri veriyorsunuz insanlar ilgilenmiyor ya da buradan geçip gidiyorlar- bu gerçekliğin bir boyutu. Bir taraftan da bildirileri almayan ama kafasında bambaşka şeyler olan bir sürü insan var. Buradaki gerçeklik salt bize ait değil o anlamda. "Buradan çok geçtim ama bir türlü yanınıza gelmeye cesaret edemedim. Bazen başıma bir şey gelmesinden korktum, bazen ne diyeceğimi bilemedim ama sonunda çıktım geldim" diyen insanlar oluyor. Özellikle de açlık grevi başladıktan sonra böyle şeylere çok rastladım. Aslında buradaki ısrarımız, kitleyi sürekli çağırmaya devam ediyor. Dün uzun zamandır bizi izleyen biri geldi ve çok yürekten dayanışma duygularını ilettili. Ne yapabileceğini sorduğunda bu kadar örgütlü bir güce karşı örgütlenmemiz gerektiğini söyledim ona. "Örgütlü bir halkı hiçbir kuvvet yenemez" dedi ve gitti, çok hoşuma gitti.

Ankara'dan Türkiye'ye yayılan bir direniş... Bunu öngörmüş müydünüz?

Nuriye Gülmen: Belki bir kıvılcım olmasını, insanların buna katılmalarını çok gönülden istiyordum ama bir öngörü diyemem buna. Belirli illere yayıldı, bir şekilde bir örnek teşkil etti. Direnişin en güzel taraflarından

birisi de bu oldu aslında. Temennimiz daha çok yayılması. Açlık grevini ilan ettikten sonra alındığımız gözaltında siyasi şubede "Halkı galeyana mı getirmeye çalışıyorsunuz, bu direnişlerin çoğalmasını mı istiyorsunuz?" diye sordular. Bu direnişlerin büyümesini ve hatta direnişin kendisini suç olarak görüyorlar. Henüz buna uygun hukuki bir kılıf bulamadıkları için şu an hâlâ buradayız.

"Politik kimliğimize bir saldırı"

Ankara'dan örnek alarak mı çıktınız direnişe yoksa aklınızda böyle bir şey var mıydı?

Nazife Onay: 11 yıllık Sosyal Bilgiler öğretmeniyim. 7 Şubat'ta ihraç edildim. Evimi kapatmak zorunda kaldım. Daha önce devlet tarafından çok çalışan öğretmenlere verilen bir teşekkür belgesi almıştım. Yani aslında öğretmenliğimizden yana şikâyetleri yok, bu yapılan politik kimliğimize saldırı. Bu bizim onurumuzdur, kimliğimizle varız. AKP'nin bizi bu şekilde tecrit etmesine, öğrenci ve velilerimizin gözünde terörist ilan etmesine müsaade etmemek için direnişe geçtik. Bu hem bir ekmek kavgası hem de bir onur mücadelesi.

Her haksızlığa uğradığımızda aklımıza ilk gelen bir direniştir. Bu direnişin sadece şekli değişiyor. Basın açıklamalarına, en demokratik ve en yasal hakka bile saldırının olduğu yerde "Ne yapabilirim" diye düşünüyorsun. Eline dövizini alıp sesini duyurmak bu koşullarda yapabileceğimiz en iyi eylem biçimidir. Ankara hem kamu emekçilerine hem de halka çok güzel bir örnek oldu.

Buraya açlık grevine desteğe geldiniz. Daha önce gelmiş miydiniz?

Nazife Onay:Nuriyeler burada direnişe başladıktan 2-3 hafta sonra ben de hafta sonları İstanbul'da onlar nasıl burada döviz açıp oturmaya çalışıyorsa ben de dövizimi alıp "Nuriye, Semih, Acun işine geri alınsın" diye Cevahir Alışveriş Merkezi'nin önünde oturmaya başladım. Oturamla saldırımları bir oldu. Sonra vazgeçmek zorunda kaldılar ve ben her hafta sonu onlar için gidip bildiri dağıtmaya başladım. İhraç edildikten sonra bunu kendi direnişim olarak devam ettirdim. Hafta sonları koşullarım el verdiğince Ankara'ya gelip onlara destek oluyorum, hafta içleri

de kendim için İstanbul'da devam ediyorum. Son gözaltına alındıklarında serbest bırakılmaları için adliye önünde bir eylem yaptık örneğin. Bir yanımız Ankara, Malatya, Düzce, Bodrum, Aydın; bir yanımız da İstanbul.

“Üyelerin hapsolacağı yerler sendikalar değildir”

Sendika genel merkezleri de Ankara'da. Sendika üyeleri direnişe destek veriyorlar ama yöneticileri göremiyoruz...

Semih Özakça: İlk açığa almalar ve ihraçlar başladığında herkes direnmekten yanaydı ama sendikamız bizi oyaladı. Ben de bir süre bu hataya düştüm. Basın açıklamalarını hem üyelere bir karşılık vermek için hem de biraz da göstermelik yaptıklarını düşünüyorum. Tekil eylemlerle başladık ve yöneticilerle birebir konuşmalarımızda bunların küçümsendiğini gördük. Eğitim-Sen Başkanı yaptığımızın etkisiz olacağını, kendileri bir şey yapsa da işe yaramayacağını söyledi. Burada hiçbir şey boşa gitmiyor, bunu onlar da biliyorlar ama o cüreti göstermiyorlar. KESK yöneticileri hukuksal ve maddi yardımlar gibi ellerinden geleni yaptıklarını söylüyorlar. Bunlar KESK'in gelecekte var olmasına yeterli veya insanların işlerinden atılmasını engelleyecek şeyler değil. Bu kadar büyük bir saldırıya karşı fiili, demokratik, radikal ve sürekli eylemlilikler olması gerekiyor.

“Eylem kararı alındığında üyeler sokağa çıkmıyor” diyorlar. Yöneticilerin idari işleri yürütmek kadar filli direnişleri örgütlemek ve onların başında olmak gibi yükümlülükleri var. Bu nedenle üyeler çıkmıyorsa kendilerinin çıkması gerekiyor.

Açlık grevinin ilk günlerinde KESK'in ve KESK'e bağlı sendikaların kapılarını çaldık, çeşitli ihtiyaçlarımızı gidermek için yardım istedik ve bunlar kabul edilmedi. Çok umutlu değildik ama tuvaletin bile kullanılmayacağını düşünmemiştik açıkçası. Kimin için var bu sendikalar, kimin bu sendikalar? Demek ki sendikalar yöneticilerinmiş. Her şeye rağmen zorladık ve zorlamaya devam ediyoruz çünkü en nihayetinde KESK'li ve Eğitim Sen'liyiz ama kendimizi onlarla var etmiyoruz. Direnişimizi belirleyen buradaki örgütlülük. Devrimci-demokrat anlayışla hareket ediyor ve irademizi, kararlılığımızı buradan alıyoruz. Üzücü şeyler ama üyelerin hapsolacağı yerler sendikalar değildir. Burada bunu gösteriyoruz. Sendikamız hareket etmese de hakkımızı aramak için bir direniş ortaya koyabiliriz. İnsanların da buna yönelmesi gerekiyor.

Burada tarihsel bir görevi yerine getiriyoruz. Direnmek lütuf gibi

algılanmamalı, bir zorunluluğu yerine getiriyoruz. Bunun farkında olduğumuz için buradayız yoksa azmimiz çabuk kırılırdı.

Nazife Onay: Eğitim-Sen üyesiyim, KESK'liyim yani. KESK bu kadar ciddi bir saldırıyı öngöremedi mi, öngördüyse neden buna denk düşen bir tavır almadı diye onları eleştiriyorum. Geçen sene yayımlanan Başbakanlık genelgesiyle hangi öğretmen hangi görüşteyse bir baskı kurmak ve onları fişleme yoluna gidildi. Zaten 3-4 yıldır kadroların, devlet memurluğunun bitirileceği ilan ediliyor açıkça. KESK bunlara da denk düşen bir tepki örgütledi. Ama biz bir Ankara yürüyüşü gerçekleştirdik, Meclis önünde iş güvencesi için eylem yaptık. Bu nedenle tutuklandık, iddianameler hazırlandı hakkımızda. KESK'i eleştirirken evinde oturmak da doğru değil. Bu nedenle onların yapmadığı yerde biz bir tavır ortaya koyduk ve iktidarın saldırısına vereceğimiz tepkinin ne olduğunu onlara göstermiş olduk.

“Eylemimiz artık daha umut verici”

Açlık grevi açıklaması yaparken eylemi bir adım ileri taşımaktan bahsettiniz. Kazanım olmazsa ne olacak?

Semih Özakça: Herhangi bir somut, dolaylı kazanım olmadığı takdirde açlık grevimiz sonlanmayacak.

Bizim geleneklerimiz var; bir yola girildiğinde kazanım olmadı mı bırakılmaz. Ben buradaki herkesin bu iradeyi göstereceğine inanıyorum. Açlık grevinin sonlanmasıyla direniş bitmez, bunu da belirtmek isterim.

120. günlerde açlık grevine girmeye karar verdik. Öncesinde oturma eylemi yaptık, imzalar topladık, onları teslim ettik, çeşitli eylemler düzenledik, panellere/toplantılara katıldık, yurtiçi/yurtdışı basın haberimizi yaptı, Bakanlıkla ilgili şeyler yapmaya çalıştık, suç duyurularında bulunduk ve daha bir sürü şey yaptık. Daha fazla ne yapılabilirdi? Önümüzde daha önce pek çok kişinin uyguladığı bir eylem biçimi vardı: etkisinin daha büyük olduğunu düşündüğümüz süresiz ve dönüşümsüz açlık grevi... Çoğu insana radikal gelebilir. Yaşadığımız şeyler çok sert ve bu saldırıya karşı açlık grevi de sert bir eylem. Böyle bir denge elde olmazsa kazanımı edemeyiz.

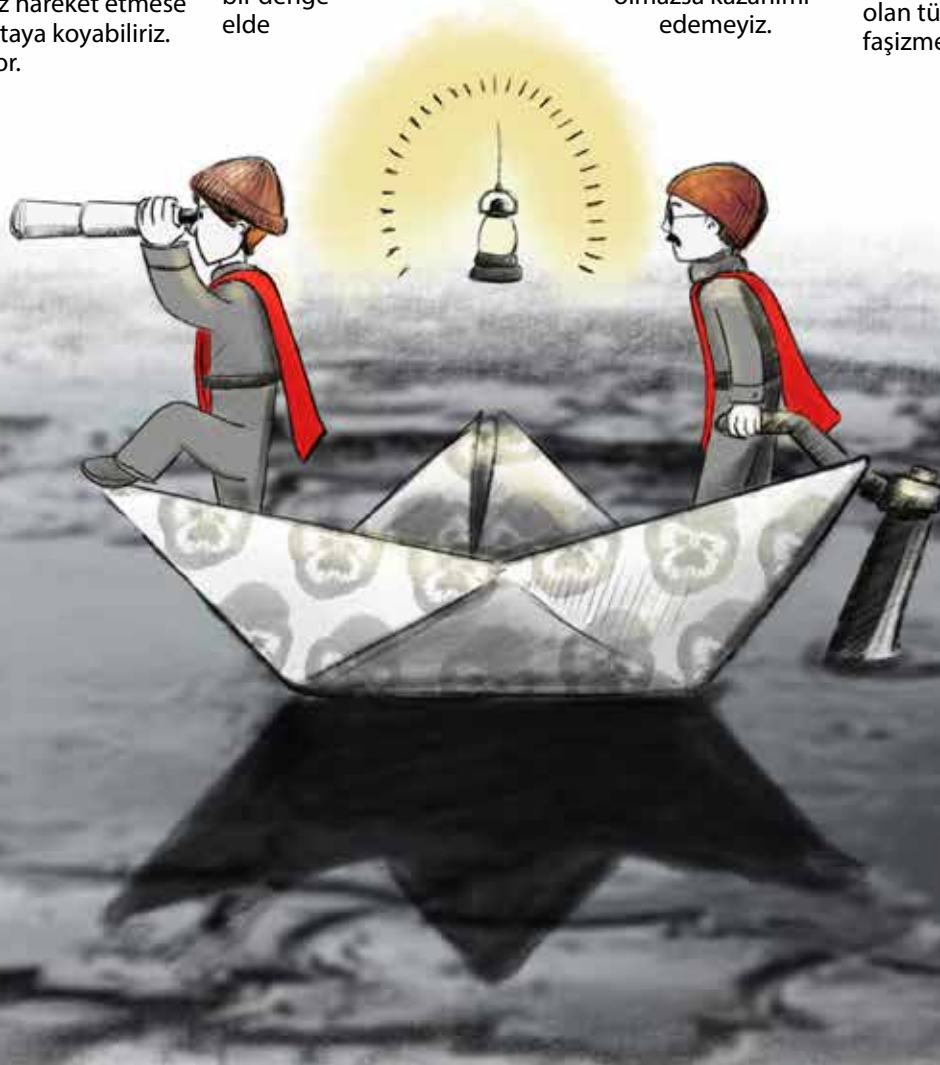
Bununla birlikte eylemimiz büyük bir ivme kazandı. Ben 12 gün sonra katıldığım için buraya dışarıdan da bakabildim, eskisi gerçekten umut vericiydi. İnsanların tepkilerinden ve dönütlerinden yola çıkarak söylüyorum, şimdi daha umut verici. 24 saat alandayız, daha fazla insana temas edebiliyoruz. Medyanın ve katılımcıların ilgisi arttı. İktidar üzülün veya bize acısın diye yapılan bir eylem değil bu. İnsanlar üzerinde bir duyarlılık yaratma ve onları harekete geçirme, bu etkiyle birlikte işimize geri dönme aracıdır açlık grevleri. Tek başına kazanma ihtimali elbette yok. İnsanların baskı unsuruyla bir kazanım olacak. Bu direniş kazanırsa toplumsal muhalefet kazanacak. Bu direniş elbette kazanacak, biz elbette kazanacağız. Geç kazanırsak daha fazla bedellerle kazanacağız, erken kazanırsak daha az...

“Korku bulaşıcıdır ama cesaret de bulaşıcıdır” dedi ya geçenlerde cezaevindeki bir arkadaş, direnişin büyümesi için somut olarak ne yapmamız lazım sizce?

Nuriye Gülmen: Bununla ilgili reçeteler yok elbette. İnsanlar bize sorduklarında buraya gelmekten, bu direnişi desteklediğini ifade etmekten fazla ne yapabilecekleri konusunda yol gösterici olmaya çalışıyoruz. Ama kendilerinin düşünmeleri, buna yoğunlaşmaları ve kendi cephelelerinden ne yapabileceklerini bulmaları gerekiyor bana kalırsa. “Sizi canı gönülden destekliyorum ama yapacak bir şey yok” diyen kişilerle de karşılaşıyoruz. Yapacak bir şey mutlaka var, gerçekten istenirse bulunur. Çağrılarımız olacak, onların takip edilmesi çok önemli. Mesela Türkiye'nin dört bir yanından yapılabilecek eylemlerimiz olacak; Bakanlığa telefon açma eylemi, sosyal medyada hashtag çalışmaları gibi... Herkesi buraya bekliyoruz.

Sizin eklemek istediğiniz bir şey, bir çağrınız var mı?

Nazife Onay: Çağrım aslında tüm kamu emekçilerine... İhraç edilmiş veya edilmemiş olsun, kesinlikle gün kaybetmeden bir şekilde bir mücadele yürütmeliler. Bunu nasıl ve ne kadar yapacağına herkes kendisi karar verir. Direnmek şart. AB, yurtdışı ve AİHM gibi umutlara kapılmadan, fiili olarak meşru olduğuna inanıp harekete geçmeleri gerekiyor. Ancak bu bizi işimize geri döndürür ve yeni saldırıları önleyebilir. Biz eğitimliyiz, doktoruz, hemşireyiz, öğretmeniz; biraz da bize bakıyor ve misyonumuz da önemli. Bu bilinçte olan tüm kamu emekçilerini buldukları yerlerde faşizme karşı mücadele etmeye davet ediyorum.

Bir Kent - Bir Üniversite, Bir Hayal - Bir Kabus

Tezcan Durna

(679 Sayılı KHK ile ihraç edilmiş Ankara Üniversitesi Akademisyeni)

Üniversite, sadece öğretim yapılan, bazı bilgilerin yüklenildiği ortamlar mıdır? Bilgiyi – hele de günümüz iletişim koşullarında – her yolla edinmek mümkün. Üniversitenin verdiği sosyalleşmeyi, nefes almayı, yaşamayı, yaşam üzerine birlikte kafa yormayı, içmeyi, sarhoş olmayı, aşık olmayı, terkedilmeyi, üzülmeyi, ağlamayı kısaca, insan olmayı engellediğiniz anda, orada canlı kalmak mümkün olur mu artık?

Ankara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Erkan İbiş, ikinci rektörlük dönemi için adaylığa karar verince, seçimden neredeyse altı ay önce, yani 2015 yılının son aylarında üniversitenin tüm öğretim üyelerini (elbette tüm bileşenleri olacak değil ya, oy hakkı olanları çağırması yeterliydi) kahvaltılı toplantılara çağırmaya başladı. Haftanın hangi günleri yapıyordu şimdi hatırlamam elbette mümkün değil, ancak ben de akademik titri ve oy hakkı olan bir öğretim elemanı olarak bu toplantılara çağırılmıştım. Daha "Barış İmzacısı" olmamıştık, daha hakkımızda disiplin soruşturması açılmamıştı, daha birileri kanımızda banyo yapmayı arzuladığını ilan etmemişti, daha ülkenin Cumhurbaşkanı hepimizi barış istediğimiz için "karanlık" diye yaftalayıp ülkenin savcılarına "bunların tiz kelleleri vurula!" buyurmamıştı. Bu toplantıların elbette bir seçim kampanyasının başlangıcı olduğunu gayet iyi biliyordum.

Başka üniversitelerden gelen haberlere göre, görevdeki rektör, oy almak için tabletten, yurtdışı göreve, dizüstü bilgisayardan, projeye kadar motivasyon unsurlarını kullanıyordu. Maalesef bizim payımıza düşen, kahvaltıda yediğimiz bir simit, içtiğimiz bir kaç bardak çaydan ibaretti. Neyse ki ihraç listeleriyle beraber çıkan KHK'lerden birisiyle bu sorun kökten çözüldü. Rektörler, aday oldukları zaman bu tür sakilliklere başvuramayacaklar artık oy toplamak için. Çok şükür ki "Sayın" Cumhurbaşkanımız, kendisine önerilen bilmem kaç profesör arasından bir hazreti seçip üniversitenin "başına geçirecek". Ne o öyle demokrasi, seçim, eğilim yoklaması, vs.? Çok seslilik işte

böyle kakofoni yaratıyor ve her kakofoni de haliyle suistimale açık bir süreci beraberinde getiriyor. Eh, oylanacak olan yeni anayasamız da bu kakofoniye son vermeyecek mi? Daha ne istiyorsunuz? Ülke kurtuluyor, ülke! İçimiz rahatladı. Hoş, "artık bizi ilgilendiren bir şey yok. İçeridekiler düşünsün", diyemiyor insan. İçeride kalan canlarımız ciğerlerimiz var. Öğrencilerimiz, arkadaşlarımız var.

Neyse uzatmayalım. İbiş'in bu kahvaltılıları nereden aklıma geldi diye düşünürken, Hürriyet Ankara'da "Ankara Üniversitesi Gibi Bir Kent Hayal Ediyorum" * başlıklı haber gözüme çarptı. Haberin fotoğrafı, işte benim de katıldığım o toplantı salonunda, tam da benim katıldığım toplantıda oturduğum noktadan çekilmişti. Elbette katılanlara imrenerek baktım. Zira artık bizi, yani atılmışları kampüsten içeri bile almıyorlar. Çok üzgünüz, çok! Şaka bir yana, elbette üzgünüz. Zira atıldığımız kampüsler bir hapishaneye dönüştü. Ne içeridekiler "gardiyanlara" hesap vermeden dışarı çıkabiliyor, ne de dışarıdan gelen içeri rahat girebiliyor. Güvenlik görevlileri artık, ihraç edilmiş

hocaları geçtim, içeride kalan hocalara bile itibar etmiyorlar; bu, gardiyanın suçluya bakışı değil midir? Eğer siz öğrencisinden hocasına, idari personelinden, kantincisine kadar sürekli kriminalize ederseniz, oraya getirilen güvenlik görevlisi de, o güvenlik görevlisinin her an "imdadına çağırılan" polis de tüm kampüs bileşenlerini "terörist" bellemeye, elbette her fırsatta da "anasını bellemeye" başlar.

Haberin başlığı, Sayın İbiş'in cümlesi. Cümle başlığa çıkarılırken, tırnak içine alınmamış elbette. İsmarlama bir halkla ilişkiler haberciliği olduğunu başlığı okur okumaz anlamak hiç zor değil. Burada anaakım basında hakim olan haber türlerinin detayına girecek değilim söylemeden geçemeyeceğim: İsmarlama halkla ilişkiler haberciliğine son zamanlarda literatürde

yasaklanmasından başlayıp, "terör" bahane edilerek şenliklerin yasaklanmasına kadar giden bir distopya yaşıyoruz. İktidarın, İbiş benzeri rektörlerin ütopyaları, akademisyenlerin, öğrencilerin distopyalarına dönüşüyor.

Üniversite, sadece öğretim yapılan, bazı bilgilerin yüklenildiği ortamlar mıdır? Bilgiyi – hele de günümüz iletişim koşullarında – her yolla edinmek mümkün. Üniversitenin verdiği sosyalleşmeyi, nefes almayı, yaşamayı, yaşam üzerine birlikte kafa yormayı, içmeyi, sarhoş olmayı, aşık olmayı, terkedilmeyi, üzülmeyi, ağlamayı kısaca, insan olmayı engellediğiniz anda, orada canlı kalmak mümkün olur mu artık? İhraç edildikten bir kaç gün sonra, asık suratlı kamu kuruluşlarında memur olarak çalışmakta olan çok

sevdiğim iki öğrencim geldiler kampüse, sıkıntılarını anlattılar. En sonunda, sanırım bu sıkıntıları anlatmaktan utandıkları bir noktada, "hocam, buraya nefes almaya geliyorduk, sizler gittiniz şimdi biz nerede nefes alacağız?" diye sordular.

Uzun zamandır Ankara koskoca bir hapishaneye dönüşmüş durumda, özgürce var olacak neredeyse tek bir mekân kalmadı, kent bir beton ormanı haline geldi.

Ankara Üniversitesi de şu andaki rektörü sayesinde uzunca zamandır içinde nefes almakta güçlük çektiğimiz Ankara'ya benzemiş durumda. Tarihin cilvesi, "İbiş'in Hayali" ile Ankara'nın gerçekliği arasında çok benzerlikler var. Rektör, Cebeci Kampüsü'nde, içindeki yaşam belirtilerini dışarı kusan, içeride kalan son canlı kırıntılarına da böcek muamelesi yaparak sürekli gaz sıktıran, tıpkı

Ankara gibi beton bir üniversite gerçekliği yarattı. Bu gerçeklikle, hayal edilen arasında ciddi bir örtüşme var. Ancak bu örtüşmeye razı mı gelinecek, yoksa buna direnecek mi?

Biz, kent de üniversitenin de bizi kusmasına izin vermeyeceğimizi ortaya koyduk ve her yeri üniversite yapmaya karar verdik. Tıpkı toprağın üstüne atılan betonun her çatlağından inatla filizlenen otlar gibi.

İnatçıyız, ayırık otu gibi, hem istenmeyen, mücadele edilmesi gereken yabancı, hem de şifalı.

*Dileyen bu linkten haberin tümüne bakabilir. Hem de böylece hangi hazretlerin bu halkla ilişkiler faaliyetinin aktif öznesi olduğunu da görmüş olur. <http://www.hurriyet.com.tr/ankara-universitesi-gibi-bir-kent-hayal-ediyorum-40390129>

Uzun zamandır Ankara koskoca bir hapishaneye dönüşmüş durumda, özgürce var olacak neredeyse tek bir mekân kalmadı, Kent bir beton ormanı haline geldi.

"aldatma habercilik" (asparagas değil, fake habercilik) de deniliyor. Genelde özel hastane, özel okul, şirket, yeni piyasaya sürülmüş bir ürün, reklâmla değil de, haberle duyurulur, tanıtılır olmuştur. Bu haberler çoğunlukla, ilgili kurum ya da ürünün ait olduğu şirketin basın ve halkla ilişkiler görevlileri tarafından bizzat yazılarak, basın kuruluşlarına gönderilip yeri satın alınarak oluşturulur. Yani bunlar haber değil, parası bizzat kuruluş tarafından ödenmiş reklâmlardır. Bu reklâmları sakın ola ki haber diye okumayın, yanılırsınız.

İbiş'in, "Hayal"ini anlattığı ve Üniversite'nin pek muteber profesörlerinin de kanaat/şecaat arzettikleri toplantı, hayallerle şikâyetleri anlatıyor. Ancak bu başlığa taşınan hayal, uzun zamandan beri, bizlerin kâbusuna dönüşmüş durumda. Her ne kadar bu kâbus Ankara Üniversitesi'nin başına 2012'den bu yana musallat olmuşa da Ankara'nın başında yirmi seneden uzun zamandan beri var. Son bir yılda gelinen nokta da elbette sadece Ankara Üniversitesi'ylesinirli değil. Uzun zamandır, üniversitelerde alkol kullanımının

Cebeci'den Gitmek

Ülkü Doğanay

1989 yılının Eylül ayında Hukuk Fakültesi ile Siyasal Bilgiler Fakültesi'nin arasından geçen yokuşu tırmanıp tek tercihle girdiğim Basın Yayın Yüksek Okulu'na kayıt yaptırmaya gittiğimde bu tercihimin nedenlerine dair net bir fikir yoktu aklımda. Daha çok ne olmak istemediğimi biliyordum... Hukukçu, diplomat ya da kaymakam, bankacı olmak istemiyordum... Ankara'dan gitmek de istemiyordum... Basın Yayın sofistike bir tercih gibi görünüyordu gözüme... Sanatçı olamasam da, televizyoncu, gazeteci, reklamcı olmakla yaratıcılığımı özgürce kullanabileceğimi sanıyordum herhalde...

İlk şaşkınlığım, YÖK'ün ders programına koyduğu Atatürk İlke ve İnkılapları dersinin vize sınavından benim gibi okula çok yüksek puanla girmiş bir öğrenci için hayal kırıklığı olan bir not almamdı... Dersin hocası Eser Köker o zaman çok genç bir yardımcı doçentti. Lisese çalışmadan geçilen bir ders olarak bildiğim İnkılap Tarihi'nin öyle savaşlardan, zaferlerden ve itilaf devletlerinin hain emellerinden ibaret bir şey olmadığını, o vize sınavından aldığım 40'ın yarattığı şaşkınlıkla idrak ettim diyebilirim. İçimden şöyle bir şey geçirdiğimi hatırlıyorum: "Hımm, demek ki böyle olmuyor, hocanın verdiği kaynak kitapları okumam gerekir..." Ardından, bir sonraki sınavda verdiğim kâğıttan beni tanıyan Eser hocanın kim bu Ülkü Çadircı diye sormasıyla başlayan öğrenci-hoca ilişkimizin bir tür akademik ebeveynliğe dönüşerek bugüne kadar gelmesi... Ahmet Taner Kışlalı'nın hayranlıkla izlediğim Siyaset Bilimi dersleri... Vize sınavında 70 aldığım için itiraz edip öğrenci işleri personelinin hayretleri içinde bıraktığım Mümtaz Soysal'ın Anayasa Hukuku dersi... Siyasi Tarih, Kamuoyu, Siyasal İletişim, Siyaset Sosyolojisi, Sosyal Politika... Bambaşka bir dünyanın kapısını aralayan, 12 Eylül sonrasına rast gelen ilk gençliğimin yanı sıra, okuduğum özel okulun da katkısıyla oluşan apolitik dünyamda yeni pencereler açan dersler... Cebeci'yi bugün olduğu gibi o günlerde de Cebeci yapan hocaların dersleri... Hayranlıkla, coşkuyla, ufaklık kırıntılarına bile büyük bir açıklık duyarak, hiçbir şeyi kaçırmamak için en ön sırada oturup pür dikkat dinlediğim dersler... Bir yandan da yeni öğrendiğimiz analog fotoğrafçılığı deneyimlemek için Ankara'nın sokaklarını arşınlamak, Kale'nin steril orta sınıf hayatımızdan çok uzak evrenini keşfetmek; vizyona yeni giren tek bir filmi kaçırmamak; öğrenciye indirimi ve ucuz olduğu için tercih ettiğimiz Devlet Tiyatroları'nda gösterilen tüm oyunları izlemek; Oğuz Onaran'ın verdiği Klasik Müzik Tarihi dersinde öğrendiğimiz klasik müzik dinleyiciliğini pratik etmek için, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nın cumartesi sabahı konserlerini eski salonun merdivenlerine oturarak dinlemek... Dershanelerden arkadaşlarla Sakarya Caddesi'nde Nazlı Eray'ın sahibi olduğu Tokay İşhanı'ndaki küçük bir odada izlek dergisini çıkarmamız...

Basın Yayın Yüksek Okulu öğrenciliği böyle bir şeydi benim için... En güzel yıllarım böyle geçti diyebilirim. Son senemizde okulun adı değişip İletişim Fakültesi olduğunda, bunun benim hayatımı kökten biçimde etkileyecek bir gelişme olduğunu bilmiyordum henüz. Yüksek okulun fakülteye dönüşmesi, aynı zamanda çok sayıda yeni kadro tahsis edilmesi anlamına da geliyormuş. Okulu dereceyle bitirmemin üzerinden birkaç ay geçmeden, hem Kişilerarası İletişim Anabilim Dalı'nda hem de Halkla İlişkiler Anabilim Dalı'nda açılan sınavı kazanmış, Halkla İlişkiler Anabilim Dalı'nı benim gibi her iki Anabilim Dalı'ndan açılan sınava giren ancak yalnızca bu Anabilim Dalı'nın sınavını kazanan ve mülakata ikinci sırada giren arkadaşşıma bırakarak Kişilerarası İletişim Anabilim Dalı'nı seçmişim. (Bu ayrıntıyı vermemin nedeni, şimdi o arkadaşşımın, 686 no'lu KHK ile ihraç edilmemim ardından başvuracağı profesör kadrosunun Kişilerarası İletişim Anabilim Dalı'ndan benden boşalan kadronun yerine ilan edilmesini istemesi. Buna ister OHAL fırsatçılığı, isterse kaderin bir cilvesi deyin). Böylece mezun olduğumda ayrılacağım için çok üzülmediğim Cebeci'den ayrılmamanın bir yolunu bulmuş gibiydim... Her ne kadar yüksek lisans için ODTÜ Siyaset Bilimi'ne, doktora için ise SBF'ye gitmiş olsam da, ait olduğum yer, kendime kimi zaman el

yordamıyla, kimi zaman sezgilerime güvenerek, kimi zaman ise hayranlık beslediğim hocalarımı takip ederek bir yol çizmeye çalıştığım İletişim Fakültesi'ydi. Eser hocayla dostluk, hayranlık, şefkat ve saygı üzerine kurulu ilişkimizin akademik yol arkadaşlığına dönüşmesi de bu Fakülte'nin hafta sonları yeterince ısıtılmayan odalarında, kendimizi kaybedercesine ürettiğimiz, silip yeniden yazdığımız, tartıştığımız, güldüğümüz, kimi zaman günde sekiz saati bulan çalışmalarımızla olgunlaştı. Eser Köker, benim için sadece Türkiye'de nasıl adlandırılacağı bile henüz netleşmemişken "müzakereci demokrasi" üzerine doktora tezi yazmamı sağlayan ileri görüşlü bir tez danışmanı olmadı. Herkes için eşit, adil, demokratik bir dünya hayal edebilmenin akademik patikalarını gösterdi... Ayrımcılığın bir derse konu olabileceği fikri de ona aitti. Sevilay Çelenk, Beybin Kejanlıoğlu, Gülseren Adaklı ve Mine Gencil Bek'le beraber İletişim Fakültesi'nin ders programında okutulması için Ayrımcılığa Karşı Dersler adlı bir ders önermemiz böyle gelişti. Bu ders, Hrnt Dink'in katledilmesinin ardından medyanın yaygınlaştırdığı nefret söylemi ile bu cinayete giden yoldaki sorumluluğunu gözler önüne sermek ve geleceğin medya çalışanları olacak öğrencilerimizin farklı etnik, dinsel, kültürel kesimlerden hak savunucularıyla, ayrımcılığa maruz kalan azınlıkların temsilcileriyle, ayrımcılık üzerine çalışmalar yapan farklı disiplinlerden akademisyenlerle, gazetecilerle bir araya gelerek ayrımcılığa ve ırkçılığa karşı bir duruş geliştirebilmelerine yardımcı olmak üzere programa konulmuştu. 7 Şubat tarihli Kanun Hükmünde Kararname ile ihraç edildiğim 2017 yılının Bahar Döneminde onuncu senesine girecekti. İhracımla birlikte, İletişim Fakültesi'nin lisans, yüksek lisans ve doktora programlarında okuttuğum seçmeli dersler de programdan kaldırılarak ihraç edilmiş oldular. Bunların arasında son üç yıldır üstlendiğim ve bunca yıldır verdiğim ve İlef ders programına kattığımbütün dersler içinde çok ayrı bir yeri olan Ayrımcılığa Karşı Dersler de vardı... Ayrımcılığa Karşı Dersler, her haftasında benim de yeni bir şeyler öğrenebildiğim, gündelik hayatımıza sinmiş, daha önce hiç fark etmediğim ya da üzerine düşünmediğim ayrımcılıkların farkına varıp üzülmediğim, dönüştüğüm ve dersi alan her bir öğrencimin de dönem sonunda ne kadar değiştiğini fark edebildiğim, çok özel bir

dersti... Bir imza attığım ve imzamin arkasında durduğum için ihraç edildiğimde "yine de buna değdi" diyebileceğim türden... Üniversiteye girdiğim 1989 yılından başlayarak, doktora sırasında Paris'te bulunduğum bir yıla yakın süreyi ve 2011-2013 yılları arasında İzmir'de bir kısmını Ege Üniversitesi'nde geçirdiğim zamanı dışarıda bırakırsak 25 yılımın Cebeci kampüsünde geçtiğini söyleyebilirim... Cebeci'ye bahar geldiğinde yalnızca kampüs çiçeklenmez... Derslikler boşalır, öğrencilere de bahar gelir... Dersler bahçeye taşınır... Birkaç yıldır oturduğum Oran'dan Cebeci'ye giderken geçtiğim Ankara'nın en uzun sokağı Başçavuş Sokağı önce erguvanlara, sonra güllere ve yaz başlarında da mor salkımlara bürünür... Başçavuş Sokak'tan çıkınca İncesu'dan Kurtuluş'un arka sokaklarına geçilir arabayla trafiğe takılmamak için... Dükkân önlerine sandalyeler atılır baharda... Belki yirmi üç yıl önce oturduğum aynı mahalle değildir, ama yine de "mahalle"dir Cebeci. Kampüste ise kekremsi bir hava... Kediler ve köpekler kapı önlerinde dinleniyor yine... Cebeci'den benim gibi "Bu Suça Ortak Olmayacağız" adlı bildiri imzaladığı için ihraç edilen arkadaşşımın sayısı 66. Sadece İletişim Fakültesi'nden ihraç edilen 22 kişi var. Bunlarla birlikte hocasız kalan ders sayısı da, danışmansız kalan tez sayısı da 100'e yakın. Kampüse girişimiz yasaklanmış... İsmimize gelen kargolar üzerine "KHK ile ihraç" damgası basılarak iade ediliyor. Emir gelmiş. Bütün bunlar olurken dekanlar ya da vekil dekanlar işlerine devam ediyorlar... En önemli uğraşlarından birisi boşalan odaların nasıl ve kime tahsis edileceği... Bizlerden boşalan kadrolara kimin nasıl geleceği konuşuluyor; ihraçların ardından istifa eden dekan yok; istifa eden dekan yardımcılarının yerine ise yenileri aday oluyor ve atanıyor... Bu başarılarını parti yaparak kutluyorlar... Hayat akıp gidiyor. Öğrenciler sınavlara giriyorlar. Bizler ise, birbirimizi daha iyi tanıma şansına kavuştuk. Belki yıllardan beri hiç olmadığı kadar çok vakit geçiriyordum Kızılay'da. İhraç edilen hocalarla birlikte dersler de kampüslerin dışına taşdı. Ankara Dayanışma Akademisi'nin dersleri Kızılay'daki kafelerde, salonlarda gerçekleştiriliyor. Ayrımcılığa Karşı Dersler de Kızılay'da. Ne güzel olmuş Kızılay diye içimden geçiriyordum. Simit sarayları kapanmış, iyi olmuş. Bütün baskıya, şiddete, korkuya rağmen insanlar sokaklarda, kafelerde...

Cebeci'den gidilir mi peki? Hiç bilmiyorum. Ben Cebeci'den hiç gitmedim.

Onu yanımda götürdüm belki her gittiğim yere.

Tıpkı Ankara'dan gitmediğim, gidemediğim gibi...

Siyasal'ın En Uzun Günü

Sezai Koyunbakan

23 Aralık'ta Alev Özkazanç ile Gülay Toksöz hocalarımızın bir nevi "uğur-lama" etkinliğinde Ayhan Yalçınkaya "siyasalın en uzun" günü başlığıyla ifade edilebilecek bir konuşma yapmış ve son iki yıl içinde Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'ne(SBF) yönelik Üniversite yönetiminden olsun, kolluk kuvvetlerinden olsun başka mercilerden yönelen cezalandırmalar, hedef göstermeleri sıralamıştı. Konuşmada akademisyenlerin sürüklenerek gözaltına alınmasından, bazı hocalarımızın ulusal çapta yayın yapan gazetelerde hedef gösterilmesine varan epeyce uzun bir liste oluşmuştu. 1 Eylül'den beri de yayınlanan her KHK ile fakültemizden hiç sektirmeden hocalar atılmaya devam ediyor. Bu olup bitenleri "SBF'nin altına ve "SBF'nin uzun günü"ne kaydedebiliriz.

Bu kurumun tüm bileşenleri ve gittikçe ülke sathından başka kişiler 8 Şubat günü okulda biriktirildi. O gün saat 14'te meşhur herkese açık Akademik Kurul toplantısı yapıldı. Hiçbir fakültede böyle bir toplantı göremezsiniz. Üniversite birleşenleri Dekan'a, fakülteyi yeterince koruyamadığına dair birçok suçlamada bulunuyor ve olup bitenler karşısında takındığı tavırlara dair sorular yönlendiriyorlardı. Salon hınca hınç doluydu, insanlar koridora taşmıştı. İşte bir kurum budur; kurum binalardan, yönetmeliklerden ibaret değildir; bir kurum en nihayetinde insanların kendilerinde gerçekleşen etkinliklerde, eylemlerde kendisini açığa vurur.

Olup bitenlerin ülke geneliyle ilgili olduğunun çok iyi farkındayız ama bizler özellikle lisansüstü öğrencileri olarak hızlıca ülke gündemine eklenen bir hattı takip etmedik, belki kimilerince kurum fetişizmi diye ifade edilebilecek bir şey yaptık ve tüm vurguyu "Siyasala sahip çıkmak"a yönlendirdik. Diğer türlü hepimizin bildiği bir şey var: Hocalarımız dönseler bile çok geç dönecekler. İşte bunu bildiğimiz için de "siyasala sahip çıkma"ya yöneldik.

Kamusal bir alan ve özellikle bir kampüsten

bahsediyorsanız oranın bir agora olduğunu da söyleyebilirsiniz. İnsanlar bir araya gelirler ve konuşurlar. Fakat yaklaşık üç yıldır yani hocalarımız atılmadan çok önceden insanların bir araya gelmesi, konuşması gittikçe zayıflıyordu. Bu aslında siyasalda meşru olan sözün, tavrın da yavaş yavaş gözden yitmesi; kuytularda siyasallıkla örtüşmeyecek tavır ve düşüncelerin de boy atması anlamına geliyordu. Biz ilk elde yeniden bir kampüs hayatını "hatırlamaya" ve "icat" etmeye yöneldik. Bunu öğrencilerin yapmaya çalıştığını gözden kaçırmadan düşünmek gerek.

Öğrenciler hocalarıyla irtibatı kesmemeye çalışıyorlar; açık dersler düzenliyorlar, böylece üniversiteden uzaklaştırılan hocalarıyla fiziksel teması az da olsa yeniden tesis ediyorlar. Bundan çok önce de "Hocalarımızı Okuyoruz" ismiyle sosyal medyada paylaşılmak üzere atılan, hocaların eserlerinden okumalar yapmaya başladılar ve videoyu genelde "hocama dokunma", "hayır gitmiyoruz" şeklinde bitirdiler.

Aslına bakarsanız öğrenci çok tedirgin çünkü iki üç yıldır kanıksadığı bir şey var: okula "uygun görülme" bir afiş asıldığında bile polis içeriye müdahale etmeye hazır kapıda beklemekte. Bunu birkaç defa yaptılar. Üstüne hocalarının bir yıldan fazladır attıkları bir imzadan dolayı neredeyse adlarının teröriste çıkarıldığı ortada duruyor ve iyice kriminalize edildiler. Öğrenci bunu çok iyi bildiğinden okulun içine polisin müdahalesinin gerçekleşmesinin önüne geçmek istiyor, böyle kareler verilmemesi için de çabalıyor. Diğer taraftan ülke sathında herkesin "ekmeği" ile nasıl terbiye edildiğine şahit oluyoruz. Gerçekten bu ürkütücü bir boyuta varmış durumda. Okulun önemli bir bileşeni olan öğrenciler okul bitince bir iş edinmek için birçok sınava girecek ve dikkat çekmek de istemiyorlar. İşte hocalarının yanında durmak isteyen öğrencileri kuşatan birçok kaygı var, burada aşılmaya çalışılan şey bu kaygılar. Ve neticeye baktığımızda öğrencilerin "okuma grubu" kurmak gibi bir fikre

vardıklarını görüyoruz ve şuanda bu kararın aldığı yol ilginç geliyor bize.

Başta, aslında bedenleri yuva yapmış bir duygu karmaşasıyla insanlar biraraya geliyorlardı; herkes hayal kırıklığı içindeydi, çünkü özellikle öğrenciler bu okula hasbelkader yerleşmemişlerdi. SBF, SBF olduğu için ve özellikle SBF'yi SBF yapan geleneği taşıyan hocaları için tercih etmişlerdi ama şimdi hocaları yoktu; ciddi bir hayal kırıklığı oluşmuştu ve buna eşlik eden bir kızgınlık. Çünkü tüm bu olup bitenlerin sorumluları vardı. Yine de işte burada tuhaf bir şey olduğunu farkediyoruz. Öğrenciler kendilerini yavaşlattıkça edilgen duyguların açığa çıkardığı enerjiyi kendilerini etkin kılacak oluşumlara akıtmaya başladılar. Yavaş yavaş süreç, birilerinin hocalarını atmış olmasından duyulan kızgınlıktan çıkıp "SBFli olmanın" hatırlanmasına döndü, dönüyor da ve evet süreç devam ediyor bizler için.

Öğrenciler küçük küçük adımlar attıkça, derinlerden yükselen duyguları ifadelere döktükçe gerilimin azaldığını ve gittikçe daha etkin hale geldiklerini seyrediyoruz. SBF buydu zaten: Orada ifadeye yer açılır. Hocalar kendilerini ifade ederler ve evet daha önemlisi öğrenciye sadece kendisini ifade edeceği zemini sunmazlar, ifade için kışkırtırlar. Siyasal öğrencisi de şimdi bunu yapmaya çalışıyor: kendileri için kendilerini ifade edecekleri zemini kurmaya çalışıyor. Akademi söz konusu olduğunda "gelenek"lere atıf yapmaya gerek yoktur, onu ancak akademiyi kavradıktan sonra konuşabiliriz: İyi bir akademinin kendisini üzerine kurduğu zemin "öğrenme heyecanı" ve "dil ile zihnin ürünlerinden alınan keyif"tir. Akademi bunların üzerine kurulur ve bunları sürdürmeye çalışır. Şimdi tekrar dikkat edin, gerçekten de SBF bu muydu? Biz bu soruyu sormuyoruz, bu olup olmasını da önemsemiyoruz ama SBF'de bunlar için biraradaydık ve yaptığımız tek şey olup biten bu kadar "kötü" şeyi burada bulunuşumuzu yeniden hatırlamak için bahane ediyoruz.

Yıl: 2017, Türkiye'de 156 Gazeteci Tutuklu,

Yüzlercesi Yargılanıyor

Milliyetçiliğin köpürtüldüğü 2017'lerin Türkiye'sinde yüzlerce gazeteci, sadece hakikati aradıkları, gerçekleri gazetecilik aracılığı ile açıkladıkları için yargılanıyor, en az 156'sı tutuklu.

Nazizm'in yükseldiği 1933'te, Bulgaristan Komünist Partisi üyesi Dimitrov ve arkadaşlarının Alman Parlamento Binası'nın kundaklanması dolayısıyla yargılanması, yargılayan Alman Nazizm'inin yargılanmasına dönüşmüş ve Nazi Mahkemeleri tarih önünde madara olmuştu. Tarih tekrar ediyor, Türkiye'de de yargı, toplum vicdanı karşısında adeta yargılanıyor! İşte 2 örnek:

Ahmet Şık, kurulan kumpasla yargılandığı ODA TV davasında beraat etti ama benzeri başka davalar nedeniyle hala tutuklu:

"Aslında söyleyecek çok söz var. Ama aklımdan geçenleri söylersem yeni bir dava olacak. Hakkımızda yeni iddianame yazan iktidarın tetikçiliğini yapanları kastediyorum. Bu Adliye Sarayı adaletin mezarı oldu. Girişteki Adalet (Themis) heykelinin terazisinde, bir tarafta adalet, şeref diğer tarafta adaletsizlik ve şerefsizlik var. Ve maalesef bu yargı mensupları için bu terazinin kefesindeki kötülük daha ağır basıyor... Biz çocuklarımızın gülüşlerini gerçek kılacağımız bir hayatı çıkaracağız. Bu mafya iktidarı, bu terörün organize olmuş hali hak ettiği sonu bulacak. Kaçınılmaz olanı yaşayacak."

Yine, FETO'cu olduğu gerekçesiyle yargılanan Atilla Taşda 20 gazeteci arkadaşı ile birlikte önce tahliye edildi, sonra yine aynı suçlamalarla tekrar tutuklandı:

"40 yıl apolitik yaşarken başıma taş düştü de hayatım renklensin diye gideyim bir örgüte üye olayım mı dedim? Ham çökelekten yargılansam bana daha mantıklı gelir"

"ByLock, Eagle hiç kullanmadım. İlk defa bu davayla duydum. Hiç mahlube yemedim, Bank Asya'da hesabım yok. Yurtlarında kalmadım. Müslümanım ama namaz kılmıyorum."

"Sizin gibi bir hakim tarafından tutuklandım"

"Olağanüstü dönemlerden geçiyoruz ama bu olağanüstü hukuksuzlukları gerektirir mi?"

"Hukukun sağlıklı işlediğine zerrece güvenim yok. Sizi gördüğümde de hukuka olan son umudum gitti."

Solfasol/Abo

Momo Yazı Enstitüsü ve Çocukların Ankara'sından Kedi Hikayeleri

Momo Yazı Enstitüsü, çeşitli sanat ve yazı disiplinleriyle çalışan insanları yan yana getiren bir çatı. Momo, Michael Ende'nin birçok dile çevrilmiş, dünyanın bütün ülkelerinde okunan, bütün yetişkinlerin ve bütün çocukların kitabı. Enstitü ismini bu kitaptan esinlenerek almış. İlk atölyeleri, Çocuklar İçin Hikâye Atölyesi. Bu atölyede 8-12 yaş aralığında çocuklar hikâye yazmayı ve bunu bir kitap haline getirmeyi öğreniyorlar. Bu atölyeyi Dilşah Özdiç yürütüyor, o aynı zamanda bu çatıya ilk çivi çakan kişi. Enstitü, bu ilk atölyesini 2016 Aralık ayında Renge Psikoterapi Merkezi'yle ortaklaşarak yapmış. Ancak Renge Psikoterapi Merkezi dışında da Enstitü'nün pek çok dostu var.

Gündem Çocuk Derneği, Solfasol Gazetesi, Ceket Medya bunlardan birkaçı. Başlangıç atölyelerini çocuklarla yapan Momo Yazı Enstitüsü, çocukların yazma becerilerini geliştirmeleri ve hikâyelerle tanışarak hikâye yazmayı öğrenmeleri için her ay üç Pazar günü, üç saat Hikâye Atölyesi yapıyor. Şimdilik ilk gruplarını oluşturmuşlar. Atölyenin amacı çocukların yazma becerilerini güçlendirmek, geliştirmek; bunu yaparken duygu ve düşüncelerini ifade etme yöntemi olarak "yazı yazma"yı da onlar için bir seçenek haline getirmek. Çocuklar okudukları hikâyeleri temel düzeyde analiz etmeyi, hayal gücünü bir hikâye yazarken nasıl kullanabileceklerini, hikâyelere görsel yaratıcılıklarını nasıl katabileceklerini öğreniyorlar.

Enstitü, daha şimdiden üç öğrencinin hikâye kitabını çıkarmış ve ortak bir de Kediler Kitabı yazmış. Çocuklar aynı zamanda hikâyelerini resimlendiriyorlar. Drama, senaryo, kısa film, belgesel, karikatür, fotoroman, masal vb. birçok atölye çalışması yakın dönemde başlayacak. Sadece çocuklarla değil yetişkinlerle de çalışma planları var. Yaz döneminde hem yetişkinler hem de çocuklar için yapacakları atölyelerin duyurularını Facebook sayfalarından takip etmeniz mümkün.*

Ankara'da ne çok kedi hikâyesi varmış meğer...

Kıvrık ile Okul

Kıvrık, İtir'in kedisi. Onlar Ankara'da yaşıyorlar. İtir, Kıvrık'ı okuluna götürmek istiyor. Çünkü Kıvrık çok sevilen bir kedi. Fakat o da ne! Okuldaki bütün çocuklar Kıvrık'ın başına toplandılar. Kıvrık çok korktu ve İtir'in arkasına saklanıp uyuyakaldı. Şimdi uyanma saati! Kıvrık uyandı ve kuyruğunu salladı. "Miyav! Miyav!"

İtir, Kıvrık'ın sesini duyar duymaz onun uyandığını anladı ve dönüp ona sarıldı. Ayrı kaldıklarında birbirlerini çok özleyiyorlar. Çünkü onlar neredeyse hiç ayrılmıyorlar. Bütün gün birlikte oynayarak zaman geçiriyorlar.

Kıvrık çok mutlu! Bundan böyle İtir'la okula da gidecek. Çünkü okulda da çok eğlendi. Şimdi eve dönme zamanı.

Eve dönünce her zamanki saatte yemek yediler. Fakat artık uyumaları gerekiyor. Bu yüzden birlikte yatağa girip uyuyacaklar. Yarın yeni bir okul günü İtir'la Kıvrık'ı bekliyor!

(Ece Naz -9 yaşında ve Sevgi Hikâyeleri yazmayı seviyor.)

Şeker

Şeker, Ankara'nın Dikmen ilçesinde, yemyeşil ağaçlarla dolu bir sokakta yaşıyor. O tekir cinsi bir kedi ve sadece üç yaşında!

Şeker'i Ayşe Teyze besliyor. O da aynı sokakta oturuyor. Tıpkı Şeker gibi! Şeker Ankara'da doğdu. Ayşe Teyze de! Şeker Ankara'nın havasını ve sessizliğini çok seviyor. Ayşe Teyze de!

"Ankara benim evim!" diyor arkadaşlarına sık sık. Ayşe

Teyze de!

Biraz da arkadaşlarından bahsedelim. En yakın arkadaşlarının isimleri Güzel, Cesur ve Benek. Hepsini çok seviyor.

Cesur, çok tatlı ve yardımsever. Tüyleri simsiyah, gözleri mavi.

Güzel ise, ismi gibi çok güzel. Tüyleri bembeyaz. Aynı inci gibi.

Benek ise dobra dobra konuşmayı seviyor. Ama Şeker onun iyi niyetinden asla şüphe etmiyor.

Bir gün her zamanki gibi hep birlikte sokakta oyun oynarken, Şeker tanımadıkları bir kedinin sokağın başında durup onları izlediğini gördü. Bu kedinin bir ayağı yoktu. Şeker tanışmak için onun yanına gitti. Ayağı olmayan bu kedinin adı Maviydi. Şeker, Mavi'yi arkadaşlarıyla tanıştırdı. Cesur ve Güzel, Mavi'yi çok sevdiler. Ama Benek birdenbire, Mavi'ye "Senin ayağın yok! Bizimle oynayamazsın!" dedi bağıarak. Şeker çok şaşkındı. Benek'in böyle düşündüğüne inanamıyordu. Mavi ise çok üzüldü. Benek tam bir şey söyleyecekken, "Hayvanların fiziksel engelleriyle dalga geçemezsin!" dedi Şeker, yüksek ve kızgın bir sesle. Hayatında hiç bu kadar sinirlenmemişti.

Şeker, Mavi, Cesur ve Güzel birlikte oyun oynamaya başladıklarında Benek tek başına kaldı. Haksız olduğunu anlayınca Mavi'den özür diledi ve oyuna katıldı. Bu olaydan sonra Benek, kimseyle dalga geçmedi.

Ayşe Teyze de Mavi'yi çok sevdi. Onun da bir ayağı sakattı, tıpkı Mavi'nin ayağı gibi.

(Güneş -12 yaşında ve Farklılık ve Ayırmıcılık Hikâyeleri yazmayı seviyor.)

Duman

Merhaba! Ben Duman!

Hayata bir sokak kedisi olarak başladım. Yeşil gözlü, siyah tüylü bir kediyim. Ankara'da yaşıyorum. Bir ailem vardı, vardı diyorum çünkü geçmişte kaldı.

Bir gün tek başıma Hoşdere Caddesi'nde yürüyüş yaparken büyük bir araba gördüm. Arabada kafesler vardı. Kafesler çeşitli hayvanlarla doluydu. Korkunçtu. Oradan hızla kaçmalıydım. Fakat ben kafesleri izlerken bir adam da beni izliyormuş. Tuttuğu gibi, kafese attı. Bilinmez bir yoldaydım. Çok korkuyordum. Acaba nereye gidiyorduk? Bir binanın önünde durduk. Binada "Hayvan Barınağı" tabelası asılıydı. Burayı bilmiyordum. Ankara'nın neresindeydik?

Barınakta öyle çok hayvan vardı ki. Nefes almakta zorlanıyordum. Burada yaşamak çok zor olacaktı. Ya annem? Nasıl da korkmuştu kim bilir!

Bir gün barınağa bir adam çıka geldi. Kedi almak istiyordu. Çok heyecanlanmışım. Kalbim fırlayacaktı yerinden. Ya beni seçerse? Korktuğum şey başıma geldi. Adam beni seçti. Kaçıp aileme kavuşma şansım hiç kalmamıştı.

Yeni bir yolculuğun ardından adamın beni getirdiği yer bir kırtasiye dükkânıydı. İçerisi çok güzel görünüyordu. Oyuncaklar vardı. Sevinmişim açıkçası. İçeri girdiğimizde bana bakıp "Artık senin adın Duman" dedi ve adım Duman oldu. Duman'dan önce adım neydi acaba, galiba hatırlamıyorum.

İyi haber! Bu kırtasiye Atakule'ye çok yakın. Annemle karşılaşıyoruz bazen Botanik Parkı'nda. Ona olan özlemimi gideriyorum uzaktan da olsa. Göz kırıyor bana. Anlıyorum. Hala seviyor beni.

(Nehir -10 yaşında ve Mutluluk Hikâyeleri yazmayı seviyor.)

Yüzmeyi Öğrenen Kedi

Merhaba! Ben Elma!

Ablam ve arkadaşlarımla Ankara'da yaşıyorum. Ümitköy'de.

İp ve topla oynamaktan başka bir oyun oynamadım. Hatta hayatım boyunca hiç yümedim. Ankara'da deniz yok gerçi ama çok güzel havuzlar var. Çok merak ediyorum aslında. Su nasıl bir şey?

Üç tane arkadaşım var. Vişne, Kiraz ve Nar. Hepsini de çok seviyorum. İsimlerini kırmızı meyvelerden alıyorlar, çünkü hepsi kırmızı renkte kediler.

Sanırım merakımı yenemeyeceğim. En yakın havuza gireceğim. Artık yüzmek istiyorum.

Vişne yüzemeyeceğimi düşünüyor. Ben bir kediymişim. Bunu yapamazmışım. Ama yanılıyor.

Ablam Çay da girecek. Öyle dedi bana. Vişne giremeyeceğimizi düşünse de biz gireceğiz.

Ve işte! Suya girdik! Yaşasın!

Su çok soğuk geldi başlangıçta ama sonra öyle güzeldi ki; suda uyuyakaldım. Sadece ablam Çay değil, Nar ve Kiraz da havuza girdiler. Vişne de anlamış oldu böylece.

Elbette kediler yüzebilir!

(Selin-9 yaşında ve Kendilik Hikâyeleri yazmayı seviyor!)

Okula Giden Kedi

Kahverengi benekli, dört kişilik bir ailesi olan bu kedinin ismi Benekli.

Küçük bir sokakta doğdu. O sokakta yaşayan insanlar ona ve ailesine bakıyor. Bir Ankara kedisi.

Kardeşi Patik'e sık sık şunları dediğini duyabilirsiniz: "Kitap okuyabilsem! Eminim, çok seveceğim kitap okumayı! Ama kitap okumayı bilmiyorum Patik! Ah keşke kitap okumayı öğrenebilsem!"

Ve işte o müthiş gün! Bir Kedi Okulu açıldı!

Benekli bunu duyar duymaz annesine koştu: "Gidebilir miyim anne? Lütfen!"

Annesi ise "Oraya gelişmiş kediler gidiyor. Sen gelişmiş bir kedi değilsin ki." dedi. Benekli'nin Kedi Okulu'na gitmesini istemiyordu.

Benekli'nin babası Bay Fıstıkgöz işten geldi. Bay Fıstıkgöz, kızı Benekli'nin Kedi Okulu'na gidebileceğini söyledi. Kardeşi Patik de destek verdi ablası Benekli 'ye.

Benekli'nin annesi Bayan Mırnav pek de ikna olmadı. Ama kabul etmek zorunda kaldı.

Ertesi gün Tunalı Hilmi Caddesi'ndeki Kedi Okulu'na kayıt yaptırıldılar. Gerekli tüm kitapları aldıktan sonra eve geri döndüler.

Okulun ilk günü! Benekli kadar Patik de çok heyecanlı!

Benekli kahvaltısını yaptıktan sonra heyecanla mavi çantasını omzuna attıktan sonra okula koştu. Birinci ders tanışma dersidir. Sonra öğretmenleri ilk harfi bir hafta sonra öğreneceklerini söyler. İlk öğrenecekleri harf "e" harfidir.

Akşam eve döndüğünde öğretmen ödev vermediği için üzgün üzgün oturan Benekli'yi annesi teselli eder. "Zaten ilk gün bir harf öğrenemezsiniz" der.

1 Hafta Sonra

Benekli okula ilk günmüş gibi heyecanla gider. O gün sürekli "e" yazarlar. Benekli hariç sınıftaki herkes "elim yoruldu" diye bahaneler uydurmaya başlar. Eve döndüğünde Benekli ödevini yani "e" yazmayı sürdürür.

1 Yıl Sonra

Bir yıl sonra Benekli çok iyi okuma yazma öğrenmiştir. Kocaman bir kütüphanesi olur. Benekli annesini haksız çıkarır.

"Anneciğim, sadece gelişmiş kediler okula gidebilir diye bir kural yoktur. Tam tersine okula gidilerek gelişir kediler." diyerek annesinin farklı bir bakış açısı kazanmasını sağlar.

(Şiraz -10 yaşında ve Kedi Hikâyeleri yazmayı seviyor.)

Barınak Kaçakları

Bembeyaz tüyleri ve masmavi gözleri olan bir kediydi Ponçık. Ankara'da, Tunalı Hilmi Caddesi'ne yakın bir sokakta, çok büyük, bahçeli bir evde yaşıyordu. Üstelik çok yakın iki arkadaşıyla birlikte. Tilki ve Boncuk. Onlarla zaman geçirmeyi çok seviyordu.

Tilki, Ponçık'i ilk geldiği günden beri tanırdı. Onunla birçok maceraya atılmış, bir sürü şey yaşamışlardı. Boncuk ise aralarına yeni katılmıştı. Daha onu tanımaya bile fırsat bulamamışken korkunç bir şey oldu. Tilki ve Boncuk yürüyüş yaparken, Boncuk kaçırıldı! Üstünde koskocaman "Ankara Barınak" yazan bir arabaya bindirilip kaçırılmıştı! Tilki yakalanmamak için bir kedinin bile koşamayacağı kadar hızlı koşarak eve gelmiş, nefes nefese, olan biteni Ponçık'e anlatıyordu.

Duydukları karşısında şok geçiren Ponçık, Boncuk'u kurtarmaya gitmeleri gerektiğini söyledi.

Tilki buna karşı çıktı ve "Oraya gidersek, bir daha asla geri dönemeyebiliriz! Ayrıca Boncuk'u çok kısa bir süredir tanıyoruz. Onun için neden böyle bir risk alalım ki, anlamıyorum." dedi.

Ponçık "Boncuk'un bize yaptığı iyilikleri unuttun mu?" diye cevap verdi şaşkınlıkla.

Tilki "Evet, iyilik yapmış olabilir. Fakat fark edilirse bizi de kapatabilirler! Of Ponçık! Of!"

Tilki Ponçık'i tek başına barınağa gönderemezdi. Birlikte yola koyuldular.

Uzun bir yürüyüşten sonra nihayet barınağa vardılar. Burada ne kadar da çok kafes vardı! Tilki şaşkınlık içindeydi. Ponçık hızlıca tüm kafesleri kontrol ediyordu. Kafeslerdeki kedilerden biri, Tilki ve Ponçık'e seslendi

"Hey! Burada ne yapıyorsunuz?"

Ponçık tüm hikâyeyi anlatınca kafesteki kedi etkilenmişti. "Vay be! Bir de kedilere nankör derler! Hiç de nankör değilsiniz! Baksanıza, arkadaşınızın iyiliklerini unutmamış ve buraya kadar onu kurtarmaya gelmişsiniz." ve Boncuk'un kafesinin yerini göstererek onlara yardım etti.

Oh! Nihayet Boncuk'un kafesini bulmuşlardı. Hemen kilidi açtılar ve sevinçle oradan koşarak ayrıldılar.

Bu üç kediyi bazı akşamüstleri Tunalı Hilmi Caddesi'nde yürüyüş yaparken görebilirsiniz. Sakın onları barınağa götürmeye kalkışmayın! Nasıl olsa bir yolunu bulur kurtulurlar!

(Zelal -12 yaşında ve Değer Hikâyeleri yazmayı seviyor!)

Sihirli Arkadaşlık

Mırnav çok tatlı bir kedi! Herkes onu çok seviyor! O Ankara'da yaşıyor, Lema ve ailesiyle! Daha iki aylık, çok küçük. Neyse ki Lema ve ailesi Mırnav'a çok iyi bakıyorlar.

Mırnav nasıl bir kedi mi? Merak ettiyseniz söyleyeyim. Kahverengi. Ankara'yı çok seven bir kedi. Ankara'nın nesini mi? Havasını çok seviyor.

Mırnav'ın tek sorunu oynayabileceği bir arkadaşının olmaması. Evdeki tek hayvan kendisi çünkü.

Bazen hava almak için sokağa çıkıyor. Oynayabileceği arkadaşları da var aslında. Hatta en yakın arkadaşları Süslü ve Elma'yla oyun oynamayı çok seviyor.

Onlar çok eğlenceli ve nazik kediler. Ama evde zaman geçmiyor, çok sıkılıyor.

Mırnav'ın doğum günü yaklaşıyor. Lema'nın ailesi Mırnav'a sürpriz yapmak istiyor.

Sürpriz! Mırnav'a arkadaşlık edecek bir balık almışlar!

Lema'nın annesi: "Mutlu yıllar Mırnav! Bak! Bir balık

Sahne 1: Beckett'in "Sözsüz Oyun 1" adlı eserini "Bir Beckett Oynamak" adı ile yorumlanmış Haluk Yüce. Tiyatro ve kukla eleştirmenleri zamanında yazmıştır bu performansa dair. Ben bu sezonun son oyunu sonrasında gördüklerimi anlatmak istiyorum. Marina Yüce ve Haluk Yüce'nin sessiz uyumu, oyun bittikten sonra izleyici ile iletişimde de birbirini tamamlayıcı bir şekilde ilginç bir sohbet yaratıyor. Günümüzde kuklacıların artık kendilerini gizlemeyişi, kuklacı ve kukla arasındaki ilişkinin oyunun bir parçası olması ve bu arayüz ile oyunda yaratılan katmanlılık üstüne tartışılıyor. Umut, varoluş ve oyunun nasıl bittiğine dair konuşmalar oluyor. Genç bir kadın "ben 25 yaşındayım, beş yaşındayken siz benim kreşime gelmişsiniz, o zaman çok etkilenmiştim, şimdi de burada olmak çok etkileyici oldu" diyor Haluk Yüce'ye. Bir başkası "bu oyuna benim üçüncü gelişim, size de tavsiye ederim, her seferinde sonuca dair başka türlü hissedip düşündüm" diyor. Oradaki herkes dünyanın, ülkenin hallerinin de bilisi ile o anne kadar değerli bir şey yaşadığının farkında olarak gülümsüyor bence: vardır ya "oh şükür, şükür, hâlâ böyle insanlar var, böyle şeyler oluyor" der insan. Ve son zamanlarda Tiyatro Tempo'nun Küçük Prens oyununa da gidenlerin fark etmiş olduğu gibi kukla sadece çocuklar için değilmiş meğer, Marina Yüce'nin dediği gibi "kukla zaten diğerleri gibi bir aktör"...

Sahne 2: "Karagözüm çocuğu uyutup geliyorum" diyor Hacivat, öte yandan geleneksel Karagöz-Hacivat rolleri ve iletişim politik doğruculuk olsun diye yabancılaştırıcı bir şekilde değiştirilmemiş, hep bildiğimiz lezzette konuşmalar. Başka bir oyunda, bu karakterler bir ceviz ağacını yaşatmaya çalışıyor. Haluk Yüce'nin farklı karakterleri oynatırken, sesi, şivesi, tüm ustalığı yetenek ve tecrübenin neler yarattığını gösteriyor. Boşuna ona Hayali Yüce Ali adını vermemiş ustası Hayali Torun Çelebi (Hayali Küçük Ali'nin torunu ve öğrencisi).

Sahne arkası: Marina Yüce, Karagöz-Hacivat'ın geleneksellik algısıyla, eski ve eskimiş şeyler köşesine itildiğini, kukla tekniği ve tarzı olarak ne kadar değerli olduğunun unutulduğunu söylüyor haklı olarak. Aslında bir yandan da çocukların teknolojiyle kuşatılmış dünyasında, reklam sektörünün, AVM'lerde Karagöz'e her ramazanda bu kadar çok "saldırıp", kalitesizce kullanarak onu limelime ediyor olmasının Karagöz'ün gücünün acı bir göstergesi olduğunu da hatırlatıyor.

1984'den beri tiyatro dili kuklalar ile kuruluyor Tiyatro Tempo'da. Haluk Yüce'nin ifadesi ile "çünkü görsel sanatlara (resim, heykel, mimari, her tür tasarım), pantomimden dansa her tür sahne sanatlarını,

aldık sana! Artık sıkılmayacaksın!" dedi. Mirnav çok sevindi ve çok beğendi balığı. Adını da Mirnav koydu. Yani kendi adını. Ama Lema hiç sevinmedi. Hatta çok sinirlendi Mirnav'ın yeni bir arkadaşı olmasına. Kedi Mirnav ve Balık Mirnav'ın arkadaş olmamaları için elinden geleni yaptı ama başaramadı. Hatta bir keresinde Balık Mirnav'ı annesinin odasına kapattı.

İşte tam da o gün Lema bir şey yaşadı. Okul arkadaşı Aslı, en yakın arkadaşı Mina'yla arasını bozmaya çalıştı. Oysa Mina, Lema'nın en yakın arkadaşıydı. Lema çok üzüldü ve birden Kedi Mirnav'ın da çok üzüldüğünü anladı. Eve döndüğünde Balık Mirnav'ı kapattığı odadan çıkardı ve Kedi Mirnav'dan özür diledi. Bir daha da asla kedi ve balığın arasını bozmaya çalışmadı.

Ertesi gün Lema okula gitti. Çok sevdiği arkadaşı Mina'yı, Aslı elinden almaya çalıştı. Aslı'yı Lema hiç sevmiyordu. O gün çok üzülmüştü. Mirnav'ın çok üzüldüğünü anlamış. Bir daha da onların arasını bozmaya çalışmamış. Onlar da mutluca yaşamış.

(Zeynep - 11 yaşında ve Arkadaşlık Hikâyeleri yazmayı seviyor.)

Kedi

"Mutlaka mutlu bir aşk olmalı, Aragon'a inat" diye bir cümleyle başlayıp sonu belli olmayan uzun masallara dayadı dudaklarını her sabah yaptığı gibi. Adı Sızım'dı. Onun öyküsü sınırları tamamen çizilmiş bir yerde geçiyordu.

Bu öyküye eşlik eden bir de adam vardı. Adı Simetriydi. Bitmek bilmeyen aşk cümleleri kurarken Sızım, Simetri

Ankara'da 1984'ten beri Tiyatro Tempo var ve kuklalar da aktör...

Hülya Demirdirek

ışık, gölge ve film tekniklerini içine alan çağdaş bir sahne dili" bu. Çocukları sahne sanatları ile tanıştıran yetişkinler ve çocukları keyifle aynı sıralarda oturabiliyor. Bense geç de olsa, elimden sonra yanımda ya 3, 5, 6 yaşlarında çocuklarla ya Solfasol'den bir grup gençle ya da tek başıma oraya gitmeye daha geçen yıl başladım.

Mekân bile büyüdü, her gidişimde, "nasıl 80'lerde Ankara'da genç olup ben burayı bilmedim" diye üzüldüğümü hatırlıyorum. Ankaray Maltepe istasyonunda, tam bulvar üstünde. Benim için araba ile oradan oraya götürülmeye alışmış çocuklarla metro yolculuğu yapmak için çok güzel bir fırsat. Çocuk oyunlarına her gittiğimde, merdivenlerden inince Tiyatro Tempo'nun tasarlayıp ürettiği Karagöz sandığı ve tasvirlerle oynayan çocukları, kimisinin uzaktan temkinle diğerlerini izleyişini de ben izliyorum. Kendime beş tane tasvir ve oynatma sopası bile aldım! Bilet alırken ve biletinizi göstererek salona girerken karşılaştığınız çalışanlar hep güler yüzlü. Bu işleri yapanlar bazen genç oyuncular, bazen ışık, tasarım sorumlusu ya da tiyatro iletişimcisi.

Aşağıya inip oyun başlayınca çocukların oyuna katılma hallerini, yüzlerindeki ifadeyi görünce, neyin gerçek neyin hayal olduğunu çok da iyi bilerek nasıl bütün içtenlikleri ile oyuna katıldıklarını, dürüstçe "miş gibi

ellerini yüzünde kilitler, arada bir esneyerek onu dinlerdi. Bütün bunlara tanıklık eden esmer yüzlü bir de kedi vardı. Kapının ağzında durur ve sık sık kafasını kaşırdı.

Simetri, Kedi'yi izler, Sızım ise genellikle pencereden uzattığı kafasını, mırıldandığı şarkılar eşliğinde ileri geri sallardı. Simetri bazen Sızım'ın yanına yaklaşır, ikisi birlikte dirseklerini pencerenin demir parmaklıklarına dayar, tam karşıda duran Ankara Kalesi'ni izlerlerdi. Kedi ise hep aynı yerde dururdu. Durduğu yerden onları izlerdi, uzun uzun. Sızım sigarasını yakar, kedi bıyığının da, nikotinle sararacağını iddia ederdi. Simetri susardı. Sızım'ın bu suskunluğa karşılık olarak verdiği cevap yeni bir aşk cümlesiyle başlardı: "Aşk olduğunda ona sarılıp uyumalısın, soluğunu duymalısın, kalbinin çırpınışlarını göğsünde hissetmelisin, ellerin sınımsız kenetlenmeli, avuçlarını öpmelisin, dudakları her açılıp kapandığında hayranlıkla izleyebilmelisin, hayaller kurmalısın birlikte, çocukluk anılarını anlatmalısın, bol bol gülmelisin, sıcacık sarılabilmelisin. "Ve devam etti bu cümleleri kurmaya hem de usanmadan.

Günlerden bir gün, hava yağmurluydu, Sızım üşüyordu, yine geç kalmıştı, onun işlerini Simetri yapmıştı, saksıdaki büyük bitkiler solgundu her zamankinden. İşte böyle günlerden bir gündü. İçeri girer girmez "Aşk yokmuş." dedi Sızım. Simetri ilk kez, içinde aşk sözcüğünün geçtiği cümlelerden birine karşılık vermeye hazırlandı. Önce kollarını pencerenin demir parmaklıklarına dayadı, sonra Sızım'ın uzaklaşan bakışlarını yakaladı:

yapmayı" nasıl güzel becerdiklerini görüyorsunuz. O zaman "yaratıcılık, hayal gücü, düşünme, ifade, özgürlük" gibi kavramları hiç de kalıp olarak değil hayatın, oyunun içinden doğru düşünüyor insan. Neyse ki repertuarları çok geniş: çoğu 3 ile 16 yaş değişik yaş gruplarındaki çocuk ve gençlere yönelik kırka yakın kukla oyunu var, bunların beşi Karagöz oyunu. Ben henüz iki tanesini gördüm.

Eski Amerikan filmlerindeki tiyatroların fuayelerini andıran bu büyüdü mekan, pek bu tip ifadeler kullanmayan benim bile son zamanlarda Ankara'nın gururu diyebileceğim bir yer. Kimisi kendilerince, kimisi Bulgaristan'da, kimisi Rusya'da tasarlanıp yapılan kuklaları olan, bazen yönetmenin Yüce, bazen Todorov soyadlı bir sanatçı olduğu, şehrimizin Uluslararası Kukla Festivali'ni gerçekleştiren Tiyatro Tempo şahane bir "hayal bahçesi".

Bazen sitelerine giriyorum, bu pazar saat onda hangi çocuk oyunu var acaba diye bakıp çocuklu bir arkadaşına sesleniyorum: "Tiyatro Tempo'ya gitsenize..." En son, şöyle bir mesaj aldım: "Biz bugün Tiyatro Tempo'ya geldik. Acayip zevk aldık. Çok güzel geçti. Çok teşekkür ederiz sana" Öpücüklü emoji! Sonuç olarak şu aralar yapabildiğim bu, her seferinde Tiyatro Tempo'nun özen, profesyonellik ve sanat ethosuna saygımı ve iyi hislerimi başkalarına iletmek ve "siz de gidin" demek.

"Sana sarılıp uyumuyorum. Soluğunu duymuyorum. Kalbinin çırpınışlarını göğsümde hissetmiyorum. Ellerimiz hiç kenetlenmedi. Avuçlarını öpmedim hiç. Seni izlerken hayran olmuyorum. Hayaller de kurmadık birlikte. Çocukluk anılarımı ben bile hatırlamıyorum ki sana nasıl anlatayım. Biliyorum, erkek kendini kadının maliki sanır. Erkekler aşkın efendisi olurlar bir anda. Çünkü iyilikten çok ama çok uzaktadırlar. En çok kendilerini severler. Farklı olup olmadığımı bilmiyorum. İddiam yok. Duydun işte. Benimki böyle bir aşk. Belki tek ispatı şu kedi. O benim sana olan aşkımdan tek simetrisi."

Sızım Kedi'ye baktı. Kedi can çekişiyordu. Sızım donakalmıştı. Simetri koşarak Kedi'ye uzandı. Kedi son nefesini verirken fısıldadı kulağına Simetri'nin : "Gerçekleri söyle. Sen de kendini malik sanıyorsun ve bunu biliyorsun üstelik. Yalanlarınız öldürüyor bütün güzel şeyleri." dedi ve öldü Kedi.

Sızım, Simetri'ye aşık oldu. Peşinden sürüklendi yıllarca. Yıllarca. Yıllarca. Simetri yine de söylemedi gerçeği. Ve öldü yine bazı kediler.

2004-Ankara

(Dilşah Özdiç - Yaşını söylemedi. Kısa Hikâyeler yazmayı seviyor.)

* www.rengepsikoterapi.com. Kayıt ve bilgi için facebook üzerinden mesaj atılabilir. Bilgi almak istediğinizi yazmanız yeterli. Yine e-mail adresi olarak momoyazi.enstitusu@gmail.com adresine yazarak da bilgi istenebilir.

“Masanın Sağ Köşesi” / Gökhan Baltacı Söyleşisi*

Söyleşi: Özgür Ceren Can, Orhun Bora Çetin

Özgür Ceren Can: Kimsin sen anlatsana biraz?

Gökhan Baltacı: 1989 doğumluyum. Doğma büyüme Ankaralıyım. 100.Yıl'da Çamlık Sitesi'nde doğdum. Ailem başka yere taşındı ama ben hala aynı evdeyim. Ankara'dan çok çıkan bir adam değilim. 1998 Dünya Kupası varken bizimkiler boşanmıştı. Ben maç izliyordum babam evden giderken. Babamın genelde televizyona baktığını, annemin de yemek pişirdiğini hatırlıyorum. Ben de ödevlerden kaçardım. Sokakta olmayı oyun oynamayı çok severdim. Çocuklar evlerine gittiğinde ben bizim beklilere yanlar, onlarla dururdum.

ÖCC: Çocukken resim yapar mıydın?

GB: Anaokulu öğretmenini annemle babamı çağırmış, “Bu çocuğun renk seçimleri bayağı iyi, ileride yönlendirin.” demiş. Bizimkilerle de “Resim okuma, eczacılık oku.” gibi bir diyalog olmadı, hep desteklediler. Odamı çok boyadığımı hatırlıyorum, ona müsaade ederlerdi. Ama ilköğretim zamanında hiç resim yapmazdım. Altıncı sınıftan sonra Fransızca dersinde çok sıkıldığım için çizim yapmaya başladım.

ÖCC: Sanat eğitimi almakla ilgili kararı ne zaman verdin?

GB: Annem Güzel Sanatlar Lisesi diye bir yer varmış, oradan haber verdi. Sonra orayı kazanamadım ve 100. Yıl'da Kılıçaslan Lisesi var orada Türkçe-Sosyal okudum. Düz liseden mezun olduğum için keyfim yerinde. Bir sürü tip görüyorsun. Cahit Malçok kursunda Güzel Sanatlar Fakültesi'ne hazırlandım. Ben Eskişehir'de okumak istedim. Orada baskı sanatlarını kazandım ama hazırlık zorunluydu. Yarım dönemde üç uyarı aldım. Sonra oradan ayrılıp, Hacettepe'ye hazırlanmak için geri geldim. Hemen bir sonraki yıl Resim Bölümü'nü yedekten kazandım.

ÖCC: Biraz öğrencilik yıllarını anlatsana.

GB: İlköğretim ve liseden falan “Acaba ben geri zekali miyim?” diye mezun oldum. Sonunda gerçekten kendime dair bir eğitimin merkezine geldiğimi orada anladım. Hocalarla tanıştık, diğer resim yapanlarla falan. Sonunda tek mevzu resim ve sanat kalmıştı. Coğrafya, matematik bunlardan kurtulduğuma çok sevinmişim.

ÖCC: Sanatla ilgili fikirlerin nasıl gelişti?

GB: Dershaneye gidiyorduk. Orada Aşkın Hoca vardı, edebiyat hocamdı. Bana bir iki film, müzik ve kitap önerdiğini hatırlıyorum. Buffalo '66, Leonard Cohen'in “Dance Me to The End of Love”ın klibi ile Tom Waits'in Temptation'ı... Bunları gördükten sonra – entelektüel bir birikim, oturacak bir zemin de yok – çok hoşuma gittiğini hatırlıyorum. Sonra yavaş yavaş Led Zeppelin, King Crimson müziklerini edinmeye başladım. Filmlere başladım, kitaplara başladım.

ÖCC: Biraz Ankara'dan bahsedelim. Bu kentin karakteri var mı sence?

GB: Ankara çok sıfırda, harika bir noktada... Ben koyu Ankaracıyım. Ankara sıfır derken, “yaşam yok” ya da bunun gibi bir şey değil. Zeki Demirkubuz'un “Yeraltı”... Bana göre en iyi çekilecek yer Ankara'ydı. Delirmek için de mükemmel bir kent. Biraz durgun, biraz sert, mesafeli, saygılı belki... Ankara'nın dışında artık dünyada başka büyük bir bela var. Son on yıldır uzun cam boklar (bkz. Baudrillard) gelmeye başladı. Bütün yapıların ve kültürün; avm, rezidans, iş blokları falan yükselen ve adını koyamadığımız o korkunç şeyde öğütüldüğünü görüyorsun. O senin kentle bir streç film gibi araya giriyor. Mesela orada ne olduğunu hiç... Her geçişinde bakıyorsun, ismini de koyamıyorsun. Korkutucu da. Arabam yok. O yüzden hep toplu

taşımadayım. Resimleri ya da fikirleri ya da müzikleri dinlerken... Bunların hepsini toplu taşımada ya da yürürken hallediyorum. Yürümeyi de çok seviyorum. Az çok sınırlı bir yaşamım var; barlar, yemek yediğim yerler, atölyem, ev hep aynı. Benim için güvenli bir yer Ankara.

ÖCC: En sevmediğin yer neresi?

GB: Ulus galiba... Ulus'un tarihi ayrı ama şu anki biçimi ayrı... Bir de AŞTİ kesinlikle. Bosch'un bir resmi vardır (Dünyevi Zevkler Bahçesi, 16. yy.) üç parça tek parçası cehennemdir, bence AŞTİ orasıdır.

ÖCC: Seni üretmeye teşvik eden şey kentten kaynaklanıyor mu? Ya da ne oranda kaynaklanıyor?

GB: Bu yeni gelen hareketli ve hareketsiz camlar haricinde çok böyle senin gözünü oyalayan, aman aman civcivli bir şeyler olmadığı için kendi içinde düşüncelerinde kalabiliyorsun. Çok oyalanmadan.

ÖCC: Biraz şu endişe bozukluğundan bahsedelim mi? Neden oluyor sence?

GB: Bir kitapta okumuştum da şimdi hangisi hatırlamıyorum. Kaygı ve korku birbirlerinden farklı şeylerdir. Buradan bir köpek sürüsü geçer ve bir korku mekanizması doğaldır. Ama kaygı belli bir neden bulamayacağın... Bir atmosfer gibi bir hava durumu gibi... Her yerde olan ama hiç görünmeyen bir şey gibi... Göbek adım kaygı diyebilirim. Dört yıldır psikoterapi görüyorum. Şimdi biraz daha beynimin nasıl çalıştığını az çok biliyorum. Ama bir kaygının net kökenini bulamıyorum.

ÖCC: Çalışıyor musun bir yerde profesyonel olarak?

GB: Bazen duvar resmi işleri geliyor. Emre var arkadaşım onunla beraber... Garsonluk yaptım barlarda.

ÖCC: Sanatsal üretimini devam ettirmek için bir katkısı oluyor mu bunların?

GB: Duvar resmi net bir gelir vermeyen bir şey. Yoğunluğuna bağlı. Onun tabii ki desteği oluyor ama... Şimdi yüksek lisanstayım. Akademide devam etmeyi düşünüyorum. Oraya gelene kadar ailemden de destek alıyorum. Bazen resimler satıyor.

ÖCC: Sadece resim mi yapıyorsunuz? Başka medyalar kullanıyor musun?

GB: Sanırım benim çalışma biçimim şöyle: tek bir malzeme seçip onunla güreş gibi. Onu çözmeye çalışıyorum. Başka malzemelere çok açılmak istemiyorum. Yaklaşık iki yıl önce pastel boyalar başladı. Bu psikoterapi yaklaşık dört yıldır devam ediyor. Her yıl içerisinde yaklaşık üç haftalık bir doktorun izin süreci var. İki yıl öncesinde o üç haftalık arada ben evde infilak ettiğimi hatırlıyorum. Ve pastel boyaya başlamaya karar verdim. Pastel boya ile çok uğraşan birilerinin olmadığını gördüm. Bu da beni biraz daha cezbedti. Biraz kendime de benzettiğim bir malzeme. Biraz kaba ama hâkim olursan inceliklerini çıkaran bir malzeme. Pastel boyaya hâkim olmak zaman alıyor.

ÖCC: "Masanın Sağ Köşesi" ilk pastel resim sergin. Pastel boyanın renkleri çok çığırkan. Bu renkler geçmişle hesaplaşma olanağı mı sağlıyor?

GB: Geçmişle ilgili hikâyeler ya da taarruz durumun varsa pastel boya çok uygun bir malzeme. Zaten çocuk boyası diye geçiyor. Renklerin bu kadar baskın olması da benim amacıma hizmet ediyor evet.

ÖCC: Çok maskülen bir adamsın. Resimlerde de bir erkeklik vurgusu var, toplumsal cinsiyet bağlamında. Fakat o erkekliğe zıt çok renklilik de var, bununla ilgili ne söyleyeceksin?

GB: Ben kendi resimlerimde aman aman erkeksilik hissetmiyorum. Belki benim dışımda gelişiyor olabilir. Varsayalım ki öyle, bu çok renklilik çeşitliliğe ya da inceliğe karşılık geliyor. Bu da zaten senin zıtlığını oluşturuyor ve trafoya dönüşüyor. Ve bu trafodan resim geliyor bana göre. Yani bir gerilim hattından... Kendi adıma konuşayım. "Hmm biraz da mavi sürelim." falan gibi resim yapmıyorsun. Midenden çıkıyor bunlar ve çok ciddi güreşler dönüyor.

ÖCC: Resimlerde aile mevhumunu tartışıyor musun?

GB: Ben resme şöyle oturuyorum çoğunlukla: yüzde altmışını kafamda kuruyorum sahnenin, sonra resmi inşa etmeye başlıyorsun. Bazılarında resim kendini yapıyor, mesela orası kesinlikle bunu istiyor falan. Ve onu bozmuyorsun. Resim bittikten sonra bu kime gitti, aileye mi erkeğe mi gitti bunların üzerinde çok düşünmüyorum. Daha çok kafamdaki yeni bulduğum hikâyenin tam anlamıyla kafamda kurduğum gibi çıkmasını düşünüyorum.

ÖCC: Resimde kullandığın imgeler üzerine biraz konuşalım. Mesela "gece" ne ifade ediyor senin için?

GB: Gece benim için hem çok keyifli hem de zor bir şey. Geceyi çok seviyorum. Alman Romantiklerin resimleri... Bana göre geceyi en iyi anlatan resimler o dönem. Daha böyle orman içlerinde, تنها ovalık yerlerde, akşamüstü mü gece mi... Böyle pis bir renk... İnsanı huzursuz eden bir renk kullanırlar. Bir de Schubert'in "Gute Nacht" şarkısı vardır. Bu benim en sevdiğim şarkılardan biri.

Neredeyse iki üç gecede bir ben bunu dinlerim.

ÖCC: Resimlerindeki kadın imgesi ile ilgili ne söyleyebilirsin?

GB: Resimlerde önce hikâyeyi oturtman gerekiyor. Ondan sonra kadın, erkek, çocuk, masa, köpek, makas... Hepsinin hikâyenin amacına hizmet etmesi lazım. O yüzden kadın imgesinin çok özerk bir durumu yok.

ÖCC: Kadın ne ifade ediyor sana?

GB: Kadın... Bela ifade ediyor. Bir kadınla ilişki... Asıl yaşam ritmin bozuluyor. Bu hem alttan alta çok istediğimiz bir şey hem de yeni bir huzursuzluk geliyor. Başımız belada.

ÖCC: Hem geceden hem de kadından bahsederken "huzursuzluk" kelimesini kullandığının altını çiziyorum.

GB: Evet, güzel... Bela kızım, belasınız.

ÖCC: Oyuncaklar var resimlerinde?

GB: Üçtekerli bisiklet var, mesela benim favori oyuncaklarımdan biriydi. İki tekerliye geçiyorsun, yandan destekli. O yandaki iki teker baba oto portresi gibi böyle. Bence oyuncaklar dünyadaki en şahane nesnelere. Kendi dönemimdeki eski oyuncakları beğeniyorum. Şimdi telefonlardaki oyunlar, bilgisayar oyunları vesaire bunların hiçbiri, hiçbir şekilde yanına yaklaşamaz bile. Oyuna bir alakası bile yok.

ÖCC: Resimlerde kullandığın hayvan imgeleri var: boğa, horoz, köpek, kuzu...

GB: Kuzu bana göre şirinlik veren bir hayvan değil. Daha belalı bir hayvan... Sanırım karşılaştığımız yerlerle alakalı. Siyah köpekler kaygı atağı gibi, biriyle boğuşurken diğeri geliyor. Horozlar erkeklik... Bir resim var onu annem satın aldı. Bir odanın içinde annesine sıkıca sarılmış bir erkek çocuğu var. Ve odanın köşesine bunları sıkıştırmış horozlar var. İşte erkeklik burada! Horozlardan gelen bir tehdit olarak... Durdukları yerin yanındaki duvarda asılı bir tuvalde bir makas var. O makası neden koydum hala bilmiyorum. Ama öyle hissettim.

ÖCC: Peki oda? İç mekân senin çok kullandığın bir şey. Odaya ilişkin nesnelere; masa, sandalye, yatak...

GB: Bana göre resimlere dönüp baktığında böyle bir sahne gerçek hayatta çok zor olabilir. Yani horozlar neden odanın içerisinde? Neden onları sıkıştırmışlar? Bütün bu tanıklık eden nesnelere, horozların bir anne ve çocuğu sıkıştırabileceğine daha da ikna eder. O yüzden sürrealist bir şeye benzemez.

ÖCC: Doğup büyüdüğün ve hala yaşadığın yerin aynı olmasının...

GB: Bence kesinlikle bununla bir ilişkisi var.

ÖCC: Senin için ev ve oda kentten yalıtıldığın korunaklı bir sığınak alanı mı?

GB: O gününüze göre değişir. En büyük bozgunu da orada yaşayabilirsin, huzur ve refahı da... Riskli bir şey, seni hem içeriye işkenceleyen hem de dışarıdan yalıtın bir mekanizma ev.

ÖCC: Bu seriyi çalıştın, sonra sergileme fikri nasıl doğdu?

GB: Pasteller sivilce patlaması gibi. Her gün kendiliğinden mutlaka yeni bir resim yapıyordum. Derken bunlar birikmeye başladı. Bunları internete yüklüyordum. Orda görüp Galeri Nev temasa geçti. Sonra sergi fikri doğdu.

ÖCC: Sergilerken bir küratöryel müdahale oldu mu sana?

GB: Sergileme biçimine ben karar vermedim. Onu galeri kendisi hallediyor. Çivilerle çaktılar. İlk duyduğumda "haydiii" falan oldum. Çünkü insan kafasında çerçeveli falan hayal ediyor. Sonra çok bir şey hissetmedim.

ÖCC: İlk sergini önemli bir galeride açtın. Bir taraftan sokakla da çok ilişkili birisin. Nasıl bir deneyimdi senin için?

GB: Sokakla da çok ilişkili bir adamım. Onun dışında Füsün Hoca ile bir sürü projeye de girdik. Mesela onunla yaptığımız bir projede, Sincan Cezaevi'nde çocuk ve genç infaz kurumunda ders verdik. Tüm bunlar biraz daha geniş bir yelpaze oluşturuyor tabii. Şimdi galeride sergi açıldı. Buna tam hâkim olmadığım için kesin şeyler söyleyemem. Belki on yıl sonra şu şöyle bu böyle diyebilirim. Resim yapıyorsun, bu resimlerin bir yerde sergilenmesi ya da satılması lazım. Bütün dünyanın girdiği çıkmazı da böyle... Açılış kalabalığı hem benim için hem resimler için uygun değil. Mesela ben açılıştan sonra tek başıma tekrar gittim gezdim, o zaman iyiydi. Bir çocuğun odasına izinsiz girilmiş gibiydi. Duvarlar, bombardıman, çok yoğun renkler...

ÖCC: Satış oldu mu? Ne düşünüyorsun sanat piyasası hakkında?

GB: Oldu. Resmin başka birine gitmesi korkutuyor adamı. Benim için çok özel olan resim de satıldı mesela. Bazen şey düşünüyorum ilerde yaşlanırsam eğer, bir şişe viski alıp, resmi bir hafta ödünç alıp, böyle karşısında... Saçma sapan şeyler düşünüyorsun. Ama ilerlediğin yola baktığında, bütün bu resimlerin sende kalması da çok sağlıksız bir şey. Böyle olması gerekiyor, resmin devredilmesi. Satılması hem korkutan hem hoşuna giden bir şey... İyi hissettiren bir şey, demek ki beğeniliyor, birilerinin hoşuna gitmiş. Resimle bir ilişki kuramayanların eline gitmesi beni üzerdi ama böyle bir şey yaşamadım.

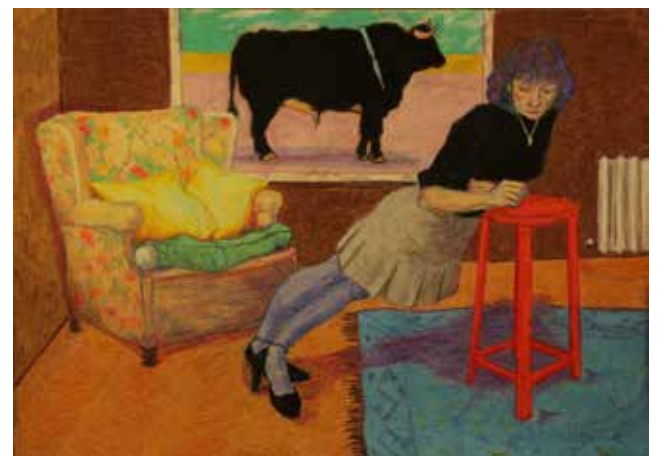
ÖCC: Bundan sonrası için planın ne?

GB: Samimiyetle resim yapmaya devam etmek... Mutlaka pastelle devam etmeyi düşünüyorum. Yüksek lisans öğrenimindeyim. Olursa hoca olmayı isterim.

ÖCC: Bir sanatçı olarak, galeri mekânı dışında kentte hangi platformlarda kendini ifade etmeyi düşünürsün?

GB: Kamusal alanda yaparız. Sokakla ilgili disiplinler arası bir çalıştay, bir proje de olabilir, sokağa illegal müdahale de olabilir. Bunun bir formatı yok. Baudrillard şöyle bir şeyden bahseder; eskiden sanat eseri karşısında duygulanma vardı ancak günümüzde baştan çıkartma ve ayartma mevcuttur. Sanırım benim durmak istediğim yer eski kısım, üç tekerlekli bisiklet. Yanan bir üç tekerlekli bisiklet, bana göre harika bir manzara.

*Gökhun'un sevdiği bazı şeyler: Mavi, mor, vişne reçeli, bira, Schubert, King Crimson, Tindersticks, Joy Division, John Berger, Hermann Hesse, Jean Baudrillard, Nietzsche, Max Beckmann, Kirchner, Arnold Böcklin, saklambaç.

Hasan Çağlayan'dan "Geçmişin İzleri"

Önder Şenyapılı

Bu yılın başında Ankara Soyut Sanat Galerisi'nde düzenlenen Hasan Çağlayan sergisinde yer alan resimlerden söz etmeyi kurarken, bilgisayarımda kayıtlı olan "İz" başlıklı bir dosyayı tesadüfen tıkladım. Tam 10 yıl önce, 2007'de hangi nedenle, niçin yazdığımı anımsamadığım bir yazım yansıdı ekrana. "İz" diye kaydettiğim dosyadan yansıyan yazıma uzun bir başlık atmışım: "Varolan Çeşitli İzlerin Görsel Dökümünü Eldelemek".

Şöyle başlamışım (alıntılarken kimi eklemeler yaptığım) yazıya:

Bir iz bırakabilecek miyiz?

İnsanoğlunun yüce kaygılarından biridir **iz bırakmak**. Hiçbir iz bırakmadan yitip gitmek istemez. Ardında şöyle ya da böyle bir **iz kalsın** ister.

İz bırakmadan bu dünyadan giden insan yoktur, bir bakıma. En azından bir mezar taşı kalır ardında iz olarak. Bilmem kaç yıllık mezar açıldığında, taşı yoksa bile, yaşamını noktalamış olanın kemikleri ondan kalan iz değil mi? O kemikler sâyesinde binlerce yıl öncesi hakkında bilgiler edinilmiyor mu?

Demek ki, bir mezar taşı ya da mezarda yatanın kemikleri birer iz. Sıradan, küçük bir iz sayılsa da yabana atılamayacak değerinde birer iz.

Bir piramit çok büyük bir mezar. Piramit mezar taşı değil, içinde çeşitli ve çok sayıda iz barındıran bir mezar. Sıradışı, büyük bir iz. Kadim Mısır Uygarlığı hakkındaki bilgilerin büyük bölümü piramitlerden eldellenmedi mi?

Büyük Sahra'da bulunan kaya resimleri de bir **iz**.

İskeletleri Fransa'nın güneyindeki Cro-Magnon Mağarası'nda bulunduğu için bu mağaranın adıyla anılan **Cro-Magnon İnsanı**'nın, günümüzden yaklaşık 35-10 bin yıl önce yaptığı oymalar, hayvan yonutçukları, kabartmalar, taşa oyulmuş iri göğüslü, iri kalçalı, şiş karınlı kadın figürleri; hayvan resimleri ve geometrik desenlerle süslenmiş araç-gereçler birer iz...

İzi tozu kalmamış/yitip gitmiş uygarlıklar var mı diye merak ediyoruz. En küçük bir kalıntının izine düşüp bilinmeyi bulabilmek için çabalıyoruz. Kimi zaman iz üstündeyiz sanıyor, coşkulanıyoruz.

Kalmış izler sâyesinde geçmişin **izini sürüyoruz**.

Bırakılmış izler sâyesinde bin yıllar öncesinden bugüne yaşamın nasıl bir gelişim gösterdiğini çıkarsayabiliyoruz. Tarih öncesi zamanlardan bugüne oluşan çeşitli uygarlıkların **izini sürebiliyoruz**.

Çanakkale/Biga/Yeniçiftlik Beldesinde doğan (1959) ressam **Hasan Çağlayan** "Konuşan Taşlar" başlığını koyduğu sergisinde "mağara duvar resimleri ve Orta Asya kaya resimleri üzerindeki incelemeleri"nin sağladığı bilgileri görselleştirdiği, yeniden yorumlayarak görsel olarak aktardığı/anlattığı yapıtlarını görüşe sunuyordu. Serginin ana başlığı "Konuşan Taşlar" idiyse de tuvallerinin çoğu "Fosilleşmiş Bedenler" adını taşıyordu.

Soyut Sanat Galerisi'nin internet sitesinde Çağlayan'a özgülenmiş sayfalarda "Mozaik" adlı, "Soyut Mozaik" adlı, "Kaya Resmi" adlı tabloları da izleniyor. Ne var, "Konuşan Taşlar" adı, sanatçının uyguladığı teknikten kaynaklanıyor. Hakkındaki kısa açıklamada şu bilgi veriliyor:

"Sigrafitto ve Fresco tekniklerini birleştirerek kendine özgü tarzını oluşturdu. Resimlerini klasik tuvalin dışında, XPS malzemesi ile oluşturduğu yapay kayalar üzerine yapmaya başladı. Bu sayede resimlerdeki figürler kayalar oluşurken meydana gelmiş gibi kayanın renkleri ve dokuları ile bütünleşti."

Sgraffito İtalyanca "kazımak" anlamında gelen graffiare sözcüğünden türemiş, gene İtalyanca'da sgraffia ve sgraffituna olarak kullanılmıyormuş. 17. Yüzyıl Fransızcasında sgrafit, graver, gravür anlamına geliyormuş. Sgrafitto ya da ressamla ilgili az önce alıntıladığım açıklamada yazıldığı gibi sigrafitto,

Üstteki Tablolar "Fosilleşmiş Bedenler"; "Mozaik" ve "Kaya Resmi"

"kazınmış" anlamına geliyor. Kökünde, kazıyarak gerçekleştirilen bir seramik yüzey süsleme tekniği¹

Fresco sözcüğü, İtalyanca "taze" anlamına gelen affresco sözcüğünün türevidir. Bir duvar resmi tekniğini anlatıyor. Tekniğin "taze"liği, resmin duvar sıvası henüz yaşken (tazeyken) yapılmasından/boyanmasından kaynaklanıyor. Boya sıvayla birlikte kurduğu için duvar resmi çok uzun süre bozulmuyor. Dayanıklı. (Kuru siva üzerine uygulama tekniği ise kuru anlamına gelen secco ya da fresco-secco diye anılıyor. Boya sıvayla karışmadığı, yüzeyde kaldığı için, zaman içinde resim soluyor, pul pul oluyor, parça parça soyulmaya uğrayabiliyor. Secco ya da fresco-secco tekniğiyle yapılan duvar resimleri fresco tekniğiyle yapılanlara göre dayanıksız.)

Yapay kayaları oluşturduğu "XPS malzemesi"² ise homojen hücre yapısına sahip, ısı yalıtımı yapmak amacıyla üretilen ve kullanılan bir tür köpük. Genellikle yapılarda, mantolama olarak anılan uygulamada kullanılıyor.

Çağlayan'ın ayrıntılarını açıkladığım teknikleri ve gereci (malzemeyi) kullanarak gerçekleştirdiği yapıtları geçmişin **izini sürüyor**. Sanırım, bu özelliği dolayısıyla dikkatimi çekti benim. Elbette kaba bir iz sürüş değil yansıyan. Göze seslenen, gözü okşayan, yanı sıra düşündürülen, çağrışımlara yol açan resimlere imza atmış **Çağlayan**.

Yaşamımızda çeşitli izler etkili oluyor/yönlendirici oluyor. En azından izlerin yaşamımızda yeri olduğunu biliyoruz. İstesek de istemesek de birtakım izlerle karşı karşıya kalıyor, (hatta) giderek birtakım izleri gereksiniyoruz. İzler bize yardımcı.

İstenen, bu çok çeşitli izleri görsel olarak saptamak. Soyut izleri bile somut görsel anlatılara dönüştürmek. İzlerin izini sürmek. İzlerden edinilen (izlerin verdiği/

izlerin bıraktığı) izlenimleri görselleştirmek/kaydetmek. Bir anlamda, izlerin izlerini kalıcılaştırmak.

Kökünde, hiçbir iz yitip gitmez. Yitip gittiği sanılanlar bile yitip gitmemiştir. Bir bakıma, görecelik kuramı (izafiyet teorisi) hiçbir izin yitip gitmediğine değgin(dair)dir.

Henüz geçmişe ya da ayrımlı (farklı) zaman dilimlerine yolculuk etme olanağı yok. Ne süreyle olmayacağını kestirmek zorsa da, yaşadığımız zaman diliminde (günümüzde) var olan izlerin bir görsel dökümünü eldemenin zararı yok, yararı var.

Üstelik var olan (somut ve soyut) izlerin görüntülerini öznel yorumlarla saptamak keyifli değil mi?

Hasan Çağlayan bu keyfi yaşıyor. İzleyicisine de yaşıyor..

¹ "Grafito bir seramik vazo süs tekniğidir. Kabın yüzeyi üzerine bir renk sürülür, istenilen figürler sivri bir uçla kazınır ve kabın kendi esas rengi çıkar. Bunun üzerine sır sürülür ve kap tekrar pişirilir. Bu işlem duvar üzerine de yapılır. Bugün bu teknik sigrafitto olarak adlandırılmaktadır." (nedirnedemek.com)

² XPS, Extrude Polystyrene, haddelenmiş/haddeden geçirilmiş polistiren. Polistiren, monomer (tekiz; çoğuzlarda ardarda yinelenip en küçük birimi oluşturan özdecik/molekül) haldeki stirenden (çoğuzlaşarak yapay kauçuk oluşturan sıvı bileşimden) polimerizasyon (çoğuzlaşma) ile üretilen bir polimer (dev molekül). Petrolde elde ediliyor. Plastik endüstrisinde daha çok PS kısaltması ile anılıyor. Extrude sözcüğünün baş harfi olan E yerine X kullanılması beyaz renkli ısı yalıtım levhalarının kısaltılmışı EPS olduğu için. İlk ekstrüde polistiren köpük 1940'lı yılların başında, Amerika'da askeri amaçlı talep üzerine yüzer sallar için üretilmiş.

Ankaragücü, Şampiyonluk ve Gökçek...

Solfasol

Spor Toto 2. Lig Kırmızı Grup'ta lider olan Ankaragücü ligin bitimine 2 hafta kala iyiden iyiye şampiyonluk hesapları yapmaya başladı. Başkent ekibinin başarılı grafiği tüm Ankara'yı şampiyonluk havasına sokarken şehrin caddeleri sarı lacivert pankartlarla donatıldı. Belediye başkanları, esnaflar astıkları pankartlarla Ankaragücü'ne şampiyonluk yolunda destek oluyorlar. 19 Mayıs Stadı'nda her hafta 20 bin kişinin coşkulu tezahüratlarıyla müthiş bir heyecan fırtınası yaratılırken, Ankaragüçlüler şampiyonluğu ne kadar çok istediklerini takımlarını yalnız bırakmayarak gösteriyor. Her hafta tribünlerde koreografilerle görsel bir şölen yaşanıyor adeta.

Ankaragücü şampiyonluk yolunda adım adım ilerlerken bir yandan da tartışmaların odağında yer alıyor. Ligin başından itibaren yaşanan ekonomik sorunlar ve Mehmet

Yiğiner yönetimindeki Ankaragücü yönetiminin tüm bu zorluklarla mücadele ederek takımı şampiyonluk hedefinden koparmadan şampiyonluk hesapları yapması Ankaragücü'nün bu hale gelmesine neden olan ve halihazırda kulübü eline geçirme hesapları yapanları da harekete geçirdi.

Ligin 22. haftasında Gümüşhanespor deplasmanında yaşanan olaylar ve sonrasında yaşanan tartışmalar Ankaragücü camiasının birbirine kenetlenmesine neden olurken, inanılmaz bir desteğin artarak devam etmesine vesile oldu. Milletvekilleri, belediye başkanları birbiri ardına açıklamalar yaparak, Ankaragücü'nün maçlarına gelerek Ankaragücü'nün yanında oldukları mesajları verdiler.

Bu yaşanan olumlu gelişmeler 30. hafta Ostim Stadı'nda oynanan Bugsaş maçı ile farklı bir boyut kazandı. Bugsaş

Kulübü maça sınırlı sayıda Ankaragücü taraftarı alacağını bildirdi. Bugsaş taraftarının maça gelmemesi nedeniyle tribünlerin oldukça boş olmasına karşın stad dışında bekleyen binlerce Ankaragücü taraftarının stada alınmaması ortamın gerilmesine neden oldu. Ankaragücü taraftarları Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek aleyhinde tezahüratlarda bulunarak stada alınmalarına tepki gösterdiler. Polisin gaz ve tomalarla müdahalesi olayların büyümesine neden oldu. Çok sayıda taraftar gazdan etkilenerek yaralandı. Şampiyonluğa adım adım ilerleyen Başkent ekibinin taraftarlarının stada alınmaması farklı hesapların yapıldığı düşüncesini doğurdu.

Bugsaş maçı sonrasında Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek'in yaptığı açıklama Ankaragücü üzerinde yapılan hesapları da gün yüzüne çıkardı. Gökçek, Ankaragücü yönetimini ele alacağını ilan ederken "Ankaragücü'nü bağırta bağırta alacağım" cümlesini sarf etmesi Ankaragücü camiasının ve yönetiminin tepkisine neden oldu. Ankaragücü Kulüp Başkanı Mehmet Yiğiner, Melih Gökçek'in bu ifadesinin şık olmadığını söyleyerek tepki gösterdi.

Tüm bu tartışmaların yaşandığı süreçte Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek Belediye Meclisi'nde yaptığı konuşmada Ankaragücü maçlarına gelerek destek olan FIFA'nın eski hakemlerinden ve CHP Çankaya İlçe Başkanı Selçuk Dereli'yi hedef alıp sporu siyasete alet ettiğini öne sürdü.

Dün Gece Bu Gece Evvelsi Gece

Sükrü Anıl Toygar

Bu ara Ankara sokaklarında gezenler kafalarını çevirdikleri neredeyse her yerde bir motto görüyorlar. Ankara'nın büyük ya da küçük, işlek ya da tenha birçok caddesinde imalı "o gece bu gece" pankartları ya da çıkarmaları... İma edilen gece, kimine göre şehrin belası kimine göre ise şehrin delikanlısı olan Ankaragücü'nün şampiyon olup bir üst lige çıkacağı geceye atıf yapıyor ve muhtemelen siz bu satırları okurken bu geceyle müşerref olmuş olacaksınız. Şimdi biraz da "o gece"nin dün ve evvelsi gecelerine bakalım, zira başka türlü işin aslını anlamak zor olabilir.

Ankaragücü için "evvelsi gece" 12 Eylül darbesiyle başlar diyebiliriz aslında. Zira Ankaragücü'nün darbeciliği ile ilgili birçok ezber dile getirilmiştir ki darbecilik kısmını vurgulamanın solculuğunun bir gereği sayan birçok futbol ilgilisi de mevcuttur. O mesele aslında herkesin bildiği gibi başlar ama çoğunun sandığı gibi sonuçlanmaz. Bilinen mevzu Ankaragücü'nün dönemin cuntası tarafından özel izinle bir üst lige çıkarılması hadisesidir. Gözden kaçırılan nokta ise bu durumun, işin temelinde Ankaragücü'nü darbeci değil, darbe mağduru yaptırmasıdır. Her cunta ya da faşist rejim gibi 12 Eylül rejimi de kendisini halka sempatik göstermek için futbolu seçmiş ve dönemin alt ligde olmasına rağmen –tıpkı şimdilerde olduğu gibi– popüler figürü olan Ankaragücü'nü kendine uygun bir "figür" olarak görmüş ve bir üst lige çıkartmıştır. İşin "bugün"ü açısından bakıldığında, dönemin şartlarında böyle bir tasarrufa ya da herhangi başka bir tasarrufa, hiçbir kulüp ve/veya tarafın itiraz edebilmesi mümkün değilken, Ankaragücü'nün, bu rejim meşrulaştırma çabasında bir mağdur olduğunun görülememesi işin kötü niyeti değilse bilgisizliğidir diyebiliriz. Ankaragüçlüler halen hangi takımı tuttukları sorulduğunda verdikleri

cevap üzerine bu evvelsi gece ile itham edilmekteler. Her neyse...

Ankaragüçlüler için tekerlemenin en kabus dolu kısmı şüphesiz "dün gece" yaşananlardır. Yüz yaşına girmenin hemen arifesinde, Ankara'nın en meşhur ailesinin, türlü ve içi boş vaatleriyle Ankaragücü'nün başına geçmesinden bahsediyoruz. Birkaç yıllık periyodun sonunda şampiyon olacağı söylenen takımın, bizzat bu sözü veren kişi tarafından –yönetime gelişlerinde bir usulsüzlüğün tespit edilmesi ve yönetimlerinin düşmesi üzerine— bir anda "Her sene bir alt lige düşer!" diye tehdit edilmesi, hep o kabus gibi "dün gece"de yaşananlardı.

Ankaragücü Camiası, son birkaç yıldır o kabus dolu "dün gece"sinden uyanıp "o gece"sini bu sene yapmanın derdine düşmüş durumda... Kimliğine çok uyan esnaf başkanıyla birlikte bu senesini bir diriliş sezonu haline getirmek isteyen Ankaragücü taraftarı, çoktandır iç saha maçlarını Ankara'nın en kitlesel eylem alanı haline getirmiş durumda. Bu kenetlenmenin patlama noktası ise rakibi Gümüşhanespor ile deplasmanda oynadığı maç sırasında, saha kenarında koruma ordusuyla beliren bir Bakan ve o maç sırasında siyasetin sahaya doğrudan etkisi olduğunu hangi Ankaragüçlüye sorsanız duyabileceğinizin gerçeği. Şüphesiz yukarıda bahsettiğimiz bu gücü nedeniyle durum siyasetin ilgi alanına girmekte ve taraftarlar nüktedan sloganlarla siyasetin yerel motiflerine ayar verebilmektedir. Bu ayar içerisinde, referandumdaki Ankara hayırının etkisi ne kaddır bilinmez ama bir şeylerin birileri için ters giderken, Ankaragücü'nün "o sene"sine bu sene artık çok yakın olduğu bir gerçek.

Bu şehrin yadsınamaz bir şekilde en önemli renklerinden birisi olan Ankaragüçlülerin hiç uyumadıkları, uyuyamadıkları o kabus dolu dün gece, bu gece ve evvelsi gecelerin sona erdiği ve artık şehrine aşık bu çirkin adamların yüzünün güleceği nice o seneler umuduyla... Gururluyuz Güçlüyüz Ankaragüçlüyüz!

SOLFASOL
Ankara'nın Gayriresmi Gazetesi

Nisan - Mayıs 2017
72 - 73. Sayı

Ayda bir yayımlanır.

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Mehmet Onur Yılmaz

Yayın İdare Merkezi
Büklüm Sokak, No: 44/4, 06680 -
Kavaklıdere / ANKARA
Tel - Faks: 0 312 437 76 41
bilgi@gazetesolfasol.com

Abonelik: abone@gazetesolfasol.com
0 536 956 64 26 - 0 533 653 32 75

Basım Yeri:
Şen Matbaa
Özveren Sok. 25/B Demirtape/Ankara
Tel: 0 312 229 64 54 - **Fax:** 229 64 54
E-Mail: senmatbaa@gmail.com *
WEB: www.senmatbaa.com

Basım Tarihi: 28.04.2017
ISSN: 1301-8655
Yerel Süreli Yayın
4.000 adet basılmıştır.

SOLFASOL'UN BİR UCUNDAN DA SİZ TUTUN!

* Gazete Solfasol'da yer almasını istediğiniz yazı, haber ve çizgilerinizi her ayın 25'ine kadar icerik@gazetesolfasol.com adresine gönderebilirsiniz.

* Abone olmak için adınızı, açık adresinizi, e-mail ve telefon numaranızı abone@gazetesolfasol.com adresine veya **0 536 9566426** nolu telefona SMS ile gönderin. Banka hesap bilgisini hemen gönderelim.

Yıllık Abonelik: 60 TL, **Yıllık Destekçi Abonelik:** 150 TL
Yurtdışı Abonelik: 150 TL, **Öğrenci Aboneliği:** 30 TL

Fotoğraflar: Elif Koca Tasarım: Erhan Muratoğlu

1
MAYIS
KUTLU
OLSUN

